

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

L 13

Ediția
în limba română

Legislație

Anul 57
17 ianuarie 2014

Cuprins

II *Acte fără caracter legislativ*

DIRECTIVE

- ★ **Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom** 1

Rectificări

- ★ *Addendum* 74

Preț: 7 EUR

RO

Actele ale căror titluri sunt tipărite cu caractere drepte sunt acte de gestionare curentă adoptate în cadrul politicii agricole și care au, în general, o perioadă de valabilitate limitată.

Titlurile celorlalte acte sunt tipărite cu caractere aldine și sunt precedate de un asterisc.

II

(Acte fără caracter legislativ)

DIRECTIVE

DIRECTIVA 2013/59/EURATOM A CONSILIULUI

din 5 decembrie 2013

de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolele 31 și 32,

având în vedere propunerea Comisiei Europene, elaborată în urma consultării unui grup de experți numiți din rândul cercetătorilor din statele membre de către Comitetul științific și tehnic, precum și după consultarea Comitetului Economic și Social,

având în vedere avizul Parlamentului European,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European,

întrucât:

- (1) Articolul 2 litera (b) din Tratatul Euratom prevede stabilirea unor norme unitare de securitate pentru protecția sănătății lucrătorilor și a populației. Articolul 30 din Tratatul Euratom definește „normele de bază” cu privire la protecția sănătății lucrătorilor și a populației împotriva pericolelor care rezultă din radiațiile ionizante.
- (2) Conform îndatoririlor sale, Comunitatea a stabilit pentru prima dată norme de bază în 1959 prin directivele din 2 februarie 1959 de stabilire a normelor de bază pentru protecția sănătății lucrătorilor și a populației împotriva pericolelor pe care le prezintă radiațiile ionizante⁽¹⁾. Directivele au fost revizuite de câteva ori, cel mai recent prin Directiva 96/29/Euratom a Consiliului⁽²⁾, care a abrogat directivele anterioare.

⁽¹⁾ JO L 11, 20.2.1959, p. 221.

⁽²⁾ Directiva 96/29/Euratom a Consiliului din 13 mai 1996 de stabilire a normelor de securitate de bază pentru protecția sănătății lucrătorilor și a populației împotriva pericolelor prezentate de radiațiile ionizante (JO L 159, 29.6.1996, p. 1).

- (3) Directiva 96/29/Euratom stabilește normele de securitate de bază. Dispozițiile directivei respective se aplică în situații normale și de urgență, fiind completate de o legislație mai specifică.

- (4) Directiva 97/43/Euratom a Consiliului⁽³⁾, Directiva 89/618/Euratom a Consiliului⁽⁴⁾, Directiva 90/641/Euratom a Consiliului⁽⁵⁾ și Directiva 2003/122/Euratom a Consiliului⁽⁶⁾ reglementează diferite aspecte specifice care completează Directiva 96/29/Euratom.

- (5) Astfel cum este consacrat prin jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, sarcinile care revin Comunității în temeiul articolului 2 litera (b) din Tratatul Euratom de a stabili standarde uniforme în vederea protejării sănătății lucrătorilor și a populației nu împiedică un stat membru să dispună măsuri de protecție mai stricte, cu excepția cazului în care standardele respective interzic în mod explicit acest lucru. Întrucât prezenta directivă stabilește norme minimale, statele membre ar trebui să dispună de libertatea de a adopta sau menține în vigoare măsuri mai severe în domeniul de aplicare al prezentei directive, fără a aduce atingere liberei circulații a mărfurilor și serviciilor în interiorul pieței interne, astfel cum a fost definită prin jurisprudența Curții de Justiție.

- (6) Grupul de experți numit de Comitetul științific și tehnic a sugerat ca normele de securitate de bază, stabilite în conformitate cu articolele 30 și 31 din Tratatul

⁽³⁾ Directiva 97/43/Euratom a Consiliului din 30 iunie 1997 privind protecția sănătății persoanelor împotriva pericolelor pe care le prezintă radiațiile ionizante rezultate din expunerea în scopuri medicale (JO L 180, 9.7.1997, p. 22).

⁽⁴⁾ Directiva 89/618/Euratom a Consiliului din 27 noiembrie 1989 privind informarea populației asupra măsurilor de protecție a sănătății care trebuie aplicate și asupra procedurilor care se impun în caz de urgență radiologică (JO L 357, 7.12.1989, p. 31).

⁽⁵⁾ Directiva 90/641/Euratom a Consiliului din 4 decembrie 1990 privind măsurile de protecție operațională a lucrătorilor externi expuși riscului radiațiilor ionizante în timpul activităților desfășurate în zone controlate (JO L 349, 13.12.1990, p. 21).

⁽⁶⁾ Directiva 2003/122/Euratom a Consiliului din 22 decembrie 2003 privind controlul surselor radioactive închise de mare activitate și al surselor orfane (JO L 346, 31.12.2003, p. 57).

Euratom, să ia în considerare noile recomandări ale Comisiei Internaționale de Protecție Radiologică (ICRP), în special cele menționate în Publicația nr. 103 a ICRP ⁽¹⁾, și să fie revizuite în lumina noilor dovezi științifice și a experienței operaționale.

- (7) Dispozițiile prezentei directive ar trebui să urmeze abordarea în funcție de situație introdusă prin Publicația nr. 103 a ICRP și să facă distincția între situațiile de expunere existentă, planificată și de urgență. Pe baza acestui nou cadru, prezenta directivă ar trebui să reglementeze toate situațiile de expunere și toate categoriile de expunere, și anume expunerea lucrătorilor, a populației și expunerea medicală.
- (8) Definiția termenului „întreprindere” în cadrul prezentei directive și utilizarea sa în contextul protecției sănătății lucrătorilor împotriva radiațiilor ionizante nu aduc atingere sistemelor juridice și alocării responsabilităților angajatorului introduse în dreptul intern care transpune Directiva 89/391/CEE a Consiliului ⁽²⁾.
- (9) Calcularea dozelor din cantități măsurabile ar trebui să se bazeze pe valori și relații stabilite științific. Recomandări pentru astfel de coeficienți de doză au fost publicate și actualizate de ICRP, ținând seama de progresele științifice. O colecție de coeficienți de doză pe baza recomandărilor sale anterioare din Publicația nr. 60 a ICRP ⁽³⁾ este disponibilă în Publicația nr. 119 a ICRP ⁽⁴⁾. Totuși, în Publicația nr. 103 a ICRP, o nouă metodologie a fost introdusă de ICRP pentru calcularea dozelor pe baza celor mai recente cunoștințe științifice disponibile privind riscurile radiațiilor, iar aceasta ar trebui luată în calcul în cadrul prezentei directive, acolo unde este posibil.
- (10) Pentru expunerea externă, valori și relații au fost publicate ca urmare a noii metodologii în Publicația nr. 116 a ICRP ⁽⁵⁾. Aceste date, precum și cantitățile operaționale bine stabilite ar trebui să fie utilizate în sensul prezentei directive.
- (11) Pentru expunerea internă, deși ICRP a consolidat în Publicația nr. 119 a ICRP toate publicațiile anterioare (pe baza Publicației nr. 60 a ICRP) privind coeficienții de doză, vor fi furnizate actualizări ale acestei publicații, iar coeficienții tabulari din aceasta vor fi înlocuiți de valori bazate pe „fantomele” și factorii de ponderare

titulară și pentru radiație prevăzută în Publicația nr. 103 a ICRP. Comisia va invita grupul de experți menționat în articolul 31 din Tratatul Euratom să continue monitorizarea evoluțiilor științifice și va face recomandări privind orice valori, relații și coeficienți actualizați, inclusiv pentru expunerea la radon, ținând seama de avizele relevante ale grupului de experți.

- (12) Articolul 30 din Tratatul Euratom prevede că „normele de bază” sunt menite să includă „dozele maxime admisibile pentru a asigura o securitate corespunzătoare”, prezenta directivă ar trebui să stabilească limite de doză uniforme în acest scop.
- (13) Ar trebui să se păstreze limitele de doză efective anuale actuale pentru expunerea profesională și pentru expunerea publică. Cu toate acestea, nu ar trebui să mai fie necesară calcularea de medii pe cinci ani, cu excepția cazurilor speciale menționate în legislația națională.
- (14) Noile informații științifice privind efectele asupra țesuturilor impun aplicarea principiului optimizării și pentru dozele echivalente, după caz, pentru a păstra dozele la un nivel cât mai mic posibil. De asemenea, prezenta directivă ar trebui să urmeze noile orientări ale ICRP cu privire la limita dozei echivalente pentru cristalin în expunerea profesională.
- (15) Industriile care prelucrează materiale radioactive naturale extrase din scoarța terestră supun lucrătorii și, în cazul în care materialele respective sunt eliberate în mediu, populația la o expunere mai mare.
- (16) Protecția împotriva surselor naturale de radiații, în loc să fie abordată separat sub un titlu specific, ar trebui integrată în întregime în cerințele generale. În special, sectoarele care prelucrează materiale ce conțin radionuclizi naturali ar trebui gestionate în același cadru de reglementare ca alte practici.
- (17) Este necesar ca prezenta directivă să stabilească niveluri de referință pentru concentrațiile de radon din interior și pentru expunerea la radiațiile gamma din interior emise de materialele de construcții, precum și să introducă cerințe privind reciclarea reziduurilor din industriile de prelucrare a materialelor radioactive prezente în mod natural în materialele de construcții.
- (18) Regulamentul (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁶⁾ stabilește condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții.

⁽¹⁾ Recomandările din 2007 ale Comisiei Internaționale de Protecție Radiologică.

⁽²⁾ Directiva 89/391/CEE a Consiliului din 12 iunie 1989 privind punerea în aplicare de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă (JO L 183, 29.6.1989, p. 1).

⁽³⁾ Recomandările din 1990 ale Comisiei Internaționale de Protecție Radiologică.

⁽⁴⁾ Compendiul coeficienților de doză, pe baza Publicației nr. 60 a ICRP, 2012.

⁽⁵⁾ Coeficienți de conversie pentru cantitățile de radioprotecție pentru expunerile la radiații externe, 2010.

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului (JO L 88, 4.4.2011, p. 5).

- (19) Materialele de construcții care emit radiații gamma ar trebui incluse în sfera de aplicare a prezentei directive, dar, în același timp, ar trebui considerate drept produse pentru construcții astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) nr. 305/2011, în sensul că acesta se aplică lucrărilor de construcție care emit substanțe sau radiații periculoase.
- (20) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dispozițiilor Regulamentului (UE) nr. 305/2011 privind declarația de performanță, stabilirea unor standarde armonizate sau a mijloacelor și condițiilor pentru punerea la dispoziție a declarației de performanță sau cu privire la marcatul CE.
- (21) Regulamentul (UE) nr. 305/2011 prevede ca informațiile să fie puse la dispoziție atunci când produsele sunt introduse pe piață. Acest lucru nu aduce atingere dreptului statelor membre de a specifica în dreptul intern cerințele privind informații suplimentare pe care le consideră necesare în vederea asigurării protecției radiologice.
- (22) Ultimele constatări epidemiologice ale studiilor rezidențiale demonstrează o creștere semnificativă la nivel statistic a riscului de cancer pulmonar ca urmare a expunerii prelungite la radonul din interior la niveluri de ordinul a 100 Bq m^{-3} . Noul concept privind situațiile de expunere permite încorporarea dispozițiilor Recomandării 90/143/Euratom a Comisiei ⁽¹⁾ în interior în cerințele obligatorii ale normelor de securitate de bază, lăsând suficientă flexibilitate în ceea ce privește punerea lor în aplicare.
- (23) Sunt necesare planuri naționale de acțiune pentru abordarea riscurilor pe termen lung rezultate din expunerile la radon. Este recunoscut faptul că combinația dintre fumat și expunerea ridicată la radon prezintă un risc individual de cancer pulmonar substanțial mai mare decât fiecare factor luat separat și că fumatul amplifică riscul rezultat din expunerea la radon la nivelul populației. Este important ca statele membre să abordeze ambele riscuri pentru sănătate.
- (24) Atunci când, din cauza circumstanțelor naționale predominante, un stat membru stabilește un nivel de referință pentru concentrațiile de radon din interior la locurile de muncă care este mai mare de 300 Bq m^{-3} , statul membru ar trebui să transmită informațiile Comisiei.
- (25) Atunci când radonul pătrunde din sol în locurile de muncă din interior, acest lucru ar trebui considerat ca fiind o situație de expunere existentă întrucât prezența radonului este în mare măsură independentă de activitățile umane întreprinse în cadrul locului de muncă. Astfel de expuneri pot fi semnificative în anumite zone
- sau tipuri specifice de locuri de muncă care trebuie identificate de statele membre și ar trebui luate măsuri corespunzătoare privind radonul și reducerea expunerii dacă se depășește nivelul național de referință. Acolo unde nivelurile continuă să se situeze deasupra nivelului național de referință, aceste activități umane întreprinse în cadrul locului de muncă nu ar trebui considerate drept practici. Totuși, statele membre ar trebui să se asigure că aceste locuri de muncă sunt informate și că, în cazurile în care este probabil ca expunerea lucrătorilor să depășească o doză efectivă de 6 mSv pe an sau o valoare corespunzătoare de expunere la radon integrată în timp, acestea sunt gestionate drept situație de expunere planificată și că se aplică limite de doză, precum și să determine care dintre cerințele de protecție operațională trebuie aplicate.
- (26) Expunerea personalului navigant la radiațiile cosmice ar trebui să fie tratată ca o situație de expunere planificată. Exploatarea navelor spațiale ar trebui să intre sub incidența prezentei directive și, dacă limitele de doză sunt depășite, să fie tratată ca expunere autorizată în mod special.
- (27) Contaminarea mediului poate reprezenta o amenințare la adresa sănătății umane. Legislația secundară a Comunității a considerat până în prezent acest tip de contaminare exclusiv drept o cale de expunere a populației direct afectate de efluenții radioactivi eliberați în mediu. Întrucât starea mediului poate avea un impact asupra sănătății umane pe termen lung, aceasta impune o politică de protecție a mediului împotriva efectelor nocive ale radiațiilor ionizante. În scopul protecției pe termen lung a sănătății umane, ar trebui luate în considerare criteriile de mediu bazate pe date științifice recunoscute la nivel internațional [cum ar fi cele publicate de CE, ICRP, Comitetul științific al Organizației Națiunilor Unite pentru efectele radiației atomice, Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA)].
- (28) În domeniul medical, evoluții tehnologice și științifice importante au condus la o creștere semnificativă a expunerii pacienților. În acest sens, prezenta directivă ar trebui să sublinieze necesitatea justificării expunerii medicale, inclusiv expunerea persoanelor asimptomatice, și ar trebui să facă mai stricte cerințele privind informațiile care trebuie furnizate pacienților, înregistrarea și raportarea dozelor din procedurile medicale, utilizarea nivelurilor de referință de diagnosticare și disponibilitatea dispozitivelor de indicare a dozelor. Ar trebui remarcat faptul că, potrivit Organizației Mondiale a Sănătății, prin conceptul de sănătate se înțelege starea de bine fizică, psihică și socială a unui individ, și nu doar absența unei boli sau a unei infirmități.
- (29) Un înalt nivel de competență și o definire clară a responsabilităților și sarcinilor în rândul tuturor profesioniștilor implicați în expunerea medicală sunt esențiale pentru a asigura o protecție adecvată a pacienților care fac obiectul procedurilor medicale de radiodiagnostic și radioterapie. Acest lucru se aplică medicilor, stomatologilor și altor profesioniști din domeniul sănătății care pot să-și

⁽¹⁾ Recomandarea 90/143/Euratom a Comisiei din 21 februarie 1990 privind protecția populației împotriva expunerilor la radon (JO L 80, 27.3.1990, p. 26).

asume responsabilitatea clinică pentru expunerile individuale medicale, fizicienilor din domeniul medical și altor profesioniști care se ocupă de aspecte practice ale procedurilor radiologice medicale, cum ar fi specialiștii în radiografie și tehnicienii din cadrul medicinei de radio-diagnostic, medicinei nucleare și radioterapiei.

- (30) Expunerile medicale accidentale și neintenționate reprezintă o sursă de preocupare continuă. În timp ce monitorizarea dispozitivelor medicale după introducerea pe piață este obligatorie în temeiul Directivei 93/42/CEE a Consiliului⁽¹⁾ privind dispozitivele medicale, autorității competente în materie de protecție radiologică îi revine rolul de a se ocupa de prevenirea expunerii medicale accidentale sau neintenționate și de monitorizarea acestora, în cazul apariției lor. În acest sens, ar trebui subliniat rolul programelor de asigurare a calității, inclusiv un studiu al riscurilor în radioterapie, pentru a se evita astfel de incidente, solicitându-se în aceste cazuri înregistrarea, raportarea, analizarea și întreprinderea de acțiuni corective.
- (31) În practica veterinară, utilizarea radiațiilor ionizante pentru imagistică este în creștere, adesea cu echipamente la mâna a doua din sectorul medical. În special în cazul animalelor mai mari sau în administrarea de produse radiofarmaceutice animalelor, există un risc substanțial de expuneri profesionale ridicate și de expunere a persoanelor însoțitoare. Acest lucru impune furnizarea de informații adecvate și formarea veterinarilor și a personalului acestora.
- (32) Așa-numitele expuneri în scopuri „medico-legale”, introduse prin Directiva 97/43/Euratom, au fost identificate în mod clar ca expuneri deliberate ale persoanelor în alte scopuri decât cele medicale sau ca „expuneri imagistice non-medicale”. Aceste practici trebuie să facă obiectul unui control reglementat corespunzător și ar trebui să fie justificate într-un mod similar expunerilor medicale. Cu toate acestea, este necesară o abordare diferită, pe de o parte pentru procedurile care utilizează echipamente radiologice medicale și, pe de altă parte, pentru procedurile care nu utilizează astfel de echipamente. În general ar trebui să se aplice limitele de doză anuale și constrângerile corespunzătoare expunerii publice.
- (33) Statele membre ar trebui să aibă obligația de a supune unui sistem de control reglementat anumite practici care implică un pericol rezultat din radiațiile ionizante sau să interzică astfel de practici.
- (34) În scopul aplicării principiilor de protecție radiologică pentru produsele de consum, controlul reglementat al practicilor trebuie să înceapă în stadiul de concepere și de fabricare a produselor sau în momentul importării acestor produse. Prin urmare, ar trebui reglementate fabricarea sau importul produselor pentru consum și ar trebui introduse proceduri specifice, pentru a se putea justifica în timp util utilizarea preconizată a produselor de consum, precum și pentru a se putea verifica faptul că utilizarea respectivă poate fi scutită de controlul reglementat. Atunci când această evaluare ar trebui să se

realizeze în statul membru în care se desfășoară aceste practici, statele membre ar trebui să se informeze reciproc pentru a putea să solicite informații relevante de la întreprinderile în cauză și să își realizeze propriile evaluări.

- (35) Adăugarea deliberată de substanțe radioactive în anumite categorii de produse de consum ar trebui să rămână interzisă, dar trebuie specificat în mod clar că acest fapt se aplică și activării unor asemenea produse prin iradiere, fără a se aduce atingere legislației existente, precum Directiva 1999/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽²⁾.
- (36) Statele membre ar trebui să beneficieze de aplicarea unei abordări graduale pentru controlul reglementat, care ar trebui să fie proporțional cu amploarea și cu probabilitatea apariției expunerilor rezultate din astfel de practici, precum și cu impactul pe care îl poate avea controlul reglementat în ceea ce privește reducerea expunerilor sau îmbunătățirea securității instalațiilor.
- (37) Este profitabil să existe aceleași valori privind concentrațiile activității, atât pentru exceptarea practicilor de la controlul reglementat, cât și pentru eliberarea materialelor din practicile autorizate. După o analiză cuprinzătoare, s-a conchis că valorile recomandate în publicația AIEA „Aplicarea conceptelor de excludere, exceptare și eliberare”⁽³⁾ pot fi utilizate atât ca valori standard de exceptare, înlocuind valorile privind concentrațiile activității prevăzute în anexa I la Directiva 96/29/Euratom, cât și ca niveluri generale de eliberare, înlocuind valorile recomandate de Comisie în documentul nr. 122 privind radioprotecția⁽⁴⁾.
- (38) Statele membre ar trebui să poată aproba exceptări specifice de la autorizare pentru anumite practici care implică activități ce depășesc valorile de exceptare.
- (39) Nivelurile de eliberare specifice, precum și orientările corespunzătoare ale Comisiei⁽⁵⁾, rămân instrumente importante pentru gestionarea cantităților mari de materiale care rezultă din dezmembrarea instalațiilor autorizate.

(2) Directiva 1999/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 februarie 1999 de apropiere a legislațiilor statelor membre privind produsele și ingredientele alimentare tratate cu radiații ionizante (JO L 66, 13.3.1999, p. 16).

(3) IAEA 2004 *Safety Standards Series RS-G-1.7, Application of the Concepts of Exclusion, Exemption and Clearance* (Normele de securitate RS-G-1.7 ale AIEA din 2004, „Aplicarea conceptelor de excludere, exceptare și eliberare”).

(4) *Radiation Protection 122: Practical Use of the Concepts of the Clearance and Exemption* (Documentul nr. 122 privind protecția împotriva radiațiilor: Utilizarea practică a conceptelor de eliberare și exceptare).

(5) *Radiation Protection 89: Recommended radiological protection criteria for the recycling of metals from dismantling of nuclear installations* (Documentul nr. 89 privind protecția împotriva radiațiilor: Criteriile recomandate pentru protecția împotriva radiațiilor în ceea ce privește reciclarea metalelor rezultate în urma dezmembrării instalațiilor nucleare), *Radiation Protection 113: Recommended Radiological Protection Criteria for the Clearance of Buildings and Building Rubble from the Dismantling of Nuclear Installations* (Documentul nr. 113 privind protecția împotriva radiațiilor: Criteriile recomandate pentru protecția împotriva radiațiilor în ceea ce privește eliberarea clădirilor și a molozului din clădiri rezultat în urma dezmembrării instalațiilor nucleare), *Radiation Protection 122: Practical Use of the Concepts of the Clearance and Exemption* (Documentul nr. 122 privind protecția împotriva radiațiilor: Utilizarea practică a conceptelor de eliberare și exceptare).

(1) Directiva 93/42/CEE a Consiliului din 14 iunie 1993 privind dispozitivele medicale (JO L 169, 12.7.1993, p. 1).

- (40) Statele membre ar trebui să se asigure că lucrătorii externi beneficiază de aceeași protecție ca lucrătorii expuși angajați de o întreprindere care desfășoară practici cu surse de radiații. Măsurile specifice privind lucrătorii externi din Directiva 90/641/Euratom ar trebui extinse pentru a reglementa și activitățile din zonele supravegheate.
- (41) În ceea ce privește gestionarea situațiilor de expunere de urgență, abordarea actuală bazată pe nivelurile de intervenție ar trebui înlocuită cu un sistem mai cuprinzător care să includă o evaluare a situațiilor potențiale de expunere de urgență, un sistem general de gestionare a situațiilor de urgență, planuri de răspuns în situații de urgență și strategii planificate în avans pentru gestionarea fiecărui eveniment postulat.
- (42) Introducerea nivelurilor de referință în situațiile de expunere existentă sau de urgență permite protecția persoanelor, precum și luarea în considerare a altor criterii sociale, întocmai precum limitele de doză și constrângerile de doză din situațiile de expunere planificată.
- (43) Gestionarea eficientă a unei urgențe cu consecințe transfrontaliere necesită o mai mare cooperare între statele membre în ceea ce privește planificarea și răspunsul în situații de urgență.
- (44) Deși schimbul urgent de informații între statele membre și Comisie în caz de urgență este stabilit prin Decizia 87/600/Euratom a Consiliului ⁽¹⁾, este necesar să se stabilească proceduri pentru schimbul de informații care nu intră în sfera de aplicare a deciziei menționate, pentru a se permite cooperarea cu toate celelalte state membre și cu țările terțe care pot fi implicate sau care sunt susceptibile de a fi afectate.
- (45) AIEA, împreună cu Organizația Mondială a Sănătății, Organizația pentru Alimentație și Agricultură, Organizația Internațională a Muncii, Agenția pentru Energie Nucleară a Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și Organizația Panamericană a Sănătății au revizuit normele internaționale de securitate de bază având în vedere noua Publicație nr. 103 a ICRP, iar Comisia a informat AIEA în legătură cu decizia sa din 6 august 2012 de a cosponsoriza acel document în numele Comunității Europene a Energiei Atomice.
- (46) Trebuie clarificate rolurile și responsabilitățile serviciilor naționale și ale experților implicați în asigurarea gestionării aspectelor tehnice și practice ale protecției radiologice la un nivel înalt de competență. Prezența directivă ar trebui să facă distincția clară între diferitele roluri și responsabilități ale serviciilor și experților fără a exclude ca legislațiile naționale să permită gruparea
- responsabilităților sau să permită alocarea responsabilităților pentru sarcini tehnice și practice specifice în materie de protecție radiologică unor experți specificați.
- (47) Recomandarea 2004/2/Euratom a Comisiei ⁽²⁾ a introdus informații standardizate pentru raportarea datelor privind eliberările de efluenți de la reactoarele nucleare și instalațiile de reprelucrare, în vederea transmiterii datelor către Comisie în temeiul articolului 36 din Tratatul Euratom.
- (48) Statele membre ar trebui să aibă instituite cerințe precise pentru autorizarea eliberării de efluenți și pentru monitorizarea eliberărilor de efluenți. Raportarea datelor către autoritatea competentă cu privire la eliberările de efluenți de la reactoarele nucleare și instalațiile de reprelucrare ar trebui să se bazeze pe informații standardizate.
- (49) În temeiul articolului 35 din Tratatul Euratom, statele membre se asigură că este instituit un program adecvat de monitorizare a nivelului de radioactivitate în mediu. În temeiul articolului 36 din Tratatul Euratom, statele membre raportează Comisiei rezultatele acestei monitorizări. Cerințele de raportare prevăzute la articolul 36 din Tratatul Euratom au fost explicate în Recomandarea 2000/473/Euratom a Comisiei ⁽³⁾.
- (50) Regulamentul (UE) nr. 333/2011 al Consiliului ⁽⁴⁾ stabilește criteriile de determinare a condițiilor în care anumite tipuri de deșeuri metalice nu mai constituie deșeuri în temeiul Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile ⁽⁵⁾. Trebuie luate măsuri pentru a se preveni topirea accidentală a surselor orfane, precum și pentru a se asigura conformitatea metalelor eliberate din instalații nucleare, de exemplu în timpul dezmembrării acestora, cu criteriile de eliberare.
- (51) Este necesară modificarea Directivei 2003/122/Euratom în vederea extinderii anumitor cerințe pentru a include sursele radioactive. Există în continuare însă probleme nerezolvate în ceea ce privește sursele orfane și cazuri semnificative de metale contaminate importate din țări terțe. În consecință, ar trebui introdusă o cerință de notificare a incidentelor cu surse orfane sau implicând contaminarea metalelor. Este de asemenea important să se armonizeze nivelurile peste care o sursă este considerată sursă închisă de mare activitate cu cele stabilite de AIEA.

⁽¹⁾ Decizia 87/600/Euratom a Consiliului din 14 Decembrie 1987 privind procedura comunitară de schimb rapid de informații în caz de urgență radiologică (JO L 371, 30.12.1987, p. 76).

⁽²⁾ Recomandarea 2004/2/Euratom a Comisiei din 18 decembrie 2003 privind eliberările de efluenți radioactivi gazoși și lichizi de la reactoarele nucleare și centralele de reprelucrare în funcționare normală (JO L 2, 6.1.2004, p. 36).

⁽³⁾ JO L 191, 27.7.2000, p. 37.

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 331/2011 al Comisiei din 6 aprilie 2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1120/2009 în ceea ce privește utilizarea terenurilor pentru producția de cânepă în cadrul punerii în aplicare a schemei de plată unică prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului (JO L 94, 8.4.2011, p. 2).

⁽⁵⁾ JO L 312, 22.11.2008, p. 3.

- (52) În temeiul articolului 106a alineatul (3) din Tratatul Euratom, legislația adoptată pe baza dispozițiilor Tratatului privind Uniunea Europeană și ale Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene nu ar trebui să deroge de la dispozițiile prezentei directive și, prin urmare, principiile justificării și optimizării ar trebui să se aplice în special pentru dispozitivele medicale și produsele pentru construcții, care fac obiectul marcatului CE.
- (53) În conformitate cu declarația politică comună a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative, din 28 septembrie 2011, statele membre s-au angajat să anexeze, în cazuri justificate, la notificarea măsurilor lor de transpunere, unul sau mai multe documente care explică relația dintre componentele unei directive și părțile corespunzătoare din instrumentele naționale de transpunere. În ceea ce privește prezenta directivă, transmiterea unor astfel de documente este justificată.
- (54) Directiva 96/29/Euratom și directivele complementare 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom ar trebui abrogate,
- (c) activităților umane implicând prezența surselor naturale de radiații care conduc la o creștere semnificativă a expunerii lucrătorilor sau a populației, în special:
- (i) exploatarea aeronavelor și a navelor spațiale, în ceea ce privește expunerea echipajelor;
 - (ii) prelucrarea materialelor care conțin radionuclizi naturali;
- (d) expunerii lucrătorilor sau populației la radonul din interior, expunerii externe generate de materiale de construcții și cazurilor de expunere prelungită cauzată de efectele pe termen lung ale unei urgențe sau ale unei activități umane trecute;
- (e) pregătirii pentru situațiile de expunere de urgență, planificării răspunsului la acestea și gestionării acestora considerate a justifica măsuri în vederea protejării sănătății populației sau a lucrătorilor.

Articolul 3

Excluderea din domeniul de aplicare

Prezenta directivă nu se aplică:

- (a) expunerii la fondul natural de radiații, cum ar fi radionuclizii prezente în organismul uman și radiațiile cosmice dominante de la nivelul solului;
- (b) expunerii populației sau lucrătorilor, în afara echipajelor aeriene sau spațiale, la radiațiile cosmice în zbor sau în spațiu;
- (c) expunerii, deasupra solului, la radionuclizii din scoarța terestră neperturbată.

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

OBIECTUL ȘI DOMENIUL DE APLICARE

Articolul 1

Obiectul

Prezenta directivă stabilește norme de securitate de bază uniforme pentru protecția sănătății persoanelor care fac obiectul expunerii profesionale, medicale și al expunerii publice, împotriva pericolelor cauzate de radiațiile ionizante.

Articolul 2

Domeniul de aplicare

(1) Prezenta directivă se aplică tuturor situațiilor de expunere planificată, existentă sau de urgență, care implică un risc cauzat de expunerea la radiații ionizante, care nu poate fi neglijat din punctul de vedere al protecției radiologice sau în ceea ce privește mediul, în vederea protecției pe termen lung a sănătății umane.

(2) Prezenta directivă se aplică în special:

- (a) fabricării, producerii, prelucrării, manipulării, depozitării definitive, utilizării, deținerii, stocării, transportului, importului și exportului din Comunitate ale materialelor radioactive;
- (b) fabricării și funcționării oricărui echipament electric ce emite radiații ionizante și conține componente care funcționează la o diferență de potențial de peste 5 kilovolți (kV);

CAPITOLUL II

DEFINIȚII

Articolul 4

Definiții

În scopul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „Doza absorbită” (D) este energia absorbită pe unitate de masă

$$D = \frac{d\bar{\epsilon}}{dm}$$

unde

$d\bar{\epsilon}$ este energia medie transmisă de radiația ionizantă materiei dintr-un element de volum,

dm este masa materiei din elementul de volum respectiv.

În sensul prezentei directive, doza absorbită reprezintă doza medie pentru un țesut sau un organ. Unitatea de măsură pentru doza absorbită este gray-ul (Gy) unde un gray este egal cu un joule pe kilogram: $1 \text{ Gy} = 1 \text{ J kg}^{-1}$;

2. „accelerator” înseamnă un echipament sau o instalație în care particulele sunt accelerate, emițând radiații ionizante cu o energie mai mare de 1 megaelectronvolt (MeV);
3. „expunere accidentală” înseamnă expunerea unor persoane, altele decât lucrătorii în situații de urgență, ca urmare a unui accident;
4. „activare” înseamnă procesul de transformare a unui nucleu stabil în radionuclid, prin iradierea materialului în care este conținut cu particule sau fotoni cu energie înaltă;
5. „activitate” (A) este activitatea unei cantități dintr-un radionuclid aflat într-o anumită stare de energie determinată la un moment dat și este raportul dintre dN și dt, unde dN este numărul probabil de tranziții nucleare din starea de energie respectivă în intervalul de timp dt:

$$A = \frac{dN}{dt}$$
 Unitatea de măsură pentru activitate este becquerelul (Bq);
6. „ucenic” înseamnă o persoană care urmează un curs de formare sau de instrucție profesională în cadrul unei întreprinderi, în vederea practicării unei meserii;
7. „autorizare” înseamnă înregistrarea unei practici sau obținerea autorizației pentru aceasta;
8. „becquerel” (Bq) înseamnă denumirea unității de măsură pentru activitate. Un becquerel este echivalent cu o tranziție nucleară pe secundă: $1 \text{ Bq} = 1 \text{ s}^{-1}$;
9. „material de construcții” înseamnă orice produs pentru construcții destinat încorporării în mod permanent într-o clădire sau în părți ale acesteia, a cărui performanță are efect asupra performanței clădirii în ceea ce privește expunerea ocupanților săi la radiațiile ionizante;
10. „persoane implicate în îngrijirea și susținerea pacienților” înseamnă persoane expuse în mod conștient și voluntar la radiații ionizante prin faptul că ajută, în alt mod decât ca activitate a profesiei lor, la sprijinirea și îngrijirea persoanelor care sunt sau care au fost supuse expunerii medicale;
11. „niveluri de eliberare” înseamnă valori stabilite de autoritățile competente sau prin legislația națională și exprimate în concentrații ale activității la care și sub care materialele

rezultate dintr-o practică supusă notificării sau autorizării pot fi scutite de respectarea cerințelor din prezenta directivă;

12. „audit clinic” înseamnă o examinare sau o analiză sistematică a procedurilor radiologice medicale care urmărește să îmbunătățească calitatea și rezultatele îngrijirii pacientului printr-o analiză structurată prin care practicile, procedurile și rezultatele radiologice medicale sunt examinate comparativ cu standardele acceptate pentru procedurile radiologice medicale corecte, cu modificarea practicilor, dacă este cazul, și aplicarea de standarde noi, dacă este necesar;
13. „responsabilitate clinică” înseamnă responsabilitatea unui practician pentru expunerile medicale individuale, în special: justificarea; optimizarea; evaluarea clinică a rezultatului; cooperarea cu alți specialiști și cu alți membri ai personalului, după caz, în ceea ce privește aspectele practice ale procedurilor radiologice medicale; obținerea de informații, dacă este cazul, despre examinările anterioare; furnizarea informațiilor radiologice medicale existente și/sau a înregistrărilor către alți practicieni și/sau către medicul abilitat să facă trimiteri, după caz; informarea pacienților și a celorlalte persoane implicate, după caz, asupra riscului asociat radiațiilor ionizante.
14. „doză efectivă angajată” $[E(\tau)]$ este suma dozelor echivalente angajate aferente unui organ sau a dozelor tisulare echivalente $H_T(\tau)$ rezultate în urma unei încorporări de substanțe radioactive, înmulțite fiecare cu factorul corespunzător de ponderare tisulară pentru țesutul respectiv w_T . Se definește prin formula:

$$E(\tau) = \sum_T w_T H_T(\tau)$$
 În cadrul valorii $E(\tau)$, τ este exprimat în numărul de ani pentru care se face integrarea. În scopul respectării limitelor de doză specificate în prezenta directivă, τ este o perioadă de 50 de ani după încorporarea de astfel de substanțe pentru adulți și de până la vârsta de 70 de ani pentru sugari și copii. Unitatea de măsură pentru doza efectivă angajată este sievertul (Sv);
15. „doză echivalentă angajată” $[H_T(\tau)]$ este integrala pe timpul (t) din debitul dozei echivalente în țesutul sau organul T care va fi primită de un organism în urma unei încorporări de substanțe radioactive.

Se calculează după formula:

$$H_T(\tau) = \int_{t_0^-}^{t_0+\tau} \dot{H}_T(t) dt$$

pentru o încorporare de substanțe radioactive la momentul t_0 , unde-

$\dot{H}_T(t)$ este debitul dozei echivalente aferente organului sau țesutului T la momentul t, iar

τ este intervalul de timp pentru care se face integrarea.

- În cadrul valorii $H_T(\tau)$, τ este exprimat în numărul de ani pentru care se face integrarea. În scopul respectării limitelor de doză specificate în prezenta directivă, τ este o perioadă de 50 de ani pentru adulți și de până la până la vârsta de 70 de ani pentru sugari și copii. Unitatea de măsură pentru doza echivalentă angajată este sievertul (Sv);
16. „autoritate competentă” înseamnă o autoritate sau un sistem de autorități desemnate de statele membre ca având autoritate juridică în sensul prezentei directive;
17. „produs de consum” înseamnă orice dispozitiv sau element fabricat în care au fost încorporați în mod deliberat sau produși prin activare unul sau mai mulți radionuclizi sau care generează radiații ionizante și care poate fi vândut sau furnizat populației fără o supraveghere specială sau fără un control reglementat după vânzare;
18. „contaminare” înseamnă prezența neintenționată sau nedorită a substanțelor radioactive pe suprafețe ori în interiorul solidelor, lichidelor sau al gazelor sau în corpul uman;
19. „zonă controlată” înseamnă o zonă supusă unor reglementări speciale destinate să protejeze împotriva radiațiilor ionizante sau a extinderii contaminării radioactive și în care accesul este controlat;
20. „niveluri de referință în diagnostic” înseamnă nivelurile de doză în practicile medicale de radiodiagnostic medical sau de radiologie intervențională, sau, în cazul produselor radiofarmaceutice, nivelurile de activitate pentru examinări tipice, pe grupe de pacienți de dimensiuni standard sau „fantomă standard”, pentru categorii mari de tipuri de echipamente;
21. „sursă închisă scoasă din utilizare” înseamnă o sursă închisă care nu mai este utilizată sau nu se intenționează a fi utilizată pentru practica autorizată, însă continuă să necesite o gestionare în siguranță;
22. „constrângere de doză” înseamnă o restricție stabilită ca limită superioară prospectivă a dozelor individuale, utilizată pentru a defini seria de opțiuni avute în vedere în procesul de optimizare a unei anumite surse de radiații într-o situație de expunere planificată;
23. „limită de doză” înseamnă valoarea dozei efective (după caz, a dozei efective angajate) sau a dozei echivalente dintr-o perioadă specificată, care nu este depășită pentru o persoană;
24. „serviciu dozimetric” înseamnă orice organism sau persoană competentă să se ocupe cu calibrarea, citirea sau interpretarea dispozitivelor de monitorizare individuală, cu măsurarea radioactivității în corpul uman sau în probe biologice sau cu evaluarea dozelor, a cărui capacitate de acțiune în această privință este recunoscută de autoritatea competentă;
25. „doză efectivă” (E) este suma dozelor echivalente ponderate absorbite de toate țesuturile și organele organismului din expunere internă și externă. Se calculează după formula:
- $$E = \sum_T w_T H_T = \sum_T w_T \sum_R w_R D_{T,R}$$
- unde
- $D_{T,R}$ este doza medie absorbită de țesutul sau organul T, din cauza radiației R,
- w_R este factorul de ponderare pentru radiație, iar
- w_T este factorul de ponderare tisulară pentru țesutul sau organul T.
- Valorile pentru w_T și w_R sunt specificate în anexa II. Unitatea de măsură pentru doza efectivă este sievertul (Sv);
26. „urgență” înseamnă o situație sau un eveniment excepțional implicând o sursă de radiație care necesită o intervenție rapidă, pentru a atenua consecințele negative grave pentru sănătatea și securitatea ființelor umane, pentru calitatea vieții, pentru proprietăți sau pentru mediu, sau un risc care ar putea genera asemenea consecințe negative grave;
27. „situație de expunere de urgență” înseamnă o situație de expunere cauzată de o urgență;
28. „sistem de gestionare a situațiilor de urgență” înseamnă un cadru juridic sau administrativ de stabilire a responsabilităților pentru pregătirea și răspunsul în situații de urgență și a măsurilor de luare a deciziilor în situațiile de expunere de urgență;
29. „expunere profesională de urgență” înseamnă expunerea la care este supus într-o situație de expunere de urgență un lucrător în situații de urgență;
30. „plan de răspuns în situații de urgență” înseamnă măsuri de planificare a răspunsului corespunzător în cazul unei situații de expunere de urgență pe baza evenimentelor postulate și a scenariilor conexe;
31. „lucrător în situații de urgență” înseamnă orice persoană care are un rol clar definit în situații de urgență și care ar putea fi expusă la radiații în timp ce ia măsuri ca răspuns la urgența respectivă;

32. „monitorizare a mediului” înseamnă măsurarea debitelor dozei externe cauzate de substanțele radioactive din mediu sau a concentrației de radionuclizi din compartimentele de mediu;
33. „doză echivalentă” (H_T) este doza absorbită de țesutul sau organul T, ponderată pentru tipul și calitatea radiației R. Se calculează după formula:
- $$H_{T,R} = w_R D_{T,R},$$
- unde
- $D_{T,R}$ este doza medie absorbită de țesutul sau organul T, din cauza radiației R, iar
- w_R este factorul de ponderare pentru radiație.
- În cazul în care câmpul radiației se compune din tipuri și energii cu valori diferite ale w_R , doza echivalentă totală, H_T , se calculează după formula:
- $$H_T = \sum_R w_R D_{T,R}$$
- Valorile pentru w_R sunt specificate în anexa II, partea A. Unitatea de măsură pentru doza echivalentă este sievertul (Sv);
34. „nivel de exceptare” înseamnă o valoare stabilită de o autoritate competentă sau prevăzută în legislație și exprimată în termeni de concentrație a activității sau de activitate totală la care sau sub care o sursă de radiații nu face obiectul notificării sau al autorizării;
35. „situație de expunere existentă” înseamnă o situație de expunere care există deja în momentul în care trebuie luată o decizie cu privire la controlul acesteia și care nu necesită sau nu mai necesită adoptarea de măsuri urgente;
36. „lucrător expus” înseamnă o persoană, salariată sau care desfășoară activități independente, supusă unei expuneri la locul de muncă cauzate de o practică aflată sub incidența prezentei directive și care poate fi expusă unor doze ce depășesc una dintre limitele de doză stabilite pentru expunerea publică;
37. „expunere” înseamnă acțiunea de a expune sau condiția de a fi expus la radiațiile ionizante emise în afara organismului (expunere externă) sau în interiorul acestuia (expunere internă);
38. „extremități” înseamnă palma, antebrațul, laba piciorului și glezna;
39. „efecte negative asupra sănătății” înseamnă reducerea duratei și a calității vieții în cadrul unei populații ca urmare a expunerii, inclusiv cele cauzate de efectele asupra țesuturilor, cancer și tulburările genetice severe;
40. „depistare medicală” înseamnă o procedură care utilizează instalații radiologice medicale pentru diagnosticarea din timp a grupurilor de persoane supuse riscului;
41. „sursă închisă de mare activitate” înseamnă o sursă închisă pentru care activitatea radionuclidului prezent este mai mare sau egală cu valoarea activității relevantă prevăzută în anexa III;
42. „efecte negative individuale” înseamnă efectele nocive observabile clinic la persoane sau la descendenții acestora, a căror apariție este fie imediată, fie întârziată, în ultimul caz implicând mai curând o probabilitate decât o certitudine a apariției;
43. „inspecție” înseamnă o investigație, de către orice autoritate competentă sau în numele acesteia, a conformității cu cerințele naționale legale;
44. „încorporare” înseamnă activitatea totală a unui radionuclid care pătrunde în corp din exterior;
45. „radiologie intervențională” înseamnă utilizarea tehnicilor de imagistică cu raze X pentru a facilita introducerea și orientarea dispozitivelor în corpul uman în scopul diagnosticării sau al tratării;
46. „radiație ionizantă” înseamnă energia transferată sub formă de particule sau de unde electromagnetice cu o lungime de undă de maximum 100 nanometri (o frecvență de minimum 3×10^{15} hertz) capabile să producă ioni, direct sau indirect;
47. „autorizație” înseamnă permisiunea acordată de autoritatea competentă, într-un document, de a desfășura o practică în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acel document;
48. „expunere medicală” înseamnă expunerea la care sunt supuși pacienții sau persoanele asimptomatice ca parte a diagnosticării sau a tratamentului medical sau stomatologic efectuat pentru îmbunătățirea sănătății, precum și expunerea la care au fost supuse persoanele implicate în îngrijirea și susținerea pacienților sau voluntarii din cercetarea medicală ori biomedicală;
49. „expert în fizică medicală” înseamnă o persoană sau, dacă este prevăzut în legislația națională, un grup de persoane, care dețin(e) cunoștințele, formarea profesională și experiența necesare pentru a acționa sau a oferi consiliere cu privire la fizica radiațiilor aplicată expunerii medicale și a cărei(căror) competență în acest sens este recunoscută de autoritatea competentă;
50. „radiologic medical” înseamnă legat de procedurile de radiodiagnostic, radioterapie și de radiologie intervențională ori de alte utilizări medicale ale radiațiilor ionizante în scopuri de planificare, orientare și verificare;

51. „instalație radiologică medicală” înseamnă o instalație în care se efectuează proceduri radiologice medicale;
52. „procedură radiologică medicală” înseamnă orice procedură care implică expunerea medicală;
53. „populație” înseamnă persoane care pot fi supuse expunerii publice;
54. „sursă naturală de radiații” înseamnă o sursă de radiații ionizante de origine naturală, terestră sau cosmică;
55. „expunere imagistică non-medicală” înseamnă orice expunere deliberată a persoanelor în scopuri imagistice, în care motivația principală a expunerii nu este de a îmbunătăți sănătatea persoanei expuse;
56. „expunere normală” înseamnă expunerea susceptibilă de a avea loc în condițiile normale de exploatare a unei instalații sau de desfășurare a unei activități (inclusiv întreținere, inspecție, dezafectare), inclusiv incidente minore care pot fi ținute sub control, de exemplu cele apărute în timpul exploataării normale și incidentele operaționale anticipate;
57. „notificare” înseamnă transmiterea unor informații către autoritatea competentă pentru a comunica intenția de a desfășura o practică în domeniul de aplicare al prezentei directive;
58. „expunere profesională” înseamnă expunerea lucrătorilor, a ucenicilor și a studenților, pe parcursul activităților desfășurate de aceștia;
59. „serviciu de medicină a muncii” înseamnă un specialist sau un organism din domeniul sănătății care are competența de a supraveghea medical lucrătorii expuși și a cărui capacitate de a acționa în acest sens este recunoscută de către autoritatea competentă;
60. „sursă orfană” înseamnă o sursă radioactivă care nu este nici exceptată, nici nu se află sub controlul reglementat, de exemplu pentru că nu a fost niciodată controlată în acest mod sau pentru că a fost abandonată, pierdută, răscălită, furată sau transferată în alt mod fără o autorizație corespunzătoare;
61. „lucrător extern” înseamnă orice lucrător expus care nu este angajat de întreprinderea responsabilă de zonele supravegheate și controlate, dar care desfășoară activități în aceste zone, inclusiv ucenici și studenți;
62. „situație de expunere planificată” înseamnă o situație de expunere care rezultă în urma exploataării planificate a unei surse de radiații sau în urma unei activități umane care alterează căile de expunere, astfel încât provoacă expunerea sau expunerea potențială a populației sau a mediului. Situațiile de expunere planificată pot include atât expuneri normale, cât și expuneri potențiale.
63. „expunere potențială” înseamnă expunere care nu survine cu certitudine, dar care poate rezulta dintr-un eveniment sau o serie de evenimente cu caracter probabil, inclusiv ca urmare a deficiențelor echipamentelor sau a erorilor de exploatare;
64. „aspecte practice ale procedurilor radiologice medicale” înseamnă derularea fizică a unei expuneri medicale și orice aspecte conexe, inclusiv manipularea și utilizarea echipamentului radiologic medical, evaluarea parametrilor tehnici și fizici (inclusiv a dozelor de radiație), etalonarea și întreținerea echipamentelor, prepararea și administrarea produselor radiofarmaceutice și prelucrarea imaginilor.
65. „practică” înseamnă o activitate umană care poate spori expunerea persoanelor la radiații cauzate de o sursă de radiații și care este gestionată ca situație de expunere planificată;
66. „practician” înseamnă un medic, stomatolog sau o altă persoană calificată în domeniul medical, abilitată să-și asume responsabilitatea clinică pentru expunerea medicală individuală, în conformitate cu cerințele naționale;
67. „prelucrare” înseamnă operații chimice sau fizice asupra materialelor radioactive, inclusiv extracția, conversia, îmbogățirea materialelor nucleare fisile sau fertile și reprelucrarea combustibilului uzat;
68. „măsuri de protecție” înseamnă măsuri, altele decât măsurile de remediere, în scopul evitării sau reducerii dozelor care ar putea fi primite în absența respectivelor măsuri, într-o situație de expunere de urgență sau o situație de expunere existentă;
69. „expunere publică” înseamnă expunerea persoanelor, exceptând expunerea profesională sau expunerea medicală;
70. „asigurarea calității” înseamnă toate acțiunile planificate și sistematice necesare pentru a garanta în mod corespunzător că o structură, un sistem, o componentă sau o procedură vor funcționa în mod satisfăcător în conformitate cu standardele acceptate. Controlul calității face parte din asigurarea calității;
71. „controlul calității” înseamnă un set de operațiuni (programare, coordonare, punere în aplicare) menite să păstreze calitatea sau să o îmbunătățească. Acesta include monitorizarea, evaluarea și menținerea la nivelurile solicitate a tuturor caracteristicilor de performanță ale echipamentelor care pot fi definite, măsurate și controlate;

72. „generator de radiații” înseamnă un dispozitiv capabil să genereze radiații ionizante, precum raze X, neutroni, electroni sau alte particule încărcate;
73. „expert în protecție radiologică” înseamnă o persoană sau, dacă este prevăzut în legislația națională, un grup de persoane care dețin(e) cunoștințele, formarea profesională și experiența necesare pentru a oferi consiliere în domeniul protecției radiologice, cu scopul de a asigura protecția eficientă a populației și a cărei(căror) competență în acest sens este recunoscută de autoritatea competentă;
74. „responsabil cu protecția radiologică” înseamnă o persoană competentă din punct de vedere tehnic să supravegheze sau să efectueze punerea în aplicare a măsurilor de protecție radiologică, în ceea ce privește aspectele din domeniul protecției radiologice relevante pentru un anumit tip de practică;
75. „sursă de radiații” înseamnă o entitate care poate cauza expunere, cum ar fi prin emiterea de radiații ionizante sau prin eliberarea de materiale radioactive;
76. „material radioactiv” înseamnă orice material care conține substanțe radioactive;
77. „sursă radioactivă” înseamnă o sursă de radiații care conține material radioactiv în scopul utilizării radioactivității acestuia;
78. „substanță radioactivă” înseamnă orice substanță care conține unul sau mai mulți radionuclizi cu o activitate sau o concentrație a activității care nu poate fi neglijată din punctul de vedere al protecției radiologice;
79. „deșeu radioactiv” înseamnă materialul radioactiv în stare gazoasă, lichidă sau solidă pentru care nicio utilizare ulterioară nu este prevăzută sau avută în vedere de către statul membru sau de către o persoană juridică sau fizică a cărei decizie este acceptată de către statul membru și care este reglementat ca deșeu radioactiv de către o autoritate de reglementare competentă, în temeiul cadrului legislativ și de reglementare al statului membru;
80. „radiodiagnostic” înseamnă legat de medicina nucleară de diagnostic in-vivo, de radiologia de diagnostic medical prin intermediul radiațiilor ionizante și de radiologia dentară;
81. „radioterapeutic” înseamnă legat de radioterapie, inclusiv de medicina nucleară practică în scopuri terapeutice;
82. „radon” înseamnă radionuclidul Rn-222 și, după caz, descendenții săi;
83. „expunere la radon” înseamnă expunere la descendenții radonului;
84. „nivel de referință” înseamnă, într-o situație de expunere de urgență sau într-o situație de expunere existentă, nivelul dozei efective sau al dozei echivalente sau al concentrației activității peste care se consideră inadecvată acceptarea expunerilor ca rezultat al situației de expunere respective, chiar dacă nu este o limită care nu poate fi depășită;
85. „medic abilitat să facă trimiteri” înseamnă un medic, stomatolog sau altă persoană calificată în domeniul medical, abilitată să trimită o persoană la un practician pentru a urma proceduri radiologice medicale, în conformitate cu cerințele legislației naționale;
86. „înregistrare” înseamnă permisiunea, acordată printr-un document de autoritatea competentă sau în temeiul legislației naționale, printr-o procedură simplificată, de a desfășura o practică în condițiile prevăzute în legislația națională sau specificate de către o autoritate competentă pentru acest tip sau această clasă de practici;
87. „control reglementat” înseamnă orice formă de control sau de reglementare aplicată activităților umane pentru asigurarea respectării cerințelor privind protecția radiologică;
88. „măsură de remediere” înseamnă îndepărtarea unei surse de radiație sau reducerea magnitudinii acesteia (din punctul de vedere al activității ori al cantității) sau întreruperea căilor de expunere sau reducerea impactului acestora în vederea evitării ori reducerii dozelor la care ar putea fi expuși subiecții în lipsa acestor măsuri într-o situație de expunere existentă;
89. „persoană reprezentativă” înseamnă o persoană care primește o doză reprezentativă pentru persoanele cele mai expuse din rândul populației, cu excepția persoanelor care au obiceiuri extreme sau neobișnuite;
90. „sursă închisă” înseamnă o sursă radioactivă în care materialul radioactiv este închis în permanență într-o capsulă sau este încorporat într-o formă solidă în scopul prevenirii, în condiții normale de utilizare, a oricărei dispersii a substanțelor radioactive;
91. „sievert” (Sv) este denumirea specializată a unității de măsură pentru doza echivalentă sau efectivă. Un sievert este echivalentul unui joule pe kilogram: $1 \text{ Sv} = 1 \text{ J kg}^{-1}$;
92. „stocare” înseamnă păstrarea materialelor radioactive, inclusiv a combustibilului uzat, a surselor radioactive sau a deșeurilor radioactive, într-o instalație cu intenția recuperării;
93. zonă supravegheată” înseamnă o zonă supusă supravegherii în vederea protecției împotriva radiațiilor ionizante;

94. „containerul sursei” înseamnă un ansamblu de componente destinat să garanteze izolarea unei surse închise și care nu este parte integrantă a sursei, ci este destinat să protejeze sursa în timpul transportării și manipulării acesteia;
95. „navă spațială” înseamnă un vehicul cu pilot care este proiectat pentru a funcționa la o altitudine de peste 100 de km deasupra nivelului mării;
96. „valori și relații standard” înseamnă valori și relații recomandate în capitolele 4 și 5 din Publicația nr. 116 a ICRP pentru estimarea dozelor din expunerea externă și capitolul 1 din Publicația nr. 119 a ICRP pentru estimarea dozelor din expunerea internă, inclusiv actualizări aprobate de statele membre. Statele membre pot aproba utilizarea de metode specifice în cazuri specificate legate de proprietățile fizico-chimice ale radionuclidului sau alte caracteristici ale situației de expunere sau ale persoanei expuse [nou];
97. „toron” înseamnă radionuclidul Rn-220 și, după caz, descendenții săi;
98. „întreprindere” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care răspunde din punct de vedere juridic în temeiul legislației naționale de desfășurare a unei practici sau de o sursă de radiație (inclusiv cazurile în care proprietarul sau deținătorul unei surse de radiație nu efectuează activități umane conexe);
99. „expunere neintenționată” înseamnă expunerea medicală care se deosebește în mod semnificativ de expunerea medicală intenționată pentru un scop determinat.

CAPITOLUL III

SISTEMUL DE PROTECȚIE RADIOLOGICĂ

Articolul 5

Principii generale de protecție radiologică

Statele membre stabilesc cerințele juridice și un sistem corespunzător de control reglementat care reflectă, pentru toate situațiile de expunere, un sistem de protecție radiologică bazat pe principiile de justificare, optimizare și limitare a dozelor:

- (a) Justificare: Deciziile de introducere a unei practici se justifică, în sensul că deciziile respective se iau cu intenția de a asigura că beneficiile care rezultă de pe urma practicii pentru persoane și societate în general sunt mai mari decât efectele negative asupra sănătății pe care le poate avea. Deciziile de introducere sau de modificare a unei căi de expunere pentru situațiile de expunere existentă și pentru situațiile de expunere de urgență se justifică, în sensul că acestea ar trebui să facă mai mult bine decât rău.
- (b) Optimizare: Protecția radiologică a persoanelor supuse unei expuneri profesionale sau a populației se optimizează în scopul de a păstra mărimea dozelor individuale, probabilitatea expunerii și numărul persoanelor expuse la un nivel

cât mai scăzut posibil ținând seama de stadiul actual al cunoașterii tehnice și de factorii economici și sociali. Optimizarea protecției persoanelor supuse expunerilor medicale se aplică mărimii dozelor individuale și corespunde scopului medical al expunerii, potrivit dispozițiilor de la articolul 55. Acest principiu se aplică nu numai în ceea ce privește doza efectivă, ci și, după caz, în ceea ce privește dozele echivalente, ca măsură de precauție pentru a se ține cont de anumite incertitudini legate de efectele negative asupra sănătății sub valoarea-limită pentru reacțiile tisulare.

- (c) Limitarea dozelor: În situațiile de expunere planificată, suma dozelor la care este expusă o persoană nu depășește limitele de doză prevăzute pentru expunerea profesională sau pentru expunerea publică. Limitele de doză nu se aplică în cazul expunerilor în scopuri medicale.

SECȚIUNEA 1

Instrumente de optimizare

Articolul 6

Constrângeri de doză pentru expunerea profesională, expunerea populației și expunerea medicală

- (1) Statele membre se asigură că, după caz, se stabilesc constrângeri de doză în scopul optimizării prospective a protecției:
- (a) în ceea ce privește expunerea profesională, constrângerea de doză se stabilește ca instrument operațional pentru optimizarea protecției de către întreprindere sub supravegherea generală a autorității competente. În cazul lucrătorilor externi, constrângerea de doză se stabilește în cooperare între angajator și întreprindere.
- (b) în ceea ce privește expunerea publică, constrângerea de doză se stabilește pentru doza individuală primită de populație în urma exploatării planificate a unei surse specifice de radiație. Autoritatea competentă se asigură că constrângerile sunt conforme cu limita de doză, pentru suma dozelor primite de aceeași persoană din toate practicile autorizate.
- (c) pentru expunerea medicală, constrângerile de doză se aplică numai în ceea ce privește protecția persoanelor implicate în îngrijirea și susținerea pacienților și a voluntarilor care participă la cercetarea medicală sau biomedicală.
- (2) Constrângerile de doză se stabilesc în funcție de dozele individuale efective sau echivalente primite de o persoană într-un interval corespunzător definit.

Articolul 7

Niveluri de referință

- (1) Statele membre se asigură că se stabilesc niveluri de referință pentru situațiile de expunere existentă și de urgență. Optimizarea protecției acordă prioritate expunerilor peste nivelul de referință și continuă să fie pusă în aplicare sub nivelul de referință.

(2) Valorile selectate ca niveluri de referință depind de tipul situației de expunere. Selecția nivelurilor de referință ia în considerare cerințele privind protecția radiologică și criteriile sociale. Pentru expunerea publică, stabilirea nivelurilor de referință ia în considerare plaja nivelurilor de referință prevăzute în anexa I.

(3) Pentru situațiile de expunere existentă care implică expunerea la radon, nivelurile de referință se stabilesc în ceea ce privește concentrația activității radonului în aer astfel cum se specifică la articolul 74 în cazul populației și la articolul 54 în cazul lucrătorilor.

SECȚIUNEA 2

Limitarea dozelor

Articolul 8

Limita de vârstă pentru expunerea profesională

Statele membre se asigură că, sub rezerva dispozițiilor articolului 11 alineatul (2), persoanele cu vârsta sub 18 ani nu pot fi implicate în nicio activitate profesională care le-ar transforma în lucrători expuși.

Articolul 9

Limitele de doză pentru expunerea profesională

(1) Statele membre se asigură că limitele de doză pentru expunerea profesională se aplică sumei expunerilor profesionale anuale ale unui lucrător din toate practicile autorizate, expunerea profesională la radon la locul de muncă necesitând o notificare în conformitate cu articolul 53 alineatul (3), și alte expuneri profesionale din situațiile de expunere existentă în conformitate cu articolul 100 alineatul (3). Pentru expunerea profesională de urgență se aplică articolul 52.

(2) Limita de doză efectivă pentru expunerea profesională este de 20 mSv pentru fiecare an. Cu toate acestea, în situații speciale sau în cazul anumitor situații de expunere specificate în legislația națională, o doză efectivă mai mare, de până la 50 mSv, poate fi autorizată de către autoritatea competentă într-un singur an, cu condiția ca doza medie anuală pentru orice perioadă de cinci ani consecutivi, inclusiv anii pentru care limita a fost depășită, să nu depășească 20 mSv.

(3) Pe lângă limitele de doză efectivă prevăzute la alineatul (2), se aplică următoarele limite de doză echivalentă:

(a) limita de doză echivalentă pentru cristalin este 20 mSv într-un singur an sau 100 mSv pentru orice perioadă de cinci ani consecutivi sub rezerva unei doze maxime de 50 mSv într-un singur an, astfel cum se specifică în legislația națională;

(b) limita de doză echivalentă pentru piele este 500 mSv pe an; această limită se aplică dozei medii pentru orice suprafață de 1 cm², indiferent de suprafața expusă;

(c) limita de doză echivalentă pentru extremități este 500 mSv pe an.

Articolul 10

Protecția lucrătoarelor însărcinate și a lucrătoarelor care alăptează

(1) Statele membre se asigură că protecția fătului este comparabilă cu cea asigurată populației. De îndată ce o lucrătoare însărcinată informează întreprinderea sau, în cazul unei lucrătoare externe, angajatorul, cu privire la sarcină, în conformitate cu legislația națională, întreprinderea și angajatorul se asigură că condițiile de lucru pentru lucrătoarea însărcinată sunt de așa natură încât doza echivalentă la care este expus fătul este cât mai mică posibil și este improbabil să depășească 1 mSv cel puțin pe perioada rămasă din sarcină.

(2) De îndată ce lucrătoarele informează întreprinderea sau, în cazul lucrătoarelor externe, angajatorul, că alăptează un sugar, acestea nu sunt implicate în activități care presupun un risc semnificativ de incorporare de radionuclizi sau de contaminare corporală.

Articolul 11

Limitele de doză pentru ucenici și studenți

(1) Statele membre se asigură că limitele de doză pentru ucenicii cu vârste de cel puțin 18 ani și pentru studenții cu vârste de cel puțin 18 ani care trebuie să folosească surse de radiație în cursul studiilor lor sunt identice cu limitele de doză pentru expunerea profesională prevăzute la articolul 9.

(2) Statele membre se asigură că limita de doză efectivă pentru ucenicii cu vârste între 16 și 18 ani și pentru studenții cu vârste între 16 și 18 ani care trebuie să lucreze cu surse de radiație în cursul studiilor este de 6 mSv pe an.

(3) Pe lângă limita de doză efectivă prevăzute la alineatul (2), se aplică următoarele limite de doză echivalentă:

(a) limita de doză echivalentă pentru cristalin este 15 mSv pe an;

(b) limita de doză echivalentă pentru piele este 150 mSv pe an, calculată ca medie pentru orice suprafață de 1 cm², indiferent de suprafața expusă;

(c) limita de doză echivalentă pentru extremități este 150 mSv pe an.

(4) Statele membre se asigură că limitele de doză pentru ucenicii și studenții care nu fac obiectul dispozițiilor alineatelor (1), (2) și (3) sunt identice cu limitele de doză pentru populație, potrivit dispozițiilor de la articolul 12.

Articolul 12

Limitele de doză pentru expunerea publică

- (1) Statele membre se asigură că limitele de doză pentru expunerea publică se aplică sumei expunerilor anuale ale unei persoane, care rezultă din toate practicile autorizate.
- (2) Statele membre stabilesc limita de doză efectivă pentru expunerea publică la 1 mSv pe an.
- (3) Pe lângă limita de doză prevăzută la alineatul (2), se aplică următoarele limite de doză echivalentă:
- (a) limita de doză echivalentă pentru cristalini este 15 mSv pe an;
- (b) limita de doză echivalentă pentru piele este 50 mSv pe an, calculată ca medie pentru orice suprafață de 1 cm², indiferent de suprafața expusă.

Articolul 13

Estimarea dozei efective și a dozei echivalente

Pentru estimarea dozelor efective și a dozelor echivalente se folosesc valorile și relațiile standard corespunzătoare. În cazul radiațiilor externe, se folosesc cantitățile operaționale definite în secțiunea 2.3 din Publicația nr. 116 a ICRP.

CAPITOLUL IV

CERINȚE PRIVIND EDUCAȚIA, FORMAREA ȘI INFORMAREA ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI RADIOLOGICE

Articolul 14

Responsabilități generale privind educația, formarea și furnizarea de informații

- (1) Statele membre stabilesc un cadru legislativ și administrativ adecvat pentru care să asigure furnizarea unei educații, formări și informări corespunzătoare tuturor persoanelor ale căror sarcini necesită competențe specifice în domeniul protecției radiologice. Furnizarea de formare și informații se repetă la intervale corespunzătoare și este documentată.
- (2) Statele membre se asigură că sunt adoptate dispoziții pentru stabilirea activităților de educație, formare și formare ulterioară cu scopul de a permite recunoașterea experților în protecție radiologică și a experților în fizică medicală, precum și a serviciilor de medicină a muncii și a serviciilor dozimetrice, în ceea ce privește tipul de practică.
- (3) Statele membre pot adopta dispoziții pentru stabilirea activităților de educație, formare și formare ulterioară cu scopul de a permite recunoașterea responsabililor cu protecția radiologică dacă o astfel de recunoaștere este prevăzută în legislația națională.

Articolul 15

Formarea lucrătorilor expuși și informațiile furnizate acestora

- (1) Statele membre impun întreprinderii să informeze lucrătorii expuși asupra:
- (a) riscurilor radiației pentru sănătate pe care le implică munca lor;
- (b) procedurilor generale de protecție radiologică și măsurilor de precauție care trebuie aplicate;
- (c) procedurilor de protecție radiologică și măsurilor de precauție legate de condițiile operaționale și de lucru, atât pentru practica respectivă în general, cât și pentru fiecare post de lucru sau sarcină care le poate fi încredințată;
- (d) părților relevante ale planurilor și procedurilor de răspuns în situații de urgență;
- (e) importanței respectării cerințelor tehnice, medicale și administrative.

În cazul lucrătorilor externi, angajatorul acestora se asigură că sunt furnizate informațiile solicitate la literele (a), (b) și (e).

- (2) Statele membre impun întreprinderii sau, în cazul lucrătorilor externi, angajatorului, să informeze lucrătorii expuși că este important să anunțe din timp faptul că sunt însărcinate, pentru a se evita riscurile de expunere a fătului.
- (3) Statele membre impun întreprinderii sau, în cazul lucrătorilor externi, angajatorului, să informeze lucrătorii expuși că este important să își anunțe intenția de a alăpta un sugar, pentru a se evita riscurile de expunere a sugarului în cazul încorporării de radionuclizi sau de contaminare corporală.
- (4) Statele membre impun întreprinderii sau, în cazul lucrătorilor externi, angajatorului, să ofere programe corespunzătoare de formare și de informare relevante în domeniul protecției radiologice pentru lucrătorii expuși.

(5) Pe lângă programele de informare și de formare în domeniul protecției radiologice prevăzute la alineatele (1), (2), (3) și (4), statele membre impun ca întreprinderea care răspunde de sursele închise de mare activitate să se asigure că programele de formare includ cerințe specifice pentru gestionarea în siguranță și controlul surselor respective, în vederea pregătirii în mod adecvat a lucrătorilor în cauză pentru orice evenimente care pot afecta protecția radiologică. Informarea și formarea pun un accent special pe cerințele necesare legate de securitate și conțin informații specifice privind consecințele posibile ale pierderii controlului adecvat al surselor închise de mare activitate.

Articolul 16

Informarea și formarea lucrătorilor care pot fi expuși la surse orfane

(1) Statele membre se asigură că conducerea instalațiilor în care este cel mai probabil să se găsească sau să se prelucreze surse orfane, inclusiv a unităților mari de colectare a fierului vechi sau a unităților majore de reciclare a deșeurilor metalice, precum și a punctelor nodale de tranzit semnificative, este informată despre posibilitatea de a se confrunta cu o sursă.

(2) Statele membre încurajează conducerea instalațiilor menționate la alineatul (1) să se asigure că, atunci când lucrătorii din propria instalație se pot confrunta cu o sursă, aceștia sunt:

- (a) informați și formați pentru a detecta vizual sursele și conținerele acestora;
- (b) informați despre aspectele de bază privind radiațiile ionizante și efectele acestora;
- (c) informați și formați cu privire la acțiunile care trebuie întreprinse la fața locului în cazul detectării sau al suspectării prezenței unei surse.

Articolul 17

Informarea prealabilă și formarea lucrătorilor în situații de urgență

(1) Statele membre se asigură că lucrătorii în situații de urgență care sunt specificați într-un plan de răspuns în situații de urgență sau într-un sistem de gestionare a situațiilor de urgență primesc în mod regulat informații adecvate și actualizate asupra riscurilor pentru sănătate pe care le-ar putea implica intervenția lor și asupra măsurilor preventive care trebuie luate în astfel de cazuri. Informațiile respective iau în considerare gama variată de situații potențiale de urgență și tipul intervenției.

(2) Imediat după producerea unei situații de urgență, informațiile prevăzute la alineatul (1) sunt completate în mod corespunzător, luându-se în calcul circumstanțele specifice.

(3) Statele membre se asigură că întreprinderea sau organizația responsabilă de protecția lucrătorilor în situații de urgență le oferă lucrătorilor în situații de urgență menționate la alineatul (1) formare adecvată, astfel cum se prevede în sistemul de gestionare a situațiilor de urgență prevăzut la articolul 97. După caz, formarea respectivă include exerciții practice.

(4) Statele membre se asigură că, pe lângă formarea privind răspunsul în situații de urgență menționată la alineatul (3), întreprinderea sau organizația care răspunde de protecția lucrătorilor în situații de urgență oferă lucrătorilor respectivi formare și informații corespunzătoare în domeniul protecției radiologice.

Articolul 18

Educația, informarea și formarea în domeniul expunerii medicale

(1) Statele membre se asigură că practicienii și persoanele implicate în aspectele practice ale procedurilor radiologice medicale beneficiază în mod adecvat de educație, informare și formare teoretică și practică în materie de practici radiologice medicale, precum și de competențe relevante în domeniul protecției radiologice.

În acest scop, statele membre asigură stabilirea unor programe adecvate și recunosc diplomele, certificatele și calificările oficiale corespunzătoare.

(2) Persoanele care fac obiectul programelor relevante de formare pot participa la aspectele practice ale procedurilor radiologice medicale prevăzute la articolul 57 alineatul (2).

(3) Statele membre asigură furnizarea de educație și formare continuă în urma calificării și, în cazul special al utilizării clinice a noilor tehnici, oferirea de programe de formare în legătură cu respectivele tehnici și cerințele relevante în domeniul protecției radiologice.

(4) Statele membre încurajează introducerea unui curs privind protecția radiologică în programa de bază a universităților de medicină și stomatologie.

CAPITOLUL V

JUSTIFICAREA ȘI CONTROLUL REGLEMENTAT AL PRACTICILOR

SECȚIUNEA 1

Justificarea și interzicerea unor practici

Articolul 19

Justificarea practicilor

(1) Statele membre se asigură că, înainte de a fi adoptate, noile clase sau tipuri de practici care conduc la expunerea la radiații ionizante sunt justificate.

(2) Statele membre au în vedere o reexaminare a claselor sau tipurilor existente de practici în ceea ce privește justificarea lor ori de câte ori apar probe noi și importante privind eficiența sau consecințele potențiale ale acestora sau informații noi și importante despre alte tehnici și tehnologii.

(3) Practicile care presupun expunerea profesională și expunerea publică se justifică ca clasă sau tip de practică, ținând seama de ambele categorii de expuneri.

(4) Practicile care presupun expunerea medicală se justifică atât ca clasă, cât și ca tip de practică, ținând seama de expunerea medicală și, acolo unde este relevant, de expunerea publică și expunerea profesională asociate, precum și la nivelul fiecărei expuneri medicale individuale după cum se specifică la articolul 55.

Articolul 20

Practici care implică produse de consum

(1) Statele membre impun întreprinderilor care intenționează să fabrice sau să importe un produs de consum a cărui utilizare preconizată este probabil să fie o clasă nouă sau un tip nou de practică să pună la dispoziția autorității competente toate informațiile relevante, inclusiv cele enumerate în anexa IV secțiunea A, pentru a permite aplicarea cerinței de justificare prevăzute la articolul 19 alineatul (1).

(2) Pe baza evaluării acestor informații, statele membre se asigură că autoritatea competentă, astfel cum se menționează în anexa IV secțiunea B, decide dacă utilizarea preconizată a produsului de consum este justificată.

(3) Fără a aduce atingere alineatului (1), statele membre se asigură că autoritatea competentă care a primit informațiile conform alineatului menționat informează punctul de contact pentru autoritățile competente ale altor state membre despre acest fapt și, la cerere, despre decizia sa și temeiul deciziei respective.

(4) Statele membre interzic vânzarea sau punerea la dispoziția populației a produselor de consum dacă utilizarea preconizată a acestora nu este justificată sau dacă utilizarea lor nu ar îndeplini criteriile de exceptare de la notificare prevăzute la articolul 26.

Articolul 21

Interzicerea unor practici

(1) Statele membre interzic adăugarea deliberată de substanțe radioactive în producerea alimentelor, a hranei pentru animale și a produselor cosmetice, precum și importul sau exportul unor asemenea produse.

(2) Fără a se aduce atingere Directivei 1999/2/CE, se consideră nejustificate practicile în care activarea materialului are drept consecință creșterea activității unui produs pentru consum, care nu poate fi neglijată din punctul de vedere al protecției radiologice în momentul introducerii pe piață. Totuși, autoritatea competentă poate evalua tipurile specifice de practici din cadrul acestei clase în ceea ce privește justificarea lor.

(3) Statele membre interzic adăugarea deliberată de substanțe radioactive în fabricarea jucăriilor și a ornamentelor personale, precum și importul sau exportul unor asemenea produse.

(4) Statele membre interzic practicile în care activarea materialelor utilizate în jucării și ornamente personale are drept consecință creșterea activității în momentul introducerii pe piață a produselor sau al fabricării acestora, care nu poate fi neglijată din punctul de vedere al protecției radiologice, și interzic importul sau exportul unor asemenea produse sau materiale.

Articolul 22

Practici care implică expunerea deliberată a oamenilor în scopuri imagistice non-medicale

(1) Statele membre asigură identificarea practicilor care implică expunerea imagistică în scopuri non-medicale, în special ținând seama de practicile incluse în anexa V.

(2) Statele membre se asigură că se acordă o atenție specială justificării practicilor care implică expunerea imagistică în scopuri non-medicale, în special:

(a) toate tipurile de practici care implică expunerea imagistică în scopuri non-medicale se justifică înainte de a fi acceptate în mod general;

(b) fiecare aplicare specială a unui tip de practică acceptat în mod general se justifică;

(c) toate procedurile de expunere imagistică individuală în scopuri non-medicale care utilizează echipamente radiologice medicale se justifică în prealabil, luându-se în considerare obiectivele specifice ale procedurii și caracteristicile persoanei implicate;

(d) justificarea generală și specifică a practicilor care implică expunerea imagistică în scopuri non-medicale, specificată la literele (a) și (b), poate face obiectul unei reexaminări.

(e) circumstanțele care justifică expuneri imagistice în scopuri non-medicale, fără o justificare individuală a fiecărei expuneri, fac obiectul unei reexaminări periodice.

(3) Statele membre pot excepta practicile justificate care implică expunerea imagistică în scopuri non-medicale și care utilizează echipamente radiologice medicale de la cerința privind constrângerile de doză în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (b) și de la limitele de doză prevăzute la articolul 12.

(4) În cazul în care un stat membru a stabilit că o anumită practică implicând expunerea imagistică în scopuri non-medicale este justificată, acesta se asigură că:

(a) practica face obiectul autorizării;

(b) cerințele privind practica în cauză, inclusiv criteriile privind punerea în aplicare individuală, sunt stabilite de autoritatea competentă, în cooperare cu alte organisme relevante și societăți științifice medicale, după caz;

(c) pentru procedurile care utilizează echipamente radiologice medicale

(i) se aplică cerințele relevante identificate pentru expunerea medicală astfel cum se prevede la capitolul VII, inclusiv cele privind echipamentele, optimizarea, responsabilitățile, formarea și protecția specială în timpul sarcinii și implicarea corespunzătoare a expertului în fizică medicală;

- (ii) după caz, se stabilesc protocoale specifice, coerente cu obiectivul expunerii și al calității necesare a imaginii;
- (iii) atunci când este posibil, se stabilesc niveluri de referință de diagnosticare specifice;
- (d) pentru procedurile care nu utilizează echipamente radiologice medicale, constrângerile de doză sunt semnificativ sub limita de doză pentru populație;
- (e) se furnizează informații și se obține consimțământul persoanei care urmează să fie expusă, permițând în același timp autorităților de aplicare a legii să intervină fără consimțământul persoanei, în conformitate cu legislația națională.

SECȚIUNEA 2

Controlul reglementat

Articolul 23

Identificarea practicilor care implică materiale radioactive naturale

Statele membre asigură identificarea claselor sau tipurilor de practici care implică materiale radioactive naturale și care conduc la o expunere a lucrătorilor sau a populației ce nu poate fi neglijată din punctul de vedere al protecției radiologice. Identificarea se desfășoară prin mijloace corespunzătoare, luându-se în considerare sectoarele industriale enumerate în anexa V.

Articolul 24

Abordare graduală pentru controlul reglementat

- (1) Statele membre impun ca practicile să facă obiectul unui control reglementat în scopul protecției radiologice, prin notificare, autorizare și inspecții corespunzătoare, care să corespundă cu amploarea și cu probabilitatea expunerilor rezultate din aceste practici, precum și cu impactul pe care controlul reglementat îl poate avea asupra reducerii acestor expuneri sau asupra îmbunătățirii securității radiologice.
- (2) Fără a aduce atingere articolelor 27 și 28, după caz, și în conformitate cu criteriile generale de exceptare prevăzute în anexa VII, controlul reglementat se poate limita la notificare și la o frecvență corespunzătoare a inspecțiilor. În acest scop, statele membre pot stabili excepții generale sau pot permite autorității competente să ia hotărârea de a excepta practicile notificate de la cerința de autorizare pe baza criteriilor generale prevăzute în anexa VII; în cazul unor cantități moderate de material, conform dispozițiilor statelor membre, valorile concentrației activității prevăzute în anexa VII tabelul B coloana 2 pot fi utilizate în acest scop.
- (3) Practicile notificate care nu sunt exceptate de la autorizare fac obiectul controlului reglementat prin înregistrare sau emiterea unei autorizații.

Articolul 25

Notificare

(1) Statele membre se asigură că notificarea este necesară pentru toate practicile justificate, inclusiv pentru cele identificate conform articolului 23. Notificarea se face înainte de începutul practicii sau, pentru practicile existente, de îndată ce această cerință devine aplicabilă. Pentru practicile care fac obiectul notificării, statele membre specifică informațiile care trebuie să fie furnizate împreună cu notificarea. Nu este necesară o notificare separată în cazul depunerii unei cereri de autorizare.

Practicile pot fi exceptate de la notificare, după cum se menționează la articolul 26.

(2) Statele membre se asigură că notificarea este necesară în cazul locurilor de muncă menționate la articolul 54 alineatul (3), precum și în cazul situațiilor de expunere existentă care sunt gestionate drept situații de expunere planificată, după cum se menționează la articolul 100 alineatul (3).

(3) Fără a aduce atingere criteriilor de exceptare prevăzute la articolul 26, în situațiile identificate de statele membre în care există preocupări cu privire la faptul că o practică identificată în conformitate cu dispozițiile articolului 23 poate duce la prezența în apă a radionuclizilor naturali care ar putea afecta calitatea rezervelor de apă potabilă sau alte căi de expunere, reprezentând un motiv de îngrijorare din punctul de vedere al protecției radiologice, autoritatea competentă poate solicita ca practica respectivă să facă obiectul unei notificări.

(4) Activitățile umane care implică materiale contaminate radioactiv generate de eliberări de efluenți autorizate sau de materiale eliberate în conformitate cu articolul 30 nu sunt gestionate drept situații de expunere planificată și, prin urmare, nu se impune notificarea acestora.

Articolul 26

Exceptarea de la notificare

- (1) Statele membre pot decide că nu se impune notificarea practicilor justificate care implică următoarele:
 - (a) materiale radioactive pentru care cantitățile din activitatea în cauză nu depășesc nivelurile de exceptare totale stabilite în tabelul B coloana 3 din anexa VII sau niveluri mai ridicate care, pentru aplicații specifice, sunt aprobate de autoritatea competentă și satisfac criteriile generale de exceptare și eliberare prevăzute în anexa VII; sau
 - (b) fără a aduce atingere articolului 25 alineatul (4), materiale radioactive pentru care concentrațiile activității nu depășesc valorile de exceptare stabilite în tabelul A din anexa VII sau niveluri mai ridicate care, pentru aplicații specifice, sunt aprobate de autoritatea competentă și satisfac criteriile generale de exceptare și eliberare prevăzute în anexa VII; sau

- (c) aparatură care conține o sursă închisă, cu condiția ca:
- (i) aparatura să aparțină unei categorii aprobate de către autoritatea competentă;
 - (ii) aparatura să nu conducă, în condiții normale de funcționare, la un debit al dozei mai mare de $1 \mu\text{Sv} \cdot \text{h}^{-1}$ la o distanță de 0,1 m de oricare suprafață accesibilă; și
 - (iii) condițiile privind reciclarea sau depozitarea definitivă să fi fost specificate de autoritatea competentă.
- (d) orice aparatură electrică cu condiția:
- (i) să fie un tub catodic utilizat pentru proiecții de imagini sau oricare alt aparat electric care să funcționeze la o diferență de potențial de maximum 30 de kilovolți (kV) sau să aparțină unei categorii aprobate de către autoritatea competentă; și
 - (ii) să nu conducă, în condiții normale de funcționare, la un debit al dozei mai mare de $1 \mu\text{Sv} \cdot \text{h}^{-1}$ la o distanță de 0,1 m de oricare suprafață accesibilă.
- (2) Statele membre pot excepta tipuri specifice de practici de la cerința de notificare, cu condiția respectării criteriilor generale de exceptare stabilite la punctul 3 din anexa VII, pe baza unei evaluări care indică faptul că exceptarea este cea mai bună opțiune.

Articolul 27

Înregistrarea sau acordarea autorizației

- (1) Statele membre impun înregistrarea sau obținerea unei autorizații pentru următoarele practici:
- (a) exploatarea generatoarelor de radiații sau a acceleratoarelor sau a surselor radioactive pentru expuneri medicale sau în scopuri imagistice non-medicale;
 - (b) exploatarea generatoarelor de radiații sau a acceleratoarelor, cu excepția microscopelor electronice, sau a surselor radioactive în scopuri nespecificate la litera (a).
- (2) Statele membre pot solicita înregistrarea sau acordarea autorizației pentru alte tipuri de practici.
- (3) Decizia de reglementare privind necesitatea fie de înregistrare, fie de obținere a autorizației pentru unele categorii de practici se poate baza pe experiența de reglementare, ținând seama de mărimea dozelor estimate sau potențiale, precum și de complexitatea practicii.

Articolul 28

Acordarea autorizației

Statele membre impun obținerea unei autorizații pentru următoarele practici:

- (a) administrarea deliberată a substanțelor radioactive unor persoane și, în măsura în care privește protecția radiologică

a oamenilor, unor animale, în scopul stabilirii diagnosticului medical sau veterinar, al tratamentului sau al cercetării;

- (b) funcționarea și dezafectarea oricărei instalații nucleare, precum și exploatarea și închiderea minelor de uraniu;
- (c) adăugarea deliberată de substanțe radioactive la producerea sau fabricarea produselor de consum sau a altor produse, inclusiv produse medicamentoase, și importul acestui tip de produse;
- (d) orice practică desfășurată cu o sursă închisă de mare activitate;
- (e) funcționarea, dezafectarea și închiderea oricărei instalații de stocare pe termen lung sau de depozitare definitivă a deșeurilor radioactive, inclusiv instalații de gestionare a deșeurilor radioactive în acest scop;
- (f) practicile care eliberează în mediu cantități semnificative de materiale radioactive încorporate în efluenți gazoși sau lichizi.

Articolul 29

Procedura de autorizare

- (1) În scopul autorizării, statele membre impun furnizarea informațiilor relevante din punctul de vedere al protecției radiologice, care sunt coerente cu natura practicii și riscurile radiologice implicate.
- (2) În cazul acordării autorizației și la stabilirea informațiilor care trebuie furnizate în temeiul alineatului (1), statele membre țin seama de lista orientativă cuprinsă în anexa IX.
- (3) Autorizația include, după caz, condiții specifice și o trimitere la cerințele prevăzute în legislația națională pentru a se asigura caracterul obligatoriu din punct de vedere juridic al elementelor acesteia și pentru a se impune restricții adecvate cu privire la limitele operaționale și condițiile de funcționare. De asemenea, legislația națională sau condițiile specifice impun, după caz, punerea în aplicare formală și documentată a principiului optimizării.
- (4) După caz, legislația națională sau autorizația cuprinde condițiile privind evacuarea efluenților radioactivi, în conformitate cu cerințele prevăzute în capitolul VIII pentru autorizarea eliberării de efluenți radioactivi în mediu.

Articolul 30

Exceptarea de la controlul reglementat

- (1) Statele membre se asigură că depozitarea definitivă, reciclarea sau reutilizarea materialelor radioactive rezultate din orice practică autorizată fac obiectul autorizării.

(2) Materialele evaluate pentru depozitare definitivă, reciclare sau reutilizare pot fi exceptate de la controlul reglementat, cu condiția ca concentrațiile activității:

- (a) pentru materialele solide să nu depășească nivelurile de eliberare stabilite în tabelul A din anexa VII; sau
- (b) să respecte nivelurile de eliberare specifice și cerințele aferente pentru materiale specifice sau pentru materialele care rezultă din tipuri de practici specifice; aceste niveluri de eliberare specifice sunt stabilite în legislația națională sau de către autoritatea națională competentă, pe baza criteriilor generale de exceptare și de eliberare din anexa VII, și ținând seama de orientările tehnice furnizate de Comunitate.

(3) Statele membre se asigură că pentru eliberarea materialelor care conțin radionuclizi naturali generați de practici autorizate în cadrul cărora radionuclizii naturali sunt prelucrați pentru proprietățile lor radioactive, fisile sau fertile, nivelurile de eliberare respectă criteriile privind dozele pentru eliberarea materialelor care conțin radionuclizi artificiali.

(4) Statele membre nu permit diluarea deliberată a materialelor radioactive în scopul exceptării acestora de la controlul reglementat. Amestecarea materialelor care are loc în condiții normale de funcționare atunci când nu se ține cont de radioactivitate nu face obiectul acestei interdicții. Autoritatea competentă poate autoriza, în condiții specifice, amestecarea materialelor radioactive și neradioactive în scopurile reutilizării sau reciclării.

CAPITOLUL VI

EXPUNERI PROFESIONALE

Articolul 31

Responsabilități

(1) Statele membre se asigură că întreprinderea răspunde de evaluarea și punerea în aplicare a măsurilor privind protecția radiologică a lucrătorilor expuși.

(2) În cazul lucrătorilor externi, responsabilitățile întreprinderii și angajatorului lucrătorilor externi sunt prevăzute la articolul 51.

(3) Fără a aduce atingere alineatelor (1) și (2), statele membre adoptă dispoziții privind o alocare clară a responsabilităților pentru protecția lucrătorilor aflați în orice situație de expunere, unei întreprinderi, unui angajator sau oricărei alte organizații, în special pentru protecția:

- (a) lucrătorilor în situații de urgență;
- (b) lucrătorilor implicați în reabilitarea terenului, a clădirilor și a altor construcții contaminate;
- (c) lucrătorilor care sunt expuși la radon la locul de muncă, în situația menționată la articolul 54 alineatul (3).

Acest lucru se aplică și protecției persoanelor care desfășoară activități independente și a persoanelor care lucrează ca voluntari.

(4) Statele membre se asigură că angajatorii au acces la informații privind posibila expunere a angajaților lor sub responsabilitatea altui angajator sau altei întreprinderi.

Articolul 32

Protecția operațională a lucrătorilor expuși

Statele membre se asigură că protecția operațională a lucrătorilor expuși se bazează, în conformitate cu dispozițiile relevante din prezenta directivă, pe următoarele elemente:

- (a) evaluarea prealabilă pentru identificarea naturii și a amplitudinii riscului radiologic la care sunt expuși lucrătorii;
- (b) optimizarea protecției radiologice în toate condițiile de lucru, inclusiv expunerile profesionale ca rezultat al practicilor care implică expuneri medicale;
- (c) clasificarea lucrătorilor expuși în diferite categorii;
- (d) măsuri de control și monitorizare pentru diferitele zone și condiții de lucru, inclusiv, dacă este necesar, monitorizare individuală;
- (e) supraveghere medicală;
- (f) educație și formare.

Articolul 33

Protecția operațională a ucenicilor și studenților

(1) Statele membre se asigură că condițiile de expunere și protecția operațională a ucenicilor și studenților cu vârste de cel puțin 18 ani, menționați la articolul 11 alineatul (1), sunt echivalente cu cele pentru lucrătorii expuși din categoria A sau B, după caz.

(2) Statele membre se asigură că condițiile de expunere și protecția operațională a ucenicilor și studenților cu vârste cuprinse între 16 și 18 ani, menționați la articolul 11 alineatul (2), sunt echivalente cu cele pentru lucrătorii expuși din categoria B.

Articolul 34

Consultarea unui expert în protecție radiologică

Statele membre impun întreprinderilor să solicite consultanță din partea unui expert în protecție radiologică, în limitele sferelor lor de competență, astfel cum se menționează la articolul 82, cu privire la chestiunile de mai jos care sunt relevante pentru practică:

- (a) examinarea și testarea dispozitivelor de protecție și a instrumentelor de măsurare;

- (b) reexaminarea critică prealabilă a planurilor de instalații din punctul de vedere al protecției radiologice;
- (c) recepția punerii în funcțiune a unor surse noi sau modificate de radiații, din punctul de vedere al protecției radiologice;
- (d) verificarea regulată a eficacității dispozitivelor și tehnicilor de protecție;
- (e) calibrarea regulată a instrumentelor de măsură și controlul regulat al stării lor de funcționare și a corectitudinii modului în care sunt folosite.

Articolul 35

Măsuri la locul de muncă

(1) Statele membre se asigură că în vederea realizării protecției radiologice, sunt luate măsuri în ceea ce privește toate locurile de muncă în care există posibilitatea ca lucrătorii să facă obiectul unei expuneri mai mari decât doza efectivă de 1 mSv pe an sau o doză echivalentă de 15 mSv pe an pentru cristalini sau 50 mSv pe an pentru piele și extremități.

Astfel de măsuri trebuie să corespundă atât naturii instalațiilor și surselor, cât și amplitudinii și naturii riscurilor.

(2) În ceea ce privește locurile de muncă menționate la articolul 54 alineatul (3) și în cazul în care expunerea lucrătorilor poate depăși o doză efectivă de 6 mSv pe an sau o valoare corespunzătoare de expunere la radon integrată în timp stabilită de către statul membru, acestea sunt gestionate ca situație de expunere planificată și statele membre determină care dintre cerințele stabilite în prezentul capitol sunt adecvate. În ceea ce privește locurile de muncă menționate la articolul 54 alineatul (3) și în cazul în care doza efectivă pentru lucrători este mai mică sau egală cu 6 mSv pe an sau expunerea mai mică decât valoarea corespunzătoare de expunere la radon integrată în timp, autoritatea competentă impune ca expunerile să fie examinate în permanență.

(3) În cazul unei întreprinderi care folosește aeronave în care doza efectivă pentru personal rezultată din radiația cosmică poate depăși 6 mSv pe an, se aplică cerințele relevante stabilite în prezentul capitol, ținându-se seama de caracteristicile specifice ale acestei situații de expunere. Statele membre se asigură că în cazul în care doza efectivă pentru echipaj poate depăși 1 mSv pe an, autoritatea competentă impune întreprinderii să ia măsurile adecvate, în special pentru a:

- (a) evalua gradul de expunere a echipajelor în cauză;
- (b) lua în calcul expunerile evaluate atunci când organizează programele de lucru, astfel încât să reducă dozele echipajelor cu expunere ridicată;
- (c) informa personalul în cauză asupra riscurilor privind sănătatea și dozele individuale la care sunt expuși implicate de activitatea acestora;

- (d) a aplica dispozițiile articolului 10 alineatul (1) femeilor însărcinate din cadrul personalului navigant.

Articolul 36

Clasificarea locurilor de muncă

(1) Statele membre se asigură că măsurile de la locul de muncă includ o clasificare pe zone, dacă este cazul, pe baza unei evaluări a dozelor anuale estimate și a probabilității și amplitudinii expunerilor potențiale.

(2) Trebuie făcută o distincție între zonele controlate și zonele supravegheate. Statele membre se asigură că autoritatea competentă stabilește orientările privind clasificarea zonelor controlate și a zonelor supravegheate ținând cont de împrejurările specifice.

(3) Statele membre se asigură că întreprinderea examinează în permanență condițiile de lucru în zonele controlate și în zonele supravegheate.

Articolul 37

Zone controlate

(1) Statele membre se asigură că cerințele minime care trebuie îndeplinite într-o zonă controlată sunt următoarele:

- (a) zona controlată este delimitată și accesibilă exclusiv persoanelor instruite corespunzător și este controlată conform unor proceduri scrise furnizate de întreprindere. Ori de câte ori există un risc considerabil de contaminare radioactivă, trebuie luate măsuri speciale, legate inclusiv de accesul și ieșirea persoanelor și a bunurilor și de monitorizarea contaminării din zona controlată respectivă și, după caz, din zona adiacentă;
- (b) ținând seama de natura și amploarea riscurilor radiologice din zona supravegheată, supravegherea radiologică a locului de muncă se organizează în conformitate cu dispozițiile de la articolul 39;
- (c) se amplasează panouri care să indice tipul zonei, natura surselor și riscurile inerente prezentate de acestea;
- (d) se stabilesc instrucțiuni de lucru corespunzătoare riscului radiologic asociat surselor și operațiunilor implicate;
- (e) lucrătorul primește formare specifică legată de caracteristicile locului de muncă și de activitățile sale;
- (f) lucrătorului i se furnizează echipamentul de protecție personal corespunzător.

(2) Statele membre se asigură că întreprinderea răspunde de punerea în aplicare a acestor obligații ținând seama de consilierea oferită de către expertul în protecție radiologică.

Articolul 38

Zone supravegheate

(1) Statele membre se asigură că cerințele care trebuie îndeplinite într-o zonă supravegheată sunt următoarele:

- (a) ținând seama de natura și amploarea riscurilor radiologice din zona supravegheată, supravegherea radiologică a locului de muncă se organizează în conformitate cu dispozițiile de la articolul 39;
- (b) după caz, se amplasează panouri care să indice tipul zonei, natura surselor și riscurile inerente prezentate de acestea;
- (c) după caz, se stabilesc instrucțiuni de lucru corespunzătoare riscului radiologic asociat surselor și operațiunilor implicate.

(2) Statele membre se asigură că întreprinderea răspunde de punerea în aplicare a acestor obligații ținând seama de consilierea oferită de către expertul în protecție radiologică.

Articolul 39

Supravegherea radiologică a locului de muncă

(1) Statele membre se asigură că supravegherea radiologică a locului de muncă prevăzută la articolul 37 alineatul (1) litera (b) și la articolul 38 alineatul (1) litera (a) presupune, dacă este cazul:

- (a) măsurarea debitelor dozelor externe, cu indicarea naturii și a calității radiației respective;
- (b) măsurarea concentrației activității în aer și a densității la suprafață a radionuclizilor care generează contaminarea, cu indicarea naturii acestora și a stării lor fizice și chimice.

(2) Rezultatele acestor măsurători sunt înregistrate și folosite, dacă este cazul, pentru estimarea dozelor individuale, astfel cum se prevede la articolul 41.

Articolul 40

Clasificarea pe categorii a lucrătorilor expuși

(1) Statele membre se asigură că, în scopurile monitorizării și supravegherii, se face o diferențiere între două categorii de lucrători expuși:

- (a) categoria A: lucrătorii expuși care sunt în situația de a primi o doză efectivă mai mare de 6 mSv pe an sau o doză echivalentă mai mare de 15 mSv pe an pentru cristalin sau mai mare de 150 mSv pe an pentru piele și extremități;
- (b) categoria B: lucrătorii expuși care nu se încadrează în categoria A.

(2) Statele membre impun întreprinderii sau, în cazul lucrătorilor externi, angajatorului să decidă cu privire la clasificarea pe categorii a fiecărui lucrător înainte ca acesta să își înceapă activitatea care poate cauza expunere și să reexamineze periodic această clasificare pe baza condițiilor de lucru și a supravegherii medicale. Distanța ține seama și de expunerile potențiale.

Articolul 41

Monitorizarea individuală

(1) Statele membre se asigură că lucrătorii din categoria A sunt monitorizați în mod sistematic pe baza măsurătorilor individuale efectuate de un serviciu dozimetric. În cazurile în care lucrătorii din categoria A pot face obiectul unei expuneri interne semnificative sau unei expuneri semnificative a cristalinului sau a extremităților, se stabilește un sistem corespunzător de monitorizare.

(2) Statele membre se asigură că monitorizarea lucrătorilor din categoria B este cel puțin suficientă pentru a demonstra că acești lucrători sunt clasificați în mod corect în categoria B. Statele membre pot solicita monitorizarea individuală și, dacă este cazul, măsurători individuale, efectuate de un serviciu dozimetric, pentru lucrătorii din categoria B.

(3) În cazurile în care măsurătorile individuale nu sunt posibile sau sunt inadecvate, monitorizarea individuală se bazează pe o estimare rezultată din măsurătorile individuale efectuate asupra altor lucrători expuși, din rezultatele supravegherii locului de muncă prevăzute la articolul 39 sau pe baza metodelor de calcul aprobate de autoritatea competentă.

Articolul 42

Evaluarea dozelor în caz de expunere accidentală

Statele membre se asigură că, în caz de expunere accidentală, întreprinderii i se impune să evalueze dozele relevante și distribuția acestora în organism.

Articolul 43

Evidența și raportarea rezultatelor

(1) Statele membre se asigură că pentru fiecare lucrător din categoria A și pentru fiecare lucrător din categoria B se ține o evidență a rezultatelor monitorizării individuale în cazul în care această monitorizare este impusă de către statul membru.

(2) În sensul alineatului (1), se păstrează următoarele informații referitoare la lucrătorii expuși:

- (a) o evidență a expunerilor măsurate sau, după caz, estimate ale dozelor individuale, conform articolelor 41, 42, 51, 52 și 53 și, dacă statul membru decide, conform articolului 35 alineatul (2) și articolului 54 alineatul (3);

- (b) în cazul expunerilor prevăzute la articolele 42, 52 și 53, rapoartele privind împrejurările și măsurile adoptate;
- (c) rezultatele monitorizării locului de muncă utilizate în vederea evaluării dozelor individuale, dacă este cazul.
- (3) Informațiile menționate la alineatul (1) se păstrează pe parcursul vieții profesionale care implică expunerea la radiații ionizante, până când aceștia ating sau ar fi atins vârsta de 75 ani, însă în orice caz nu mai puțin de 30 ani de la încetarea activității care implică expunerea la radiații.
- (4) Expunerile prevăzute la articolele 42, 52, 53 și, dacă statul membru decide, conform articolului 35 alineatul (2) și articolului 54 alineatul (3), sunt înregistrate separat în evidența dozelor menționată la alineatul (1).
- (5) Evidența dozelor menționată la alineatul (1) este trimisă în sistemul de date pentru monitorizarea radiologică individuală stabilită de statul membru în conformitate cu dispozițiile cuprinse în anexa X.

Articolul 44

Accesul la rezultatele monitorizării individuale

- (1) Statele membre impun ca rezultatele monitorizării individuale prevăzute la articolele 41, 42, 52, 53 și, dacă statul membru decide, conform articolului 35 alineatul (2) și articolului 54 alineatul (3):
- (a) să fie puse la dispoziția autorității competente, a întreprinderii și a angajatorului lucrătorilor externi;
- (b) să fie puse la dispoziția lucrătorului în cauză, în conformitate cu alineatul (2);
- (c) să fie înaintate serviciului de medicină a muncii pentru a se putea interpreta implicațiile rezultatelor pentru sănătatea umană, conform dispozițiilor de la articolul 45 alineatul (2);
- (d) să fie trimise în sistemul de date pentru monitorizarea radiologică individuală stabilit de statul membru în conformitate cu dispozițiile cuprinse în anexa X.
- (2) Statele membre impun întreprinderii sau, în cazul lucrătorilor externi, angajatorului, să acorde lucrătorilor, la solicitarea acestora, acces la rezultatele monitorizării individuale, inclusiv la rezultatele măsurătorilor care este posibil să fi fost utilizate pentru estimarea acestor rezultate sau la rezultatele evaluării dozelor realizate în urma supravegherii locului de muncă.

- (3) Statele membre determină modalitățile de comunicare a rezultatelor monitorizării individuale.
- (4) Sistemul de date pentru monitorizarea radiologică individuală cuprinde cel puțin datele enumerate în anexa X secțiunea A.
- (5) În caz de expunere accidentală, statele membre impun întreprinderii să comunice fără întârziere persoanei și autorității competente rezultatele monitorizării individuale și evaluările dozelor.
- (6) Statele membre se asigură că sunt instituite măsuri pentru schimbul corespunzător al tuturor informațiilor relevante între întreprindere, în cazul unui lucrător extern, angajatorul, autoritatea competentă, serviciile de medicină a muncii, experții în protecție radiologică sau serviciile dozimetrice cu privire la dozele permise în prealabil de un lucrător în vederea examinării medicale a acestuia înainte de angajare sau în vederea clasificării sale în categoria A în conformitate cu articolul 45 și pentru a controla expunerea ulterioară a lucrătorilor respectivi.

Articolul 45

Supravegherea medicală a lucrătorilor expuși

- (1) Statele membre se asigură că supravegherea medicală a lucrătorilor expuși se bazează pe principiile care guvernează în general medicina muncii.
- (2) Supravegherea medicală a lucrătorilor din categoria A este efectuată de serviciul de medicină a muncii. Supravegherea medicală permite stabilirea stării de sănătate a lucrătorilor supravegheați în ceea ce privește capacitatea lor de a-și desfășura activitatea. În acest scop, serviciul de medicină a muncii are acces la orice informație relevantă pe care o solicită, inclusiv la informațiile privind condițiile ambientale de la locul de muncă.
- (3) Supravegherea medicală include:
- (a) un control medical efectuat înainte de angajarea lucrătorului sau de clasificarea acestuia în categoria A cu scopul de a determina capacitatea lucrătorului respectiv de a desfășura o activitate de categoria A în postul avut în vedere;
- (b) reexaminări periodice ale stării de sănătate cel puțin o dată pe an, pentru a se stabili dacă lucrătorii din categoria A sunt în continuare apti pentru munca pe care o desfășoară. Natura reexaminărilor, efectuate ori de câte ori serviciul de medicină a muncii consideră că este necesar, depinde de tipul activității desfășurate și de starea de sănătate a lucrătorului respectiv.
- (4) Serviciul de medicină a muncii poate indica necesitatea de continuare a supravegherii medicale și după încetarea activității, pentru perioada considerată necesară pentru protejarea sănătății persoanei respective.

Articolul 46

Clasificarea medicală

Statele membre se asigură că se instituie următoarea clasificare medicală în ceea ce privește capacitatea lucrătorilor din categoria A de a-și desfășura activitatea:

- (a) apt;
- (b) apt, cu anumite condiții;
- (c) inapt.

Articolul 47

Interdicția de angajare sau clasificare a lucrătorilor inapți

Statele membre se asigură că un lucrător nu poate fi angajat sau clasificat drept lucrător din categoria A pentru nicio perioadă într-un post specific dacă serviciul de supraveghere medicală îl declară inapt pentru postul respectiv.

Articolul 48

Fișele medicale

(1) Statele membre se asigură că pentru fiecare lucrător din categoria A se deschide o fișă medicală care se actualizează atât timp cât lucrătorul rămâne încadrat în categoria respectivă. După încetarea activității, fișa medicală se păstrează până când persoana respectivă atinge sau ar fi atins vârsta de 75 de ani, dar, în orice caz, nu mai puțin de 30 de ani de la încetarea activității care implică expunere la radiații ionizante.

(2) Fișa medicală cuprinde informații despre natura postului, rezultatele controlului medical efectuat înainte de angajare sau de clasificarea în categoria A, reexaminările periodice ale sănătății și evidența dozelor prevăzută la articolul 43.

Articolul 49

Supravegherea medicală specială

(1) Statele membre se asigură că, pe lângă supravegherea medicală a lucrătorilor expuși prevăzută la articolul 45, se creează condiții pentru orice alte măsuri pe care serviciul de medicină a muncii le consideră necesare pentru protecția sănătății persoanelor expuse, precum examinări medicale suplimentare, măsuri de decontaminare, tratamente corective de urgență sau alte acțiuni identificate de serviciul de medicină a muncii.

(2) Supravegherea medicală specială se efectuează în fiecare caz în care a fost depășită oricare dintre limitele de doză prevăzute la articolul 9.

(3) Condițiile oricărei expuneri ulterioare sunt supuse avizului serviciului de medicină a muncii.

Articolul 50

Apeluri

Statele membre stabilesc procedura de apel împotriva constatărilor și a deciziilor la care s-a ajuns în temeiul articolelor 46, 47 și 49.

Articolul 51

Protecția lucrătorilor externi

(1) Statele membre se asigură că sistemul de monitorizare radiologică individuală acordă lucrătorilor externi o protecție echivalentă cu cea a lucrătorilor expuși angajați permanent de întreprindere.

(2) Statele membre se asigură că întreprinderea răspunde, fie direct, fie prin acorduri contractuale cu angajatorul lucrătorilor externi, de aspectele operaționale privind protecția radiologică a lucrătorilor externi care sunt legate direct de natura activităților întreprinderii.

(3) În special, statele membre se asigură că, ca o cerință minimă, întreprinderea:

- (a) verifică, în cazul lucrătorilor din categoria A care intră în zonele controlate, dacă lucrătorul extern în cauză a fost declarat apt din punct de vedere medical să desfășoare activitățile care urmează să i se încredințeze;
- (b) verifică dacă clasificarea lucrătorului extern se face în categoria adecvată în raport cu dozele care pot fi permise în cadrul întreprinderii;
- (c) se asigură că, în cazul intrării în zonele controlate, pe lângă formarea de bază în materie de protecție radiologică, lucrătorul extern a beneficiat de formare și instrucțiuni specifice legate de caracteristicile locului de muncă și de activitățile desfășurate, în conformitate cu articolul 15 alineatul (1) literele (c) și (d);
- (d) se asigură că, în cazul intrării în zonele supravegheate, lucrătorul extern a beneficiat de instrucțiuni de lucru adecvate riscului radiologic asociat surselor și operațiunilor implicate, astfel cum se impune la articolul 38 alineatul (1) litera (c);
- (e) se asigură că lucrătorul extern a fost dotat cu echipamentul individual de protecție necesar;
- (f) se asigură că lucrătorul extern beneficiază de o monitorizare individuală a expunerii adecvată naturii activităților sale, precum și de orice măsuri operaționale de supraveghere dozimetrică care pot fi necesare;
- (g) asigură respectarea sistemului de protecție definit la capitolul III;
- (h) în cazul intrării în zonele controlate, dispun sau iau toate măsurile necesare pentru a asigura înregistrarea, după fiecare activitate și pentru fiecare lucrător extern din categoria A în sensul anexei X secțiunea B punctul 2, a informațiilor radiologice colectate cu ocazia monitorizării individuale a expunerii.

(4) Statele membre se asigură că angajatorii de lucrători externi asigură, fie direct, fie prin acorduri contractuale cu întreprinderea, că protecția radiologică a lucrătorilor lor este în conformitate cu dispozițiile relevante ale prezentei directive, în special prin:

- (a) asigurarea respectării sistemului de protecție definit la capitolul III;
- (b) asigurarea furnizării informațiilor și instruirii în materie de protecție radiologică prevăzute la articolul 15 alineatul (1) literele (a), (b) și (e) și la articolul 15 alineatele (2), (3) și (4);
- (c) garantarea faptului că lucrătorii lor sunt supuși unei evaluări adecvate a expunerii și, în cazul lucrătorilor din categoria A, unei supravegheri medicale, în condițiile prevăzute la articolele 39 și 41-49;
- (d) asigurarea menținerii la zi, în cadrul sistemului de date pentru monitorizarea radiologică individuală menționat la articolul 44 alineatul (1) litera (d), a informațiilor radiologice rezultate din monitorizarea individuală a expunerii fiecăruia dintre lucrătorii lor din categoria A, în sensul anexei X secțiunea B punctul 1.

(5) Statele membre se asigură că toți lucrătorii externi își aduc propriile contribuții, în măsura posibilului, la protecția care le este acordată prin sistemul de monitorizare radiologică menționat la alineatul (1), fără a aduce atingere responsabilităților întreprinderii sau angajatorului.

Articolul 52

Expuneri autorizate în mod special

(1) Statele membre pot decide că în situații excepționale evaluate de la caz la caz, și excluzând urgențele, autoritatea competentă poate să autorizeze, dacă acest lucru este impus de o anumită operațiune, expunerea profesională individuală a unor lucrători clar identificați la limite de doză mai mari decât cele stabilite la articolul 9, cu condiția ca expunerile respective să fie limitate în timp, să aibă loc doar în anumite zone de lucru și să nu depășească nivelurile maxime de expunere stabilite de autoritatea competentă pentru cazul respectiv. Se iau în considerare următoarele condiții:

- (a) doar lucrătorii din categoria A, astfel cum este definită la articolul 40, sau echipajul navelor spațiale pot face obiectul unor astfel de expuneri;
- (b) ucenicii, studenții, lucrătoarele însărcinate și, dacă există riscul încorporării de radionuclizi sau contaminării fizice, lucrătoarele care alăptează sunt excluse de la asemenea expuneri;
- (c) întreprinderea justifică în avans expunerile respective și le discută în amănunt cu lucrătorii, cu reprezentanții acestora, cu serviciul de medicină a muncii și cu expertul în protecție radiologică;

(d) lucrătorii în cauză sunt informați în avans cu privire la riscurile implicate și la măsurile de protecție aplicabile în timpul operațiunii;

(e) lucrătorii și-au dat acordul;

(f) toate dozele legate de asemenea expuneri sunt înregistrate separat în fișa medicală prevăzută la articolul 48 și în evidența personală prevăzută la articolul 43.

(2) Depășirea limitelor de doză în urma expunerilor autorizate special nu constituie în mod necesar un motiv pentru excluderea lucrătorului respectiv de la ocupația sa obișnuită sau pentru mutarea acestuia într-un alt loc, fără consimțământul acestuia.

(3) Statele membre se asigură că expunerea echipajului navelor spațiale peste limitele de doză este gestionată ca expunere autorizată în mod special.

Articolul 53

Expunerea profesională de urgență

(1) Statele membre se asigură că expunerile profesionale de urgență rămân, ori de câte ori este posibil, sub valorile limitelor de doză prevăzute la articolul 9.

(2) Pentru situațiile în care condiția sus-menționată nu este fezabilă, se aplică următoarele condiții:

(a) nivelurile de referință pentru expunerea profesională de urgență se stabilesc, în general, sub o doză efectivă de 100 mSv;

(b) în situații excepționale, pentru a salva vieți, a preveni efectele grave ale radiațiilor asupra sănătății sau dezvoltarea condițiilor catastrofice, poate fi stabilit un nivel de referință pentru o doză efectivă din radiația externă a lucrătorilor în situații de urgență mai mare de 100 mSv, dar care să nu depășească 500 mSv.

(3) Statele membre se asigură că lucrătorii în situații de urgență care sunt susceptibili să întreprindă acțiuni care pot depăși o doză efectivă de 100 mSv primesc în avans informații clare și complete privind riscurile asociate pentru sănătate și măsurile de protecție disponibile și că întreprind acțiunile respective în mod voluntar.

(4) În cazul unei expuneri profesionale de urgență, statele membre impun monitorizarea radiologică a lucrătorilor în situații de urgență. Monitorizarea individuală sau evaluarea dozelor individuale se desfășoară în funcție de circumstanțe.

(5) În cazul unei expuneri profesionale de urgență, statele membre impun ca supravegherea medicală specială a lucrătorilor în situații de urgență, astfel cum este definită la articolul 49, să se desfășoare în mod corespunzător circumstanțelor.

Articolul 54

Radonul la locul de muncă

(1) Statele membre stabilesc niveluri naționale de referință pentru concentrațiile de radon din interior la locurile de muncă. Nivelul de referință pentru media anuală a concentrației activității în aer nu trebuie să fie mai mare de 300 Bq m^{-3} , cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de circumstanțele naționale predominante.

(2) Statele membre impun ca măsurarea radonului să se desfășoare:

(a) la locurile de muncă din cadrul zonelor identificate în conformitate cu articolul 103 alineatul (3), care sunt localizate la parter sau subsol, ținând seama de parametrii cuprinși în planul național de acțiune de la punctul 2 din anexa XVIII, precum și

(b) în tipurile specifice de locuri de muncă identificate în planul național de acțiune ținând seama de punctul 3 din anexa XVIII.

(3) În zonele din cadrul locurilor de muncă în care concentrația radonului (ca medie anuală) depășește în continuare nivelul național de referință, în pofida măsurilor luate în conformitate cu principiul optimizării prevăzut la capitolul III, statele membre impun notificarea acestei situații în conformitate cu articolul 25 alineatul (2) și articolul 35 alineatul (2).

CAPITOLUL VII

EXPUNERILE MEDICALE

Articolul 55

Justificare

(1) Expunerea în scopuri medicale prezintă un beneficiu net suficient, punând în balanță, pe de o parte, beneficiile de diagnostic sau terapeutice potențiale totale pe care le produce, inclusiv beneficiile directe pentru sănătate pentru o persoană și beneficiile pentru societate, iar, pe de altă parte, efectele negative individuale pe care le-ar putea cauza expunerea, luându-se în considerare eficacitatea, beneficiile și riscurile tehnicilor alternative existente care au același obiectiv, dar care implică o expunere mai mică sau nulă la radiații ionizante.

(2) Statele membre se asigură că este aplicat principiul definit la alineatul (1) și în special că:

(a) tipurile noi de practici care implică expunerea medicală se justifică în prealabil înainte de a fi adoptate în mod general;

(b) toate expunerile medicale individuale se justifică în prealabil, luându-se în considerare obiectivele specifice ale expunerii și caracteristicile individuale implicate;

(c) dacă un tip de practică care presupune expunere medicală nu este justificată în general, o expunere individuală

specifică de acest tip poate fi justificată, după caz, în împrejurări speciale care se evaluează și se documentează de la caz la caz;

(d) medicul abilitat să facă trimiteri și practicianul, conform dispozițiilor statelor membre, urmăresc să obțină, în măsura posibilului, informații de diagnostic anterioare sau înregistrări medicale relevante pentru expunerea planificată și iau în considerare aceste date pentru a evita expunerea inutilă;

(e) expunerea medicală în cercetarea medicală sau biomedicală se examinează de către un comitet pentru etică constituit în conformitate cu procedurile naționale și/sau de către autoritatea competentă;

(f) autoritatea competentă oferă justificare specifică, în colaborare cu societățile medicale științifice corespunzătoare sau cu organismele relevante corespunzătoare, pentru procedurile radiologice medicale care urmează să fie efectuate ca parte a unui program de depistare medicală;

(g) expunerea persoanelor implicate în îngrijirea și susținerea pacienților trebuie să prezinte un beneficiu net suficient, luându-se în considerare beneficiile directe asupra sănătății unui pacient, beneficiile potențiale pentru persoana implicată în îngrijirea și susținerea pacienților și efectele negative pe care le-ar putea cauza expunerea;

(h) orice procedură radiologică medicală aplicată unei persoane asimptomatice, care urmează să fie efectuată pentru detectarea precoce a bolii, face parte dintr-un program de depistare medicală sau necesită o justificare documentată specifică pentru persoana respectivă, realizată de către practician, în consultare cu medicul abilitat să facă trimiteri, în conformitate cu orientările societăților medicale științifice și ale autorității competente. Se acordă o atenție specială informării persoanei care face obiectul expunerii medicale, astfel cum se prevede la articolul 57 alineatul (1) litera (d).

Articolul 56

Optimizare

(1) Statele membre se asigură că toate dozele provocate de expunerea medicală în scopuri de radiodiagnosticare, radiologie intervențională, planificare, orientare și verificare se mențin la nivelurile cele mai scăzute posibil pentru obținerea informațiilor medicale necesare, luând în considerare factorii economici și sociali.

Pentru toate expunerile medicale ale pacienților în scopuri radioterapeutice, expunerile volumelor-țintă se planifică individual și realizarea lor se verifică în mod corespunzător, având în vedere ca dozele pentru volumele și țesuturile nevazate să fie cât mai scăzute posibil și în conformitate cu scopul radioterapeutic al expunerii.

(2) Statele membre asigură stabilirea, revizuirea periodică și utilizarea nivelurilor de referință de diagnostic pentru examinările de radiodiagnosticare, ținând seama de nivelurile de referință europene de diagnostic recomandate, unde există, și, dacă este cazul, pentru procedurile radiologice intervenționale, precum și disponibilitatea orientărilor în acest sens.

(3) Statele membre garantează că pentru fiecare proiect de cercetare medicală sau biomedicală care implică expunerea medicală:

- (a) persoanele în cauză participă benevol;
- (b) persoanele în cauză sunt informate în legătură cu riscurile expunerii;
- (c) se stabilesc constrângeri de doză aplicabile persoanelor pentru care nu se așteaptă niciun avantaj medical direct în urma expunerii;
- (d) în cazul pacienților care acceptă benevol să fie supuși unei practici medicale experimentale și la care se scontează un beneficiu de diagnostic sau terapeutic din această practică, nivelurile-țintă ale dozelor sunt stabilite individual de către practician și/sau medicul abilitat să facă trimiteri înainte ca expunerea să aibă loc.

(4) Statele membre se asigură că optimizarea include selecția echipamentului, obținerea constantă de informații de diagnostic adecvate sau de rezultate terapeutice, aspectele practice ale procedurilor radiologice medicale, asigurarea calității și evaluarea dozelor la care sunt expuși pacienții sau verificarea activităților administrate, luând în considerare factorii economici și sociali.

(5) Statele membre se asigură că:

- (a) sunt stabilite constrângeri de doză pentru expunerea persoanelor implicate în îngrijirea și susținerea pacienților, după caz;
- (b) este instituită consilierea adecvată pentru expunerea persoanelor implicate în îngrijirea și susținerea pacienților.

(6) Statele membre se asigură că, în cazul unui pacient supus unui tratament sau unui diagnostic cu radionuclizi, practicianul sau întreprinderea, conform dispozițiilor statelor membre, furnizează pacientului sau reprezentantului acestuia informații privind riscurile pe care le implică radiațiile ionizante și instrucțiuni corespunzătoare pentru a reduce cât mai mult posibil dozele pentru persoanele care vin în contact cu pacientul. În cazul procedurilor terapeutice, acestea trebuie să fie scrise.

Aceste instrucțiuni se înmânează înainte de părăsirea spitalului, a clinicii sau a altei instituții similare.

Articolul 57

Responsabilități

(1) Statele membre se asigură că:

- (a) orice expunere medicală se efectuează sub răspunderea clinică a unui practician;
- (b) practicianul, expertul în fizică medicală și cei îndreptățiți să se ocupe de aspecte practice ale procedurilor radiologice

medicale sunt implicați, conform dispozițiilor statelor membre, în procesul de optimizare;

- (c) medicul abilitat să facă trimiteri și practicianul sunt implicați, conform dispozițiilor statelor membre, în procesul de justificare a expunerilor individuale medicale;
- (d) ori de câte ori este necesar și înainte ca expunerea să aibă loc, practicianul sau medicul abilitat să facă trimiteri, conform dispozițiilor statelor membre, se asigură că pacientului sau reprezentantului acestuia i se furnizează informații adecvate referitoare la beneficiile și riscurile asociate cu dozele de radiații cauzate de expunerea medicală. În conformitate cu articolul 56 alineatul (5) litera (b), se furnizează persoanelor implicate în îngrijirea și susținerea pacienților informații similare, precum și orientări relevante.

(2) Aspectele practice ale procedurilor radiologice medicale pot fi delegate de întreprindere sau, după caz, de practician, uneia sau mai multor persoane desemnate să acționeze în acest scop într-un domeniu recunoscut de specializare.

Articolul 58

Proceduri

Statele membre se asigură că:

- (a) se stabilesc protocoale scrise pentru fiecare tip de procedură radiologică medicală standard și pentru fiecare echipament, pentru categoriile relevante de pacienți;
- (b) informațiile legate de expunerea pacientului fac parte din raportul procedurii radiologice medicale;
- (c) se pun la dispoziția medicilor abilitați să facă trimiteri orientări privind recomandarea de operațiuni de imagistică medicală, luând în considerare dozele de radiații;
- (d) în practicile radiologice medicale se consultă un expert în fizică medicală, nivelul de implicare al acestuia fiind direct proporțional cu riscul radiologic al practicii respective. În special:
 - (i) în practicile radioterapeutice, altele decât practicile de medicină nucleară terapeutică standardizată, este implicat îndeaproape un expert în fizică medicală;
 - (ii) în practicile de medicină nucleară terapeutică standardizate și în practicile de radiodiagnostic și de radiologie intervențională, care implică doze mari astfel cum se menționează la articolul 61 alineatul (1) litera (c), este implicat un expert în fizică medicală;
 - (iii) pentru alte practici radiologice medicale nespecificate la literalele (a) și (b), este implicat un expert în fizică medicală, după caz, pentru consultanță privind protecția radiologică în legătură cu expunerea medicală.

- (e) auditurile clinice se efectuează în conformitate cu procedurile naționale;
- (f) sunt efectuate analize locale adecvate ori de câte ori nivelurile de referință de diagnosticare sunt depășite în mod constant și sunt întreprinse fără întârziere acțiuni corective adecvate.

Articolul 59

Formare și recunoaștere

Statele membre se asigură că practicienii, experții în fizică medicală și persoanele menționate la articolul 57 alineatul (2) îndeplinesc cerințele privind formarea și recunoașterea, astfel cum sunt acestea prevăzute la articolele 79, 14 și 18.

Articolul 60

Echipamente

- (1) Statele membre se asigură că:
- (a) toate echipamentele radiologice medicale utilizate sunt menținute sub supraveghere strictă privind protecția radiologică;
- (b) autoritatea competentă are la dispoziție un inventar actualizat al echipamentelor radiologice medicale pentru fiecare instalație radiologică medicală;
- (c) întreprinderea pune în aplicare programe adecvate de asigurare a calității și evaluarea dozelor sau verificarea activității administrate; și
- (d) se efectuează teste de recepție înainte de prima utilizare a echipamentelor în scopuri clinice, iar ulterior teste de performanță, periodic și după orice procedură de întreținere care poate afecta performanța.

(2) Statele membre se asigură că acțiunile autorității competente garantează că întreprinderea ia măsurile necesare pentru a îmbunătăți randamentul necorespunzător sau defectuos al echipamentului radiologic medical utilizat. De asemenea, acestea adoptă criterii specifice de acceptabilitate pentru echipament pentru a indica dacă trebuie întreprinsă o acțiune corectivă adecvată, inclusiv scoaterea din funcțiune a echipamentului.

- (3) Statele membre se asigură că:
- (a) în cazul fluoroscopiei, sunt interzise echipamentele lipsite de dispozitive de control automat al debitului dozei sau de un intensificator de imagine sau alt dispozitiv echivalent;
- (b) echipamentul utilizat pentru radioterapia cu fascicule externe cu o energie nominală a fascicului care depășește

1 MeV este dotat cu un dispozitiv de verificare a parametrilor de tratament esențiali. Echipamentul instalat înainte de 6 februarie 2018 poate fi exceptat de la această cerință.

(c) orice echipament utilizat pentru radiologia intervențională este dotat cu un dispozitiv sau o caracteristică de informare a practicianului și a celor care se ocupă de aspecte practice ale procedurilor medicale cu privire la cantitatea de radiație produsă de echipament în timpul procedurii. Echipamentul instalat înainte de 6 februarie 2018 poate fi exceptat de la această cerință.

(d) orice echipament utilizat pentru radiologia intervențională și tomografia computerizată și orice echipament nou utilizat în scopuri de planificare, orientare și verificare este dotat cu un dispozitiv sau o caracteristică de informare a practicianului, la sfârșitul procedurii, cu privire la parametrii relevanți pentru evaluarea dozei administrate pacientului.

(e) echipamentul utilizat pentru radiologia intervențională și tomografia computerizată are capacitatea de a transfera informațiile impuse în temeiul alineatului 3 litera (d) în fișa examinării. Echipamentul instalat înainte de 6 februarie 2018 poate fi exceptat de la această cerință.

(f) fără a aduce atingere alineatului (3) literele (c), (d) și (e), noul echipament medical de radiodiagnosticare care produce radiații ionizante este dotat cu un dispozitiv, sau cu mijloace echivalente, de informare a practicianului despre parametrii relevanți pentru evaluarea dozei administrate pacientului. După caz, echipamentul are capacitatea de a transfera aceste informații în fișa examinării.

Articolul 61

Practici speciale

(1) Statele membre se asigură că se utilizează echipamente radiologice medicale, tehnici practice și echipamente auxiliare adecvate pentru expunerea medicală:

- (a) a copiilor;
- (b) în cadrul programelor de depistare medicală;
- (c) care implică doze mari pentru pacient, cum ar fi în cazul radiologiei intervenționale, medicinei nucleare, tomografiei computerizate sau radioterapiei.

Pentru aceste practici, se acordă o atenție deosebită programelor de asigurare a calității și evaluării dozei sau verificării activității administrate.

(2) Statele membre se asigură că practicienii și persoanele prevăzute la articolul 57 alineatul (2) care efectuează expunerile prevăzute la alineatul (1) sunt instruite în mod corespunzător cu privire la aceste practici radiologice medicale, în conformitate cu articolul 18.

Articolul 62

Protecție specială în timpul sarcinii și alăptării

(1) Statele membre se asigură că medicul abilitat să facă trimiteri sau practicianul, după caz, se interesează, conform dispozițiilor statelor membre, dacă persoana care face obiectul expunerii medicale este însărcinată sau alăptează, cu excepția cazului în care acest lucru poate fi exclus din motive evidente sau nu este relevant pentru procedura radiologică.

(2) Dacă nu se poate exclude eventualitatea unei sarcini și în funcție de procedura radiologică medicală, în special dacă sunt implicate regiunile abdominală și pelviană, se acordă o atenție deosebită justificării, în special urgenței, și optimizării, luându-se în considerare expunerea atât a viitoarei mame, cât și cea a fătului.

(3) În cazul unei persoane care alăptează, în medicina nucleară, în funcție de procedura radiologică medicală, se acordă o atenție deosebită justificării, în special urgenței, și optimizării, luându-se în considerare atât persoana, cât și copilul.

(4) Fără a se aduce atingere alineatelor (1), (2) și (3), statele membre iau măsuri menite să contribuie la sensibilizarea persoanelor care fac obiectul prezentului articol, prin măsuri cum ar fi anunțurile publice afișate în locuri adecvate.

Articolul 63

Expunerea accidentală și neintenționată

Statele membre se asigură că:

- (a) s-au luat toate măsurile rezonabile pentru a se reduce probabilitatea și amploarea expunerii accidentale sau neintenționate a persoanelor supuse expunerii medicale;
- (b) pentru practicile radioterapeutice, programele de asigurare a calității includ un studiu al riscurilor pe care le implică expunerile accidentale sau neintenționate;
- (c) pentru toate expunerile medicale, întreprinderea pune în aplicare un sistem adecvat pentru ținerea evidenței și analiza evenimentelor care implică sau care pot implica expuneri medicale accidentale sau neintenționate, proporțional cu riscul radiologic al practicii respective;
- (d) se iau măsuri pentru informarea medicului abilitat să facă trimiteri și a practicianului, precum și a pacientului sau a reprezentantului acestuia, cu privire la expunerile neintenționate sau accidentale semnificative din punct de vedere clinic și rezultatele analizei;
- (e) (i) întreprinderea declară cât mai curând posibil autorității competente producerea de evenimente semnificative, astfel cum sunt definite de către autoritatea competentă;

(ii) rezultatele investigației și măsurile corective pentru evitarea unor astfel de evenimente sunt transmise autorității competente în termenul specificat de statul membru;

(f) există mecanisme de diseminare a informațiilor în timp util cu privire la experiența dobândită din evenimentele semnificative, relevante pentru protecția împotriva radiațiilor în contextul expunerii medicale.

Articolul 64

Estimări privind dozele primite de populație

Statele membre se asigură că distribuția dozelor individuale estimate provenite din expunerea medicală pentru radiodiagnostic și radiologie intervențională este determinată, ținând seama după caz de distribuția pe categorii de vârstă și gen a celor expuși.

CAPITOLUL VIII

EXPUNEREA PUBLICĂ

SECȚIUNEA 1

Protecția populației și protecția pe termen lung a sănătății în condiții normale

Articolul 65

Protecția operațională a populației

(1) Statele membre asigură că protecția operațională a populației, în condiții normale de desfășurare a practicilor supuse acordării unei autorizații include, pentru instalațiile relevante, următoarele:

- (a) examinarea și aprobarea amplasării propuse a instalației din punctul de vedere al protecției radiologice, ținând seama de condițiile demografice, meteorologice, geologice, hidrologice și ecologice relevante;
 - (b) acceptarea punerii în funcțiune a instalației, cu condiția ca aceasta să asigure o protecție adecvată împotriva oricărei expuneri sau contaminări radioactive care se poate extinde dincolo de perimetrul instalației sau împotriva oricărei contaminări radioactive care este posibil să se extindă în solul aflat dedesubtul instalației;
 - (c) examinarea și aprobarea proiectelor de evacuare a efluenților radioactivi;
 - (d) măsuri de control al accesului populației la instalație.
- (2) Autoritatea competentă stabilește, după caz, limitele autorizate ca parte a autorizării privind evacuarea și condițiile pentru evacuarea efluenților radioactivi care:
- (a) iau în calcul rezultatele optimizării protecției radiologice;

(b) reflectă bunele practici privind exploatarea instalațiilor similare.

În plus, aceste autorizări ale evacuărilor iau în calcul, după caz, rezultatele unei evaluări generice de depistare bazate pe orientări științifice recunoscute internațional, atunci când o astfel de evaluare a fost solicitată de către statul membru, pentru a demonstra respectarea criteriilor de mediu pentru protecția pe termen lung a sănătății umane.

(3) Pentru practicile care fac obiectul înregistrării, statele membre asigură protecția populației în condiții normale prin intermediul reglementărilor și al orientărilor naționale corespunzătoare.

Articolul 66

Estimarea dozelor la care este expusă populația

(1) Statele membre se asigură că se iau măsuri pentru estimarea dozelor la care este expusă populația rezultate din practicile autorizate. Amploarea acestor măsuri este proporțională cu riscul de expunere implicat.

(2) Statele membre asigură identificarea practicilor pentru care se efectuează o evaluare a dozelor la care este expusă populația. Statele membre specifică practicile pentru care această evaluare trebuie efectuată în mod realist și cele pentru care este suficientă o evaluare de depistare.

(3) În scopul evaluării realiste a dozelor la care este expusă populația, autoritatea competentă:

(a) stabilește o amploare rezonabilă a investigațiilor care trebuie efectuate și a informațiilor de care trebuie să se țină seama pentru a se identifica persoana reprezentativă, luând în considerare toate căile efective de propagare a substanțelor radioactive;

(b) stabilește o frecvență rezonabilă a monitorizării parametrilor relevanți, astfel cum sunt determinați la litera (a);

(c) asigură că estimările dozelor pentru persoana reprezentativă includ:

(i) evaluarea dozelor datorate radiației externe, cu indicarea tipului radiației respective, dacă este cazul;

(ii) evaluarea incorporării de radionuclizi, cu indicarea naturii acestora și, dacă este necesar, a stării lor fizice și chimice, precum și cu determinarea concentrațiilor activității respectivelor radionuclizi în alimente și în apa potabilă sau în alte compartimente de mediu relevante;

(iii) evaluarea dozelor care ar putea afecta persoana reprezentativă, astfel cum este identificată la litera (a);

(d) impune păstrarea unor evidențe ale măsurărilor expunerii externe și contaminării radioactive, ale estimărilor încorporărilor de radionuclizi și ale rezultatelor evaluării dozelor permise de persoana reprezentativă, precum și punerea acestor evidențe, la cerere, la dispoziția tuturor părților interesate.

Articolul 67

Monitorizarea evacuărilor radioactive

(1) Statele membre impun întreprinderii care răspunde de practicile pentru care se acordă o autorizație de evacuare să monitorizeze în mod corespunzător sau, după caz, să evalueze evacuările radioactive lichide sau din aer în mediu în condiții normale de funcționare și să raporteze rezultatele autorității competente.

(2) Statele membre impun oricărei întreprinderi care răspunde de un reactor nuclear sau de o instalație de reproducere să monitorizeze evacuările radioactive și să le raporteze în conformitate cu informațiile standardizate.

Articolul 68

Sarcini pentru întreprinderi

Statele membre impun întreprinderilor să îndeplinească următoarele sarcini:

(a) să atingă și să mențină un nivel optim de protecție a populației;

(b) să autorizeze funcționarea echipamentelor adecvate și a procedurilor de măsurare și de evaluare a expunerii populației și a contaminării radioactive a mediului;

(c) să verifice eficiența și întreținerea echipamentelor, astfel cum se menționează la litera (b), și să asigure calibrarea periodică a instrumentelor de măsură;

(d) să solicite consultanță din partea unui expert în protecție radiologică în îndeplinirea sarcinilor menționate la literele (a), (b) și (c).

SECȚIUNEA 2

Situațiile de expunere de urgență

Articolul 69

Răspuns în cazuri de urgență

(1) Statele membre impun întreprinderii să notifice imediat autoritatea competentă cu privire la orice situație de urgență în legătură cu practicile de care este responsabilă și să ia măsurile necesare pentru a reduce consecințele acesteia.

(2) Statele membre se asigură că, în cazul unei situații de urgență survenite pe teritoriul lor, întreprinderea vizată face o evaluare provizorie inițială a circumstanțelor și a consecințelor urgenței respective și contribuie cu măsuri de protecție.

(3) Statele membre se asigură că se prevăd măsuri de protecție cu privire la:

- (a) sursa de radiații, pentru a reduce sau a stopa radiațiile, inclusiv eliberarea de radionuclizi;
- (b) mediu, pentru a reduce expunerea persoanelor generată de substanțe radioactive prin căile relevante;
- (c) persoane, pentru a reduce expunerea acestora.

(4) În cazul unei situații de urgență survenite în interiorul sau în afara teritoriului său, statul membru impune:

- (a) organizarea de măsuri de protecție adecvate, luând în considerare caracteristicile reale ale situației de urgență și în conformitate cu strategia de protecție optimizată ca parte din planul de răspuns în situații de urgență, elementele care trebuie incluse într-un plan de răspuns în situații de urgență fiind indicate în anexa XI secțiunea B;
- (b) evaluarea și înregistrarea consecințelor situației de urgență și a eficacității măsurilor de protecție.

(5) Statul membru se asigură, dacă situația impune acest lucru, că este prevăzută organizarea tratamentului medical al celor afectați.

Articolul 70

Informarea populației susceptibile de a fi afectată în caz de urgență

(1) Statele membre se asigură că populația susceptibilă de a fi afectată în caz de urgență este informată în privința măsurilor de protecție a sănătății care i se aplică, precum și despre acțiunile pe care trebuie să le întreprindă în cazul unei astfel de urgențe.

(2) Informațiile furnizate includ cel puțin elementele stabilite în anexa XII secțiunea A.

(3) Aceste informații trebuie comunicate populației menționate la alineatul (1) fără a fi necesară o solicitare în acest sens.

(4) Statele membre asigură că informațiile sunt actualizate și difuzate periodic, precum și ori de câte ori au loc modificări semnificative. Informațiile trebuie să se afle permanent la dispoziția publicului.

Articolul 71

Informarea populației afectate în mod efectiv în cazul unei situații de urgență

(1) În cazul unei urgențe radiologice, statele membre asigură informarea fără întârziere a populației afectate efectiv cu privire

la detaliile urgenței, la măsurile care trebuie luate și, după caz, la măsurile de protecție a sănătății aplicabile segmentului respectiv de populație.

(2) Informațiile furnizate acoperă punctele enumerate în anexa XII secțiunea B, relevante pentru tipul de urgență radiologică în cauză.

SECȚIUNEA 3

Situația de expunere existentă

Articolul 72

Programul de monitorizare a mediului

Statele membre asigură punerea în aplicare a unui program corespunzător de monitorizare a mediului.

Articolul 73

Zonele contaminate

(1) Statele membre se asigură că strategiile de protecție optimizate pentru gestionarea zonelor contaminate includ, dacă este cazul, următoarele:

- (a) obiectivele, inclusiv cele pe termen lung, urmărite de strategii și nivelurile de referință corespunzătoare, în conformitate cu articolul 7;
- (b) delimitarea zonelor afectate și identificarea populației afectate;
- (c) evaluarea necesității și a amplitudinii măsurilor de protecție care urmează să fie aplicate în zonele afectate și pentru populație;
- (d) evaluarea necesității de a preveni sau de a controla accesul la zonele afectate sau de a impune restricții asupra condițiilor de viață în zonele respective;
- (e) evaluarea gradului de expunere a diferitelor grupuri ale populației și evaluarea mijloacelor aflate la dispoziția populației pentru a controla propriul nivel de expunere.

(2) În cazul zonelor cu contaminare reziduală pe termen lung în care statul membru a hotărât să autorizeze locuirea și reluarea activităților sociale și economice, statul membru se asigură, în consultare cu părțile interesate, că s-au luat măsurile necesare pentru controlul continuu al expunerii în scopul stabilirii unor condiții de viață considerate normale, inclusiv:

- (a) stabilirea nivelurilor de referință corespunzătoare;
- (b) stabilirea unei infrastructuri care să sprijine măsurile protective de autoajutorare continuă în zonele afectate, cum ar fi informarea, consilierea și monitorizarea;

(c) dacă este cazul, măsuri de remediere;

(d) dacă este cazul, zone delimitate.

Articolul 74

Expunerea la radon în interior

(1) Statele membre stabilesc niveluri naționale de referință pentru concentrațiile de radon din interior. Nivelurile de referință pentru media anuală a concentrației activității în aer nu trebuie să fie mai mari de 300 Bq m^{-3} .

(2) În conformitate cu planul național de acțiune menționat la articolul 103, statele membre promovează acțiuni pentru a identifica locuințele cu concentrații ale radonului (ca medie anuală) care depășesc nivelul de referință și pentru a încuraja, unde este nevoie prin mijloace tehnice sau de altă natură, măsurile de reducere a concentrațiilor de radon în locuințele respective.

(3) Statele membre asigură furnizarea de informații la nivel local și național privind expunerea la radon în interior și riscurile asociate, privind importanța măsurării radonului și privind mijloacele tehnice disponibile pentru reducerea concentrațiilor de radon existente.

Articolul 75

Radiațiile gamma emise de materialele de construcții

(1) Nivelul de referință care se aplică expunerii externe în interiorul construcțiilor la radiațiile gama emise de materialele de construcții, în plus față de expunerea externă în exteriorul acestora, este de 1 mSv pe an .

(2) Pentru materialele de construcții identificate de către statul membru ca reprezentând un motiv de îngrijorare din punctul de vedere al protecției radiologice, luându-se în considerare lista orientativă a materialelor prevăzută în anexa XIII cu privire la radiațiile gama emise de către acestea, statele membre se asigură că, înainte ca astfel de materiale să fie introduse pe piață:

(a) sunt determinate concentrațiile activității radionuclizilor, specificate în anexa VIII, și că

(b) autorității competente i se pun la dispoziție, dacă aceasta solicită, informații privind rezultatele măsurărilor și indicele corespunzător privind concentrația activității, precum și alți factori relevanți, conform definiției din anexa VIII.

(3) În ceea ce privește tipurile de materiale de construcții identificate în conformitate cu alineatul (2) care sunt susceptibile de a emite doze care depășesc nivelul de referință, statele membre stabilesc măsurile corespunzătoare, care pot include cerințe specifice în cadrul codurilor relevante din sectorul construcțiilor sau restricții specifice privind scopul în care urmează să fie utilizate materialele respective.

CAPITOLUL IX

RESPONSABILITĂȚI GENERALE ALE STATELOR MEMBRE ȘI ALE AUTORITĂȚILOR COMPETENTE ȘI ALTE CERINȚE PRIVIND CONTROLUL REGLEMENTAT

SECȚIUNEA 1

Infrastructura instituțională

Articolul 76

Autoritatea competentă

(1) Statele membre desemnează o autoritate competentă pentru a executa sarcinile în conformitate cu prezenta directivă. Acestea se asigură că autoritatea competentă:

(a) este separată funcțional de orice alt organism sau organizație care se ocupă de promovarea sau utilizarea practicilor prevăzute în prezenta directivă, pentru a garanta independența efectivă față de influența nejustificată în legătură cu funcția sa de reglementare;

(b) are competențele legale și cu resursele umane și financiare necesare pentru îndeplinirea obligațiilor care îi revin.

(2) În cazul în care un stat membru are mai mult de o autoritate competentă pentru un anumit domeniu de competență, acesta desemnează un punct de contact pentru comunicarea cu autoritățile competente din alte state membre. Atunci când nu este posibil, în mod rezonabil, să se întocmească o listă a tuturor acestor puncte de contact pentru diferite domenii de competență, statele membre pot desemna un punct de contact unic.

(3) Statele membre înaintează Comisiei numele și adresa punctelor de contact și domeniile de competență respective ale acestora, pentru a permite comunicarea rapidă, atunci când este necesar, cu autoritățile lor respective.

(4) Statele membre înaintează Comisiei orice modificări ale datelor menționate la alineatul (3).

(5) Comisia comunică informațiile menționate la alineatele (3) și (4) tuturor punctelor de contact dintr-un stat membru și le publică periodic în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, la intervale de cel mult doi ani.

Articolul 77

Transparența

Statele membre se asigură că informațiile legate de justificarea claselor sau tipurilor de practici, reglementarea surselor de radiații și a protecției radiologice sunt puse la dispoziția întreprinderilor, a lucrătorilor, a populației, precum și a pacienților și a altor persoane care fac obiectul expunerii medicale. Această obligație include asigurarea faptului că autoritatea competentă furnizează informații în limitele domeniilor sale de competență. Informațiile sunt puse la dispoziție în conformitate cu legislația națională și cu obligațiile internaționale, cu condiția ca acestea să nu pună în pericol alte interese precum, printre altele, securitatea, recunoscute prin legislația națională sau prin obligațiile internaționale.

*Articolul 78***Informații privind echipamentele**

(1) Statele membre se asigură că orice întreprindere care achiziționează echipamente conținând surse radioactive sau un generator de radiații beneficiază de informații adecvate cu privire la riscurile radiologice potențiale ale acestora și la utilizarea, testarea și întreținerea corespunzătoare ale acestora, precum și de o demonstrație că proiectarea permite limitarea expunerilor la un nivel cât mai scăzut posibil.

(2) Statele membre se asigură că orice întreprindere care achiziționează echipamente radiologice medicale beneficiază de informații adecvate cu privire la evaluarea riscurilor pentru pacienți și la elementele disponibile ale evaluării clinice.

*Articolul 79***Recunoașterea serviciilor și a experților**

(1) Statele membre se asigură că s-au luat măsuri pentru recunoașterea:

- (a) serviciilor de medicină a muncii;
- (b) serviciilor dozimetrice;
- (c) experților în protecție radiologică;
- (d) experților în fizică medicală.

Statele membre se asigură s-au luat măsurile necesare pentru a garanta continuitatea competenței de specialitate a acestor servicii și experți.

Dacă este cazul, statele membre pot stabili modalitățile pentru recunoașterea responsabililor cu protecția radiologică.

(2) Statele membre specifică cerințele pentru recunoaștere și le comunică Comisiei.

(3) Comisia pune la dispoziția statelor membre informațiile primite în conformitate cu alineatul (2).

*Articolul 80***Serviciile de medicină a muncii**

Statele membre se asigură că serviciile de medicină a muncii se ocupă cu supravegherea medicală a lucrătorilor expuși, în conformitate cu capitolul VI, în ceea ce privește expunerea acestora la radiațiile ionizante și capacitatea de a-și îndeplini sarcinile care implică lucrul cu radiațiile ionizate.

*Articolul 81***Servicii dozimetrice**

Statele membre se asigură că serviciile dozimetrice determină dozele interne sau externe pentru lucrătorii expuși care sunt supuși monitorizării individuale, în vederea înregistrării dozei

în colaborare cu întreprinderea și, în cazul lucrătorilor externi, cu angajatorul și, dacă este relevant, serviciul de medicină a muncii.

*Articolul 82***Expertul în protecție radiologică**

(1) Statele membre se asigură că expertul în protecție radiologică oferă consiliere de specialitate întreprinderii cu privire la aspecte legate de respectarea cerințelor legale aplicabile în ceea ce privește expunerea profesională și publică.

(2) Consilierea expertului în protecție radiologică cuprinde, fără a se limita la acestea, în funcție de relevanță, și următoarele:

- (a) optimizarea și stabilirea constrângerilor de doză corespunzătoare;
- (b) planuri pentru noi instalații și recepția la punere în funcțiune a surselor de radiații noi sau modificate în ceea ce privește controalele tehnice, caracteristicile de proiectare, caracteristicile privind securitatea și dispozitivele de avertizare relevante pentru domeniul protecției radiologice;
- (c) clasificarea zonelor controlate și a zonelor supravegheate;
- (d) clasificarea lucrătorilor;
- (e) programe de monitorizare a locului de muncă și de monitorizare individuală și dozimetria personală aferentă;
- (f) instrumente adecvate de monitorizare a radiațiilor;
- (g) asigurarea calității;
- (h) programul de monitorizare a mediului;
- (i) măsuri pentru gestionarea deșeurilor radioactive;
- (j) măsuri privind prevenirea accidentelor și a incidentelor;
- (k) pregătirea și răspunsul în situații de expunere de urgență;
- (l) programe de formare și de reinstruire pentru lucrătorii expuși;
- (m) investigarea și analiza accidentelor și a incidentelor și întreprinderea acțiunilor de remediere adecvate;
- (n) condițiile de angajare pentru lucrătoarele însărcinate și pentru cele care alăptează;
- (o) pregătirea documentației corespunzătoare, precum evaluările prealabile ale riscurilor și procedurile scrise.

(3) Expertul în protecție radiologică colaborează, după caz, cu expertul în fizică medicală.

(4) Expertului în protecție radiologică i se pot aloca, dacă este prevăzut în legislația națională, sarcinile de protecție radiologică a lucrătorilor și a populației.

Articolul 83

Expertul în fizică medicală

(1) Statele membre impun expertului în fizică medicală să acționeze sau să ofere consiliere de specialitate, după caz, în aspecte referitoare la fizica radiațiilor pentru punerea în aplicare a cerințelor prevăzute la capitolul VII și la articolul 22 alineatul (4) litera (c) din prezenta directivă.

(2) Statele membre se asigură că în funcție de practica radiologică medicală, expertul în fizică medicală răspunde de dozimetrie, inclusiv de măsurătorile fizice pentru evaluarea dozei administrate pacientului și altor persoane supuse expunerii medicale, oferă consiliere cu privire la echipamentele radiologice medicale și contribuie în special la următoarele:

(a) optimizarea protecției radiologice a pacienților și a altor persoane supuse expunerii medicale, inclusiv aplicarea și utilizarea nivelurilor de diagnosticare de referință;

(b) definirea și asigurarea calității echipamentelor radiologice medicale;

(c) efectuarea testelor de recepție a echipamentelor radiologice medicale;

(d) elaborarea specificațiilor tehnice pentru echipamentele radiologice medicale și proiectul instalației;

(e) supravegherea instalațiilor radiologice medicale;

(f) analizarea evenimentelor care implică, sau care ar putea implica, expuneri medicale accidentale sau neintenționate;

(g) selectarea echipamentelor necesare pentru realizarea măsurătorilor în domeniul protecției radiologice;

(h) formarea practicienilor și a personalului de altă natură cu privire la aspectele relevante din domeniul protecției radiologice.

(3) Expertul în fizică medicală colaborează, după caz, cu expertul în protecție radiologică.

Articolul 84

Responsabilul cu protecția radiologică

(1) Statele membre determină practicile pentru care este necesară desemnarea unui responsabil cu protecția radiologică

pentru a supraveghea sau pentru a îndeplini sarcinile de protecție radiologică în cadrul unei întreprinderi. Statele membre impun întreprinderilor să pună la dispoziția responsabililor cu protecția radiologică mijloacele necesare pentru a-și îndeplini sarcinile. Responsabilul cu protecția radiologică raportează direct întreprinderii. Statele membre pot impune angajatorilor lucrătorilor externi să desemneze un responsabil cu protecția radiologică, dacă este necesar, pentru a supraveghea sau pentru a îndeplini sarcinile de protecție radiologică relevante în măsura în care au legătură cu protecția lucrătorilor lor.

(2) În funcție de natura practicii, sarcinile responsabilului cu protecția radiologică în ceea ce privește sprijinirea întreprinderii pot include următoarele:

(a) asigurarea desfășurării activităților care implică radiații în conformitate cu cerințele procedurilor specificate sau cu normele locale;

(b) supravegherea punerii în aplicare a programului pentru monitorizarea locului de muncă;

(c) păstrarea unor evidențe adecvate privind toate sursele de radiații;

(d) efectuarea de evaluări periodice privind starea sistemelor relevante de securitate și de avertizare;

(e) supravegherea punerii în aplicare a programului de monitorizare personală;

(f) supravegherea punerii în aplicare a programului de monitorizare a sănătății;

(g) informarea corespunzătoare a noilor lucrători în legătură cu normele și procedurile locale;

(h) consilierea și prezentarea de observații privind planurile de lucru;

(i) stabilirea planurilor de lucru;

(j) furnizarea de rapoarte conducerii locale;

(k) participarea la măsurile privind prevenirea, pregătirea și răspunsul în cazul expunerilor de urgență;

(l) informarea și formarea lucrătorilor expuși;

(m) asigurarea legăturii cu expertul în protecție radiologică.

(3) Sarcina responsabilului cu protecția radiologică poate fi efectuată de o unitate de protecție radiologică instituită în cadrul unei întreprinderi sau de un expert în protecție radiologică.

SECȚIUNEA 2

Controlul surselor radioactive

Articolul 85

Cerințe generale pentru sursele deschise

(1) Statele membre se asigură că se iau măsuri pentru menținerea controlului asupra surselor deschise în ceea ce privește amplasarea, utilizarea și, atunci când nu mai sunt necesare, reciclarea sau depozitarea definitivă a acestora.

(2) Statele membre impun întreprinderii să țină evidența surselor deschise aflate în responsabilitatea lor, inclusiv a datelor referitoare la amplasare, transfer și depozitare definitivă sau evacuare de efluenți, în funcție de necesitate și de posibilitate.

(3) Statele membre impun fiecărei întreprinderi care deține o sursă radioactivă deschisă să notifice imediat autorității competente orice pierdere, furt, deversare semnificativă sau utilizare ori eliberare neautorizată.

Articolul 86

Cerințe generale pentru sursele închise

(1) Statele membre se asigură că se iau măsuri pentru menținerea controlului asupra surselor închise în ceea ce privește amplasarea, utilizarea și, atunci când nu mai sunt necesare, reciclarea sau depozitarea definitivă a acestora.

(2) Statele membre impun întreprinderii să țină evidența tuturor surselor închise aflate sub responsabilitatea sa, inclusiv a datelor referitoare la amplasare, transfer și depozitare definitivă.

(3) Statele membre stabilesc un sistem care să le permită să fie informate în mod corespunzător cu privire la orice transfer de surse închise de mare activitate și, dacă este necesar, cu privire la transferurile individuale de surse închise.

(4) Statele membre impun fiecărei întreprinderi care deține o sursă închisă să notifice imediat autorității competente orice pierdere, scurgere semnificativă, furt sau utilizare neautorizată a unei surse închise.

Articolul 87

Cerințe privind controlul surselor închise de mare activitate

Înainte de a emite o autorizație pentru practicile care implică surse închise de mare activitate, statele membre se asigură că:

- (a) s-au luat măsuri adecvate pentru gestionarea în siguranță și controlul surselor, inclusiv în cazul în care acestea sunt scoase din utilizare. Măsurile respective pot prevedea transferul surselor la furnizor, introducerea lor într-o instalație de stocare sau de depozitare definitivă sau obligația producătorului sau a furnizorului de a primi sursele;
- (b) s-au luat măsuri adecvate, prin intermediul unei garanții financiare sau al oricărui altui mijloc echivalent adecvat

surse în cauză, pentru gestionarea în siguranță a surselor în momentul în care sunt scoase din utilizare, inclusiv în cazul în care o întreprindere devine insolubilă sau își încetează activitatea.

Articolul 88

Cerințe specifice pentru autorizarea surselor închise de mare activitate

Pe lângă cerințele generale de acordare a autorizației stabilite în capitolul V, statele membre se asigură că autorizația acordată pentru o practică desfășurată cu o sursă închisă de mare activitate include, fără a trebui să se limiteze la acestea:

- (a) responsabilitățile;
- (b) competențele minime ale personalului, inclusiv informarea și formarea;
- (c) criteriile minime de performanță pentru sursă, containerul sursei și alte echipamente;
- (d) cerințele legate de procedurile de urgență și legăturile de comunicare;
- (e) procedurile de lucru de urmat;
- (f) întreținerea echipamentelor, a surselor și a containerelor;
- (g) gestionarea corespunzătoare a surselor scoase din utilizare, inclusiv acordurile privind transferul surselor scoase din utilizare, dacă este cazul, către un producător, un furnizor, către o altă întreprindere autorizată sau către o instalație de stocare sau de depozitare definitivă a deșeurilor.

Articolul 89

Ținerea evidenței de către întreprindere

Statele membre impun ca evidența surselor închise de mare activitate să includă informațiile stabilite în anexa XIV și ca întreprinderea să pună la dispoziția autorității competente, la solicitarea acesteia, o copie electronică sau scrisă integrală sau parțială a evidențelor respective, cel puțin în următoarele condiții:

- (a) fără întârzieri nejustificate, în momentul creării evidențelor și cât mai curând posibil după dobândirea sursei;
- (b) la intervale care urmează să fie stabilite de către statele membre;
- (c) dacă situația indicată pe fișa de informații s-a modificat;
- (d) fără întârzieri nejustificate în momentul închiderii evidențelor pentru o sursă specifică atunci când întreprinderea nu mai deține sursa, cu includerea numelui întreprinderii sau al instalației de stocare sau de depozitare definitivă a deșeurilor cărora le este transferată sursa;

- (e) fără întârzieri nejustificate în momentul închiderii evidențelor, atunci când întreprinderea nu mai deține nicio sursă.

Evidențele întreprinderii sunt disponibile pentru inspecție de către autoritatea competentă.

Articolul 90

Ținerea evidenței de către autoritatea competentă

Statele membre se asigură că autoritatea competentă ține evidența tuturor întreprinderilor autorizate să efectueze practici cu surse închise de mare activitate și a surselor închise de mare activitate deținute. Evidențele includ cantitatea de radionuclizi implicată, activitatea în momentul producerii sau, dacă activitatea nu este cunoscută, activitatea de la momentul primei introduceri pe piață sau la momentul în care întreprinderea a obținut sursa și tipul sursei. Autoritatea competentă actualizează evidențele, luând în considerare transferul surselor și alți factori.

Articolul 91

Controlul surselor închise de mare activitate

- (1) Statele membre se asigură că întreprinderea care desfășoară activități implicând surse închise de mare activitate respectă cerințele stabilite în anexa XV.
- (2) Statele membre impun producătorului, furnizorului și fiecărei întreprinderi în parte să se asigure că sursele închise de mare activitate și containerele respectă cerințele privind identificarea și marcajele specificate în anexa XVI.

SECȚIUNEA 3

Surse orfane

Articolul 92

Detectarea surselor orfane

- (1) Statele membre se asigură că se iau măsuri pentru:
- (a) sensibilizarea generală cu privire la ocurența posibilă a surselor orfane și a riscurilor asociate; și
- (b) emiterea de orientări pentru persoanele care suspectează sau au informații privind prezența unei surse orfane cu privire la informarea autorității competente și la acțiunile care trebuie întreprinse.
- (2) Statele membre încurajează instituirea unor sisteme care au ca scop detectarea surselor orfane în locuri cum ar fi unitățile mari de colectare a fierului vechi și instalațiile majore de reciclare a deșeurilor metalice în care pot fi întâlnite, în general, surse orfane, sau la punctele nodale de tranzit semnificative, dacă este cazul.
- (3) Statele membre se asigură că persoanelor care suspectează prezența unei surse orfane și care nu sunt în mod normal implicate în operațiuni supuse reglementărilor privind protecția radiologică li se acordă cu promptitudine consiliere

și asistență tehnică de specialitate. Principalele obiective ale consilierii și asistenței tehnice sunt protejarea lucrătorilor și a civililor împotriva radiațiilor și securitatea sursei.

Articolul 93

Contaminarea metalelor

- (1) Statele membre încurajează instituirea unor sisteme menite să detecteze prezența contaminării radioactive în produsele metalice importate din țări terțe, în locuri precum instalațiile majore de import al metalelor sau în punctele nodale de tranzit semnificative.
- (2) Statele membre impun conducerii unei unități de reciclare a deșeurilor metalice să informeze de îndată autoritatea competentă dacă suspectează sau dacă are informații în legătură cu orice topire a unei surse orfane sau altă operațiune metalurgică cu privire la aceasta și impun ca materialele contaminate să nu fie utilizate, introduse pe piață sau depozitate definitiv fără implicarea autorității competente.

Articolul 94

Recuperarea, gestionarea, controlul și depozitarea definitivă a surselor orfane

- (1) Statele membre se asigură că autoritatea competentă este pregătită sau a adoptat dispoziții, inclusiv privind alocarea de responsabilități, pentru a controla și a recupera sursele orfane și a face față urgențelor cauzate de sursele orfane și că a elaborat planuri și măsuri de răspuns adecvate.
- (2) Statele membre asigură organizarea de campanii de recuperare a surselor orfane provenite din activități anterioare, dacă este cazul.

Campaniile pot include participarea financiară a statelor membre la costul recuperării, gestionării, controlării și depozitării definitive a surselor și pot include, de asemenea, verificarea evidențelor din arhivele autorităților și ale întreprinderilor, cum ar fi institutele de cercetare, institutele de testare a materialelor sau spitalele.

Articolul 95

Garanția financiară pentru sursele orfane

Statele membre se asigură că se instituie un sistem de garanții financiare sau alte mijloace echivalente pentru a acoperi costurile de intervenție legate de recuperarea surselor orfane și care pot rezulta din punerea în aplicare a articolului 94.

SECȚIUNEA 4

Evenimente semnificative

Articolul 96

Notificarea și înregistrarea evenimentelor semnificative

Statele membre impun întreprinderii:

- (a) să introducă, după caz, un sistem pentru înregistrarea și analiza evenimentelor semnificative care implică sau care pot implica expuneri accidentale sau neintenționate;

(b) să notifice imediat autoritățile competente oricare eveniment semnificativ care generează sau care poate genera expunerea unei persoane dincolo de limitele operaționale sau de condițiile de funcționare specificate în cerințele de autorizare cu privire la expunerea profesională sau publică sau astfel cum sunt definite de autoritatea competentă în ceea ce privește expunerea medicală, inclusiv rezultatele investigației și măsurile corective pentru evitarea unor astfel de evenimente.

SECȚIUNEA 5

Situațiile de expunere de urgență

Articolul 97

Sistemul de gestionare a situațiilor de urgență

(1) Statele membre se asigură că se ține cont de faptul că pot avea loc urgențe pe teritoriul lor și că acesta poate fi afectat de urgențele care au loc în afara teritoriului național. Statele membre instituie un sistem de gestionare a situațiilor de urgență și adoptă dispoziții administrative corespunzătoare pentru întreținerea unui astfel de sistem. Sistemul de gestionare a situațiilor de urgență include elementele enumerate în anexa XI secțiunea A.

(2) Sistemul de gestionare a situațiilor de urgență este proiectat astfel încât să corespundă rezultatelor unei evaluări a situațiilor de expunere de urgență potențiale și să poată răspunde cu eficacitate situațiilor de expunere în caz de urgență în legătură cu practici sau cu evenimente neprevăzute.

(3) Sistemul de gestionare a situațiilor de urgență prevede elaborarea planurilor de răspuns în situații de urgență cu scopul de a se evita reacțiile asupra țășuturilor care duc la efecte deterministice severe asupra oricărei persoane care face parte din populația afectată și de a se reduce riscul efectelor stocastice, ținând cont de principiile generale ale protecției radiologice și de nivelurile de referință menționate în capitolul III.

Articolul 98

Pregătirea pentru situații de urgență

(1) Statele membre se asigură că planurile de răspuns în caz de urgență sunt elaborate în avans pentru diferitele tipuri de urgențe identificate printr-o evaluare a situațiilor de expunere de urgență potențiale.

(2) Planurile de răspuns în caz de urgență includ elementele definite în anexa XI secțiunea B.

(3) Planurile de răspuns în caz de urgență includ, de asemenea, dispoziții pentru tranziția de la o situație de expunere de urgență la o situație de expunere existentă.

(4) Statele membre se asigură că planurile de răspuns în caz de urgență sunt testate, reexamine și, după caz, revizuite la intervale regulate, ținând seama de lecțiile învățate din situațiile de expunere de urgență trecute și luând în considerare rezultatele participării la exercițiile pentru situații de urgență la nivel național și internațional.

(5) Planurile de răspuns în caz de urgență includ, după caz, elementele relevante ale sistemului de gestionare a situațiilor de urgență prevăzute la articolul 97.

Articolul 99

Cooperarea internațională

(1) Statele membre cooperează cu alte state membre și cu țări terțe în ceea ce privește abordarea urgențelor posibile de pe teritoriul său care pot afecta alte state membre sau țări terțe, cu scopul de a facilita organizarea protecției radiologice în statele membre sau în țările terțe respective.

(2) Fiecare stat membru stabilește imediat contacte cu toate celelalte state membre și cu țările terțe care pot fi implicate sau sunt susceptibile de a fi afectate în vederea evaluării în comun a situației de expunere, precum și a coordonării măsurilor de protecție și a informării populației, prin utilizarea, în mod corespunzător, a sistemelor de schimb de informații și de coordonare a acestora la nivel bilateral sau internațional, în cazul în care o urgență are loc pe teritoriul său sau este posibil să aibă consecințe radiologice pe teritoriul lor. Aceste activități de coordonare nu împiedică sau întârzie orice acțiuni necesare care urmează a fi întreprinse la nivel național.

(3) Fiecare stat membru face cu promptitudine schimb de informații și cooperează cu alte state membre relevante, cu țări terțe relevante și cu organizații internaționale relevante cu privire la pierderea, furtul sau descoperirea de surse închise de mare activitate, alte surse radioactive și material radioactiv care poate genera motive de îngrijorare, precum și cu privire la monitorizarea sau investigațiile conexe, fără a se aduce atingere cerințelor de confidențialitate relevante și legislației naționale aplicabile.

(4) Fiecare stat membru cooperează, după caz, cu alte state membre și cu țări terțe în tranziția de la o situație de expunere de urgență la o situație de expunere existentă.

SECȚIUNEA 6

Situațiile de expunere existentă

Articolul 100

Programele privind situațiile de expunere existentă

(1) Statele membre se asigură că se iau măsuri, atunci când există indicii sau dovezi privind expuneri care nu pot fi neglijate din punctul de vedere al protecției radiologice, pentru identificarea și evaluarea situațiilor de expunere existentă ținând seama de tipurile situațiilor de expunere existentă enumerate în anexa XVII, precum și pentru determinarea în astfel de situații a expunerilor profesionale și publice.

(2) Statele membre pot decide, având în vedere principiul general al justificării, că o situație de expunere existentă nu impune luarea în considerare a unor măsuri de protecție sau de remediere.

(3) Situațiile de expunere existentă care reprezintă un motiv de îngrijorare din punctul de vedere al protecției radiologice și pentru care se poate atribui responsabilitate juridică fac obiectul cerințelor relevante pentru situațiile de expunere planificată și, în consecință, aceste situații de expunere trebuie notificate în conformitate cu articolul 25 alineatul (2).

Articolul 101

Stabilirea strategiilor

(1) Statele membre iau măsuri pentru stabilirea unor strategii prin care să se asigure că gestionarea corespunzătoare a situațiilor de expunere existentă corespunde riscurilor și eficienței măsurilor de protecție.

(2) Fiecare strategie cuprinde

(a) obiectivele urmărite;

(b) niveluri de referință corespunzătoare, luând în considerare nivelurile de referință prevăzute în anexa I.

Articolul 102

Punerea în aplicare a strategiilor

(1) Statele membre atribuie responsabilități pentru punerea în aplicare a strategiilor de gestionare a situațiilor de expunere existentă și asigură coordonarea corespunzătoare dintre părțile relevante implicate în punerea în aplicare a măsurilor de remediere și de protecție. Statele membre prevăd, după caz, implicarea părților interesate în deciziile privind dezvoltarea și punerea în aplicare a strategiilor de gestionare a situațiilor de expunere.

(2) Forma, amploarea și durata tuturor măsurilor de protecție avute în vedere pentru punerea în aplicare a unei strategii sunt optimizate.

(3) Este evaluată distribuția dozelor care rezultă în urma punerii în aplicare a strategiei. Se au în vedere eforturi suplimentare cu scopul de optimizare a protecției și de reducere a expunerilor care depășesc încă nivelul de referință.

(4) Statele membre se asigură că, la intervale regulate, cei responsabili pentru punerea în aplicare a strategiei:

(a) evaluează măsurile disponibile de remediere și de protecție pentru atingerea obiectivelor și a nivelului de eficiență al măsurilor planificate și puse în aplicare;

(b) furnizează informații populației expuse cu privire la riscurile potențiale pentru sănătate și la mijloacele disponibile pentru reducerea propriei expuneri;

(c) oferă orientări pentru gestionarea expunerilor la nivel individual sau local;

(d) în ceea ce privește activitățile care implică materiale radioactive naturale și care nu sunt gestionate ca situații de expunere planificată, furnizează informații privind mijloacele adecvate de monitorizare a concentrațiilor și expunerilor și de adoptare a măsurilor de protecție.

Articolul 103

Planul de acțiune privitor la radon

(1) Pentru aplicarea articolului 100 alineatul (1), statele membre stabilesc un plan național de acțiune care abordează riscurile pe termen lung prezentate de expunerile la radon în locuințe, în clădirile cu acces public și în locurile de muncă pentru orice sursă de pătrundere a radonului, fie că este vorba de sol, de materiale de construcții sau de apă. Planul de acțiune ia în calcul aspectele prevăzute în anexa XVIII și este actualizat periodic.

(2) Statele membre se asigură de existența unor măsuri adecvate pentru a se preîntâmpina pătrunderea radonului în locuințele noi. Aceste măsuri pot include prevederea unor cerințe specifice în codurile naționale din sectorul construcțiilor.

(3) Statele membre identifică zonele în care concentrația de radon (ca medie anuală), într-un număr semnificativ de clădiri, se preconizează că va depăși nivelul național de referință.

SECȚIUNEA 7

Sistemul de asigurare a aplicării legii

Articolul 104

Inspecții

(1) Statele membre stabilesc unul sau mai multe sisteme de inspecție pentru a asigura aplicarea dispozițiilor adoptate în conformitate cu prezenta directivă și pentru a iniția acțiuni de supraveghere și corective, acolo unde este necesar.

(2) Statele membre se asigură că autoritatea competentă stabilește un program de inspecție, ținând cont de amploarea și natura potențială a riscurilor asociate cu practicile, de evaluarea generală a aspectelor privind protecția radiologică în cadrul practicilor și de gradul de conformitate cu dispozițiile adoptate în temeiul prezentei directive.

(3) Statele membre se asigură că rezultatele fiecărei inspecții sunt înregistrate și se comunică întreprinderii în cauză. Dacă rezultatele sunt legate de un lucrător extern sau de lucrători externi, după caz, acestea se comunică și angajatorului.

(4) Statele membre se asigură că se pun la dispoziția publicului rezumate ale programelor de inspecție și principalele rezultate ale punerii în aplicare a acestora.

(5) Statele membre se asigură de existența mecanismelor pentru difuzarea în timp util către părțile relevante, incluzând producătorii și furnizorii de surse de radiații și, după caz, organizațiile internaționale, a informațiilor privind protecția și securitatea legate de lecțiile semnificative învățate din inspecții și din incidentele și accidentele raportate, precum și din constatările conexe.

Articolul 105

Asigurarea aplicării legii

Statele membre se asigură că autoritatea competentă are competența de a impune oricărei persoane fizice sau juridice să adopte măsuri pentru remedierea deficiențelor și prevenirea repetării acestora sau, dacă este cazul, de a retrage autorizația atunci când rezultatele unei inspecții reglementate sau ale unei alte evaluări reglementate indică faptul că situația de expunere nu respectă dispozițiile adoptate în conformitate cu prezenta directivă.

CAPITOLUL X

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 106

Transpunere

(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 6 februarie 2018.

(2) Atunci când statele membre adoptă actele menționate, acestea trebuie să conțină o trimitere la prezenta directivă sau să fie însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(3) Statele membre transmit Comisiei textul dispozițiilor de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat prin prezenta directivă.

Articolul 107

Abrogare

Directivile 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom se abrogă de la 6 februarie 2018.

Trimiterile la directivele abrogate se interpretează ca fiind trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa XIX.

Articolul 108

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 109

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 5 decembrie 2013.

Pentru Consiliu

Președintele

R. SINKEVIČIUS

ANEXA I

Nivelurile de referință pentru expunerea publică menționate la articolele 7 și 101

1. Fără a aduce atingere nivelurilor de referință stabilite pentru dozele echivalente, nivelurile de referință exprimate în doze efective se stabilesc în plaja 1-20 mSv pe an pentru situațiile de expunere existentă și în plaja 20-100 mSv (acută sau anuală) pentru situațiile de expunere de urgență.
 2. În situații specifice, poate fi luat în considerare un nivel de referință mai mic decât cele standard stabilite la punctul 1, în special:
 - (a) poate fi stabilit un nivel de referință mai mic de 20 mSv într-o situație de expunere de urgență unde se poate oferi protecția adecvată fără a se cauza efecte negative disproporționate în urma măsurilor preventive corespunzătoare sau a unui cost excesiv;
 - (b) poate fi stabilit, după caz, un nivel de referință mai mic de 1 mSv pe an într-o situație de expunere existentă pentru expunerile specifice legate de surse sau căi de expunere.
 3. Pentru tranziția de la o situație de expunere de urgență la o situație de expunere existentă, se stabilesc niveluri de referință corespunzătoare, în special în momentul încheierii măsurilor preventive pe termen lung, cum ar fi strămutarea.
 4. Nivelurile de referință stabilite iau în considerare caracteristicile situațiilor dominante, precum și criteriile sociale, care pot include următoarele:
 - (a) pentru expunerile mai mici sau egale cu 1 mSv pe an, informații generale privind nivelul de expunere, fără luarea în considerare a expunerilor individuale;
 - (b) pentru expunerile mai mici sau egale cu 20 mSv pe an, informații specifice care permit persoanelor să-și gestioneze, dacă este posibil, propria expunere;
 - (c) pentru expunerile mai mici sau egale cu 100 mSv pe an, evaluarea dozelor individuale și informații specifice privind riscul de radiații și măsurile disponibile pentru reducerea expunerilor.
-

ANEXA II

Factorii de ponderare pentru radiație și factorii de ponderare tisulară menționați la articolul 4 punctele 25 și 33

A. Factorii de ponderare pentru radiație

Tip de radiație	w_R
Fotoni	1
Electroni și muoni	1
Protoni și pioni încărcăți	2
Particule alfa, fragmente de fisiune, ioni grei	20
Neutroni, $E_n < 1$ MeV	$2,5 + 18,2 e^{-[\ln(E_n)]^2/6}$
Neutroni, $1 \text{ MeV} \leq E_n \leq 50 \text{ MeV}$	$5,0 + 17,0 e^{-[\ln(2 E_n)]^2/6}$
Neutroni, $E_n > 50 \text{ MeV}$	$2,5 + 3,25 e^{-[\ln(0,04 E_n)]^2/6}$

Notă: Toate valorile se referă la radiațiile incidente pe corpul uman sau, în cazul surselor interne de radiații, emise de radionuclidul încorporat (radionuclizii încorporați).

B. Factorii de ponderare tisulară

Țesut	w_T
Măduvă osoasă (roșie)	0,12
Colon	0,12
Plămân	0,12
Stomac	0,12
Piept	0,12
Țesuturi rămase (*)	0,12
Gonade	0,08
Vezică	0,04
Esofag	0,04
Ficat	0,04
Glandă tiroidă	0,04
Suprafață osoasă	0,01
Creier	0,01
Glande salivare	0,01
Piele	0,01

(*) Valoarea w_T pentru țesuturile rămase (0.12) se aplică mediei aritmetice a dozelor a 13 organe și țesuturi pentru fiecare gen enumerate mai jos. Țesuturi rămase: glandele suprarenale, regiunea extratoracică (ET), vezica biliară, inimă, rinichi, nodurile limfatice, mușchi, mucoasa orală, pancreas, prostată (bărbați), intestinul subțire, splină, timus, uter/cervix (femei).

ANEXA III

Valorile activității care definesc sursele închise de mare activitate menționate la articolul 4 punctul 43

Pentru radionuclizii care nu sunt enumerați în tabelul de mai jos, activitatea relevantă este identică cu valoarea D definită în Publicația Dangerous quantities of radioactive material (D-values) [Cantități periculoase de material radioactiv (valori D)] a AIEA, (EPR-D-VALUES 2006).

Radionuclid	Activitate (TBq)
Am-241	6×10^{-2}
Am-241/Be-9 ⁽¹⁾	6×10^{-2}
Cf-252	2×10^{-2}
Cm-244	5×10^{-2}
Co-60	3×10^{-2}
Cs-137	1×10^{-1}
Gd-153	1×10^0
Ir-192	8×10^{-2}
Pm-147	4×10^1
Pu-238	6×10^{-2}
Pu-239/Be-9 ⁽¹⁾	6×10^{-2}
Ra-226	4×10^{-2}
Se-75	2×10^{-1}
Sr-90 (Y-90)	1×10^0
Tm-170	2×10^1
Yb-169	3×10^{-1}

⁽¹⁾ Activitatea specificată mai sus este cea corespunzătoare radionuclidului care emite radiații alfa.

ANEXA IV

Justificarea noilor clase sau tipuri de practici care implică produse de consum menționată la articolul 20

- A. Orice întreprindere care intenționează să fabrice sau să importe într-un stat membru produse de consum a căror utilizare preconizată este probabil să ducă la o clasă nouă sau la un tip nou de practică pune la dispoziția autorității competente din statul membru respectiv informații relevante, precum:
- (1) utilizarea preconizată a produsului;
 - (2) caracteristicile tehnice ale produsului;
 - (3) în cazul produselor care conțin substanțe radioactive, informații privind mijloacele de fixare a acestora;
 - (4) debitele dozei la distanțe relevante pentru utilizarea produsului, inclusiv debitele dozei la o distanță de 0,1 m de orice suprafață accesibilă;
 - (5) dozele preconizate pentru persoanele care utilizează frecvent produsul.
- B. Autoritatea competentă examinează aceste informații și evaluează, mai ales, dacă:
- (1) performanța produsului de consum justifică utilizarea preconizată a acestuia;
 - (2) proiectul este adecvat pentru a minimiza expunerile în timpul utilizării normale și posibilitatea și consecințele utilizării necorespunzătoare sau ale expunerilor accidentale, sau dacă ar trebui să se impună condiții privind caracteristicile tehnice și fizice ale produsului;
 - (3) produsul este conceput în mod corespunzător pentru a îndeplini criteriile de exceptare și, după caz, aparține unui tip aprobat și nu necesită precauții specifice pentru a fi depozitat definitiv atunci când ajunge la sfârșitul ciclului de utilizare;
 - (4) produsul este etichetat în mod corespunzător și se pune la dispoziția consumatorului o documentație adecvată, cu instrucțiuni privind utilizarea și depozitarea definitivă corecte.
-

ANEXA V

Lista orientativă a practicilor care implică expunerea imagistică în scopuri non-medicale menționată la articolul 22

Practici care utilizează echipamente radiologice medicale:

1. evaluarea radiologică a sănătății în vederea angajării;
2. evaluarea radiologică a sănătății în scopuri legate de imigrație;
3. evaluarea radiologică a sănătății în scopuri legate de asigurări;
4. evaluarea radiologică a dezvoltării fizice a copiilor și adolescenților în vederea urmării unei cariere în sport, dans etc.;
5. evaluarea radiologică a vârstei;
6. utilizarea radiațiilor ionizante pentru identificarea obiectelor ascunse în corpul uman.

Practici care nu utilizează echipamente radiologice medicale:

1. utilizarea radiațiilor ionizante pentru detectarea obiectelor ascunse în corpul uman sau atașate de acesta;
 2. utilizarea radiațiilor ionizante pentru detectarea persoanelor ascunse, ca parte a inspectării încărcăturii;
 3. practicile care implică utilizarea radiațiilor ionizante în scopuri juridice sau de securitate.
-

ANEXA VI

Lista sectoarelor industriale care implică materiale radioactive naturale menționată la articolul 23

Pentru aplicarea articolului 23, se are în vedere următoarea listă a sectoarelor industriale care implică materiale radioactive naturale, inclusiv cercetarea și procesele secundare relevante:

- extracția de pământuri rare din monazit;
 - producția de compuși de toriu și fabricarea de produse care conțin toriu;
 - prelucrarea minereurilor de niobiu/tantal;
 - producția de petrol și gaze;
 - producția de energie geotermală;
 - producția de pigmenți TiO_2 ;
 - producția de fosfor termic;
 - industria de zircon și zirconiu;
 - producția de fertilizatori fosfatici;
 - producția de ciment, întreținerea cuptoarelor de clincher;
 - centralele pe cărbune, întreținerea cazanelor;
 - producția de acid fosforic;
 - producția primară de oțel;
 - topirea cositorului/plumbului/cuprului;
 - instalații de filtrare a apei subterane;
 - extracția minereurilor altele decât minereurile de uraniu.
-

ANEXA VII

Criteriile de exceptare și eliberare menționate la articolele 24, 26 și 30**1. Exceptare**

Practicile pot fi exceptate de la notificare fie direct, prin respectarea nivelurilor de exceptare [valorile activității (exprimate în Bq) sau valorile concentrației activității (exprimate în kBq kg⁻¹)] prevăzute în secțiunea 2, fie pe baza unor valori mai mari care sunt stabilite, pentru aplicații specifice, de autoritatea competentă, în conformitate cu criteriile generale de exceptare și eliberare prevăzute în secțiunea 3. Practicile care fac obiectul notificării pot fi exceptate de la autorizare printr-un act legislativ, printr-un act administrativ general sau printr-o decizie de reglementare ad-hoc, pe baza informațiilor furnizate în coroborare cu notificarea practicii și în conformitate cu criteriile generale de exceptare prevăzute în secțiunea 3.

2. Niveluri de exceptare și eliberare

- (a) Valorile totale ale activității (exprimate în Bq) pentru exceptare se aplică întregii activități implicate într-o anumită practică și sunt prevăzute în coloana 3 din tabelul B pentru radionuclizii artificiali și pentru anumii radionuclizi naturali utilizați în produsele de consum. În ceea ce privește alte practici care implică radionuclizi naturali, aceste valori nu sunt în general aplicabile.
- (b) Valorile concentrației activității exceptate (exprimate în kBq kg⁻¹) pentru materialele implicate într-o anumită practică sunt prevăzute în tabelul A partea 1 pentru radionuclizii artificiali și în tabelul A partea 2 pentru radionuclizii naturali. Valorile din tabelul A partea 1 sunt furnizate pentru radionuclizii individuali, incluzând, după caz, radionuclizii cu durată de viață scurtă în echilibru cu nuclidul părinte, conform indicațiilor. Valorile din tabelul A partea 2 se aplică tuturor radionuclizilor din lanțul de dezintegrare al U-238 sau al Th-232, însă pentru segmentele lanțului de dezintegrare care nu se află în echilibru cu radionuclidul părinte pot fi aplicate valori mai mari.
- (c) Valorile concentrației din tabelul A partea 1 sau din tabelul A partea 2 se aplică, de asemenea, pentru eliberarea materialelor solide în scopul reutilizării, reciclării, depozitării definitive convenționale sau incinerării. Pot fi definite valori mai mari pentru materiale specifice sau căi de expunere specifice, ținând cont de orientările comunitare, inclusiv, după caz, cerințele suplimentare referitoare la activitatea de suprafață sau la monitorizare.
- (d) În ceea ce privește amestecurile radionuclizilor artificiali, suma ponderată a activităților sau a concentrațiilor specifice nuclizilor (pentru diverși radionuclizi din aceeași matrice) împărțită la valoarea de exceptare corespunzătoare trebuie să fie mai mică decât 1. După caz, această condiție poate fi verificată pe baza celor mai bune estimări ale compoziției amestecului de radionuclizi. Valorile din tabelul A partea 2 se aplică individual pentru fiecare nuclid părinte. Anumite elemente din lanțul de dezintegrare, de exemplu Po-210 sau Pb-210, pot permite utilizarea unor valori mai ridicate ținând seama de orientările comunitare.
- (e) Valorile din tabelul A partea 2 nu pot fi utilizate pentru a excepta încorporarea în materialele de construcții a deșeurilor rezultate din industriile de prelucrare a materialelor radioactive naturale. În acest sens, este verificată conformitatea cu dispozițiile articolului 75. Valorile prevăzute în tabelul B coloana 3 se aplică în orice moment cu privire la inventarul total al substanțelor radioactive deținute de o persoană sau întreprindere ca parte a unei practici specifice. Cu toate acestea, autoritatea competentă poate aplica aceste valori unor entități sau pachete mai mici, de exemplu pentru a excepta transportul sau stocarea produselor de consum exceptate dacă sunt îndeplinite criteriile generale de exceptare menționate în secțiunea 3.

3. Criterii generale de exceptare și eliberare

- (a) Criteriile generale de exceptare a practicilor de la notificare sau autorizare sau de eliberare a materialelor rezultate din practicile autorizate sunt următoarele:
 - (i) riscurile radiologice asupra persoanelor, provocate de practica exceptată sunt suficient de scăzute încât să nu necesite reglementare; și
 - (ii) s-a stabilit că tipul practicii este justificat; și
 - (iii) practica este în mod inerent sigură.
- (b) Se consideră că practicile care implică cantități mici de substanțe radioactive sau concentrații scăzute ale activității în raport cu valorile de exceptare prevăzute în tabelul A sau în tabelul B respectă criteriul menționat la litera (c).

- (c) Se consideră că practicile care implică cantități de substanțe radioactive sau concentrații ale activității situate sub valorile de exceptare prevăzute în tabelul A partea 1 sau în tabelul B respectă criteriul menționat la punctul (i) fără a necesita vreo analiză suplimentară. Acest lucru este valabil și în cazul valorilor din tabelul A partea 2, cu excepția reciclării deșeurilor în materiale de construcții sau a căilor specifice de expunere, de exemplu apa potabilă.
- (d) În cazul unor cantități moderate de material, conform dispozițiilor statelor membre pentru tipuri specifice de practici, pot fi utilizate valorile concentrației activității prevăzute în tabelul B coloana 2 în locul valorilor prevăzute în tabelul A partea 1, în scopul exceptării de la autorizare.
- (e) În scopul exceptării de la notificare sau în scopul eliberării, în cazul în care cantitățile de substanțe radioactive sau concentrațiile activității nu sunt conforme cu valorile prevăzute în tabelul A sau în tabelul B, se efectuează o evaluare având în vedere criteriile generale menționate la literele (i)-(iii) de mai sus. Pentru respectarea criteriului general menționat la litera (i), trebuie să se demonstreze că lucrătorii nu ar trebui încadrați în categoria lucrătorilor expuși și că următoarele criterii privind expunerea populației sunt îndeplinite în toate circumstanțele în care este posibil acest lucru:

— Pentru radionuclizii artificiali:

Doza efectivă care ar putea fi absorbită de populație din cauza practicii exceptate este de maximum 10 μ Sv pe an.

— Pentru radionuclizii naturali:

Creșterea dozei, ținând cont de radiația de fond dominantă provenită din surse naturale de radiații, susceptibilă de a fi suportată de o persoană în cazul practicii exceptate este de maximum 1 mSv pe an. Evaluarea dozelor pentru populație ia în considerare atât căile de expunere prin intermediul efluenților cu transmisie prin aer sau lichizi, cât și căile de expunere care rezultă în urma depozitării definitive sau reciclării deșeurilor solide. Statele membre pot prevedea criterii privind dozele mai mici de 1 mSv pe an pentru tipuri specifice de practici sau pentru căi specifice de expunere.

În scopul exceptării de la autorizare, se pot aplica criterii mai puțin restrictive privind dozele.

TABELUL A

Valorile concentrației activității pentru exceptarea sau eliberarea materialelor care pot fi aplicate în mod implicit oricăror cantități și tipuri de materiale solide.

TABELUL A PARTEA 1

Radionuclizi artificiali

Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)	Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)	Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)
H-3	100	K-43	10	Mn-56	10
Be-7	10	Ca-45	100	Fe-52 ^(a)	10
C-14	1	Ca-47	10	Fe-55	1 000
F-18	10	Sc-46	0,1	Fe-59	1
Na-22	0,1	Sc-47	100	Co-55	10
Na-24	1	Sc-48	1	Co-56	0,1
Si-31	1 000	V-48	1	Co-57	1
P-32	1 000	Cr-51	100	Co-58	1
P-33	1 000	Mn-51	10	Co-58 m	10 000
S-35	100	Mn-52	1	Co-60	0,1
Cl-36	1	Mn-52 m	10	Co-60 m	1 000
Cl-38	10	Mn-53	100	Co-61	100
K-42	100	Mn-54	0,1	Co-62 m	10

Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)	Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)	Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)
Ni-59	100	Mo-93	10	Te-129 m ^(a)	10
Ni-63	100	Mo-99 ^(a)	10	Te-131	100
Ni-65	10	Mo-101 ^(a)	10	Te-131 m ^(a)	10
Cu-64	100	Tc-96	1	Te-132 ^(a)	1
Zn-65	0,1	Tc-96 m	1 000	Te-133	10
Zn-69	1 000	Tc-97	10	Te-133 m	10
Zn-69 m ^(a)	10	Tc-97 m	100	Te-134	10
Ga-72	10	Tc-99	1	I-123	100
Ge-71	10 000	Tc-99 m	100	I-125	100
As-73	1 000	Ru-97	10	I-126	10
As-74	10	Ru-103 ^(a)	1	I-129	0,01
As-76	10	Ru-105 ^(a)	10	I-130	10
As-77	1 000	Ru-106 ^(a)	0,1	I-131	10
Se-75	1	Rh-103 m	10 000	I-132	10
Br-82	1	Rh-105	100	I-133	10
Rb-86	100	Pd-103 ^(a)	1 000	I-134	10
Sr-85	1	Pd-109 ^(a)	100	I-135	10
Sr-85 m	100	Ag-105	1	Cs-129	10
Sr-87 m	100	Ag-110 m ^(a)	0,1	Cs-131	1 000
Sr-89	1 000	Ag-111	100	Cs-132	10
Sr-90 ^(a)	1	Cd-109 ^(a)	1	Cs-134	0,1
Sr-91 ^(a)	10	Cd-115 ^(a)	10	Cs-134 m	1 000
Sr-92	10	Cd-115 m ^(a)	100	Cs-135	100
Y-90	1 000	In-111	10	Cs-136	1
Y-91	100	In-113 m	100	Cs-137 ^(a)	0,1
Y-91 m	100	In-114 m ^(a)	10	Cs-138	10
Y-92	100	In-115 m	100	Ba-131	10
Y-93	100	Sn-113 ^(a)	1	Ba-140	1
Zr-93	10	Sn-125	10	La-140	1
Zr-95 ^(a)	1	Sb-122	10	Ce-139	1
Zr-97 ^(a)	10	Sb-124	1	Ce-141	100
Nb-93 m	10	Sb-125 ^(a)	0,1	Ce-143	10
Nb-94	0,1	Te-123 m	1	Ce-144	10
Nb-95	1	Te-125 m	1 000	Pr-142	100
Nb-97 ^(a)	10	Te-127	1 000	Pr-143	1 000
Nb-98	10	Te-127 m ^(a)	10	Nd-147	100
Mo-90	10	Te-129	100	Nd-149	100

Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)	Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)	Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)
Pm-147	1 000	Pt-197	1 000	Pu-235	100
Pm-149	1 000	Pt-197 m	100	Pu-236	1
Sm-151	1 000	Au-198	10	Pu-237	100
Sm-153	100	Au-199	100	Pu-238	0,1
Eu-152	0,1	Hg-197	100	Pu-239	0,1
Eu-152 m	100	Hg-197 m	100	Pu-240	0,1
Eu-154	0,1	Hg-203	10	Pu-241	10
Eu-155	1	Tl-200	10	Pu-242	0,1
Gd-153	10	Tl-201	100	Pu-243	1 000
Gd-159	100	Tl-202	10	Pu-244 ^(a)	0,1
Tb-160	1	Tl-204	1	Am-241	0,1
Dy-165	1 000	Pb-203	10	Am-242	1 000
Dy-166	100	Bi-206	1	Am-242 m ^(a)	0,1
Ho-166	100	Bi-207	0,1	Am-243 ^(a)	0,1
Er-169	1 000	Po-203	10	Cm-242	10
Er-171	100	Po-205	10	Cm-243	1
Tm-170	100	Po-207	10	Cm-244	1
Tm-171	1 000	At-211	1 000	Cm-245	0,1
Yb-175	100	Ra-225	10	Cm-246	0,1
Lu-177	100	Ra-227	100	Cm-247 ^(a)	0,1
Hf-181	1	Th-226	1 000	Cm-248	0,1
Ta-182	0,1	Th-229	0,1	Bk-249	100
W-181	10	Pa-230	10	Cf-246	1 000
W-185	1 000	Pa-233	10	Cf-248	1
W-187	10	U-230	10	Cf-249	0,1
Re-186	1 000	U-231 ^(a)	100	Cf-250	1
Re-188	100	U-232 ^(a)	0,1	Cf-251	0,1
Os-185	1	U-233	1	Cf-252	1
Os-191	100	U-236	10	Cf-253	100
Os-191 m	1 000	U-237	100	Cf-254	1
Os-193	100	U-239	100	Es-253	100
Ir-190	1	U-240 ^(a)	100	Es-254 ^(a)	0,1
Ir-192	1	Np-237 ^(a)	1	Es-254 m ^(a)	10
Ir-194	100	Np-239	100	Fm-254	10 000
Pt-191	10	Np-240	10	Fm-255	100
Pt-193 m	1 000	Pu-234	100		

(^e) Radionuclizii-părinte și descendenții acestora ale căror contribuții sunt luate în considerare pentru calcularea dozelor (și care necesită, prin urmare, luarea în considerare exclusiv a nivelului de exceptare pentru radionuclidul părinte), sunt enumerați în următorul tabel:

Radionuclid-părinte	Descendent	Radionuclid-părinte	Descendent
Fe-52	Mn-52 m	Sn-113	In-113 m
Zn-69 m	Zn-69	Sb-125	Te-125 m
Sr-90	Y-90	Te-127 m	Te-127
Sr-91	Y-91 m	Te-129 m	Te-129
Zr-95	Nb-95	Te-131 m	Te-131
Zr-97	Nb-97 m, Nb-97	Te-132	I-132
Nb-97	Nb-97 m	Cs-137	Ba-137 m
Mo-99	Tc-99 m	Ce-144	Pr-144, Pr-144 m
Mo-101	Tc-101	U-232	Th-228, Ra-224, Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208
Ru-103	Rh-103 m	U-240	Np-240 m, Np-240
Ru-105	Rh-105 m	Np-237	Pa-233
Ru-106	Rh-106	Pu-244	U-240, Np-240 m, Np-240
Pd-103	Rh-103 m	Am-242 m	Np-238
Pd-109	Ag-109 m	Am-243	Np-239
Ag-110 m	Ag-110	Cm-247	Pu-243
Cd-109	Ag-109 m	Es-254	Bk-250
Cd-115	In-115 m	Es-254 m	Fm-254
Cd-115 m	In-115 m		
In-114 m	In-114		

În ceea ce privește radionuclizii care nu sunt enumerați în tabelul A partea 1, autoritatea competentă atribuie, acolo unde este necesar, valorile corespunzătoare pentru cantitățile și concentrațiile activității pe unitate de masă. Valorile atribuite în acest fel sunt complementare cu cele din tabelul A partea 1.

TABELUL A PARTEA 2

Radionuclizi naturali

Valorile aferente exceptării sau eliberării radionuclizilor naturali din materialele solide în echilibru secular cu descendenții:

Radionuclizi naturali din seria U-238	1 kBq kg ⁻¹
Radionuclizi naturali din seria Th-232	1 kBq kg ⁻¹
K-40	10 kBq kg ⁻¹

TABELUL B

Valorile de exceptare totale ale activității (coloana 3) și valorile de exceptare pentru concentrația activității în cantități moderate din orice tip de material (coloana 2).

Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)	Activitate (Bq)	Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)	Activitate (Bq)
H-3	1 × 10 ⁶	1 × 10 ⁹	Ni-65	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Be-7	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	Cu-64	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
C-14	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷	Zn-65	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
O-15	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹	Zn-69	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁶
F-18	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Zn-69 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Na-22	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Ga-72	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Na-24	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Ge-71	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁸
Si-31	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	As-73	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷
P-32	1 × 10 ³	1 × 10 ⁵	As-74	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
P-33	1 × 10 ⁵	1 × 10 ⁸	As-76	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
S-35	1 × 10 ⁵	1 × 10 ⁸	As-77	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Cl-36	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁶	Se-75	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Cl-38	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Br-82	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Ar-37	1 × 10 ⁶	1 × 10 ⁸	Kr-74	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
Ar-41	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹	Kr-76	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
K-40 (¹)	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Kr-77	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
K-42	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Kr-79	1 × 10 ³	1 × 10 ⁵
K-43	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Kr-81	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷
Ca-45	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷	Kr-83 m	1 × 10 ⁵	1 × 10 ¹²
Ca-47	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Kr-85	1 × 10 ⁵	1 × 10 ⁴
Sc-46	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Kr-85 m	1 × 10 ³	1 × 10 ¹⁰
Sc-47	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Kr-87	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
Sc-48	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Kr-88	1 × 10 ²	1 × 10 ⁹
V-48	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Rb-86	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Cr-51	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	Sr-85	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Mn-51	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Sr-85 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷
Mn-52	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Sr-87 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Mn-52 m	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Sr-89	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Mn-53	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁹	Sr-90 (^b)	1 × 10 ²	1 × 10 ⁴
Mn-54	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Sr-91	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Mn-56	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Sr-92	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Fe-52	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Y-90	1 × 10 ³	1 × 10 ⁵
Fe-55	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁶	Y-91	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Fe-59	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Y-91 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Co-55	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Y-92	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Co-56	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Y-93	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Co-57	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Zr-93 (^b)	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷
Co-58	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Zr-95	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Co-58 m	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷	Zr-97 (^b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Co-60	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Nb-93 m	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷
Co-60 m	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	Nb-94	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Co-61	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Nb-95	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Co-62 m	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Nb-97	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Ni-59	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁸	Nb-98	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Ni-63	1 × 10 ⁵	1 × 10 ⁸	Mo-90	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶

Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)	Activitate (Bq)	Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)	Activitate (Bq)
Mo-93	1 × 10 ³	1 × 10 ⁸	I-129	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Mo-99	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	I-130	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Mo-101	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	I-131	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Tc-96	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	I-132	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Tc-96 m	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	I-133	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Tc-97	1 × 10 ³	1 × 10 ⁸	I-134	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Tc-97 m	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	I-135	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Tc-99	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷	Xe-131 m	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁴
Tc-99 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷	Xe-133	1 × 10 ³	1 × 10 ⁴
Ru-97	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷	Xe-135	1 × 10 ³	1 × 10 ¹⁰
Ru-103	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Cs-129	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Ru-105	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Cs-131	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Ru-106 ^(b)	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵	Cs-132	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Rh-103 m	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁸	Cs-134 m	1 × 10 ³	1 × 10 ⁵
Rh-105	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷	Cs-134	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴
Pd-103	1 × 10 ³	1 × 10 ⁸	Cs-135	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷
Pd-109	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	Cs-136	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Ag-105	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Cs-137 ^(b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴
Ag-108 m	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Cs-138	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴
Ag-110 m	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Ba-131	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Ag-111	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	Ba-140 ^(b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Cd-109	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁶	La-140	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Cd-115	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Ce-139	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Cd-115 m	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	Ce-141	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷
In-111	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Ce-143	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
In-113 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Ce-144 ^(b)	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
In-114 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Pr-142	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
In-115 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Pr-143	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁶
Sn-113	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	Nd-147	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Sn-125	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵	Nd-149	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Sb-122	1 × 10 ²	1 × 10 ⁴	Pm-147	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷
Sb-124	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Pm-149	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Sb-125	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Sm-151	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁸
Te-123 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷	Sm-153	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Te-125 m	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	Eu-152	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Te-127	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	Eu-152 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Te-127 m	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	Eu-154	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Te-129	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Eu-155	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷
Te-129 m	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	Gd-153	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷
Te-131	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵	Gd-159	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Te-131 m	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Tb-160	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Te-132	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷	Dy-165	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Te-133	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Dy-166	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Te-133 m	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Ho-166	1 × 10 ³	1 × 10 ⁵
Te-134	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Er-169	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷
I-123	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷	Er-171	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
I-125	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	Tm-170	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
I-126	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Tm-171	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁸

Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)	Activitate (Bq)	Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)	Activitate (Bq)
Yb-175	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	Ra-228 ^(b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Lu-177	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	Ac-228	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Hf-181	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Th-226 ^(b)	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷
Ta-182	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴	Th-227	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴
W-181	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	Th-228 ^(b)	1 × 10 ⁰	1 × 10 ⁴
W-185	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷	Th-229 ^(b)	1 × 10 ⁰	1 × 10 ³
W-187	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Th-230	1 × 10 ⁰	1 × 10 ⁴
Re-186	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	Th-231	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷
Re-188	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵	Th-234 ^(b)	1 × 10 ³	1 × 10 ⁵
Os-185	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Pa-230	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Os-191	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷	Pa-231	1 × 10 ⁰	1 × 10 ³
Os-191 m	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	Pa-233	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷
Os-193	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	U-230	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵
Ir-190	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	U-231	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷
Ir-192	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴	U-232 ^(b)	1 × 10 ⁰	1 × 10 ³
Ir-194	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵	U-233	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴
Pt-191	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	U-234	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴
Pt-193 m	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	U-235 ^(b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴
Pt-197	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	U-236	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴
Pt-197 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	U-237	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Au-198	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	U-238 ^(b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴
Au-199	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	U-239	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Hg-197	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷	U-240	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷
Hg-197 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	U-240 ^(b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Hg-203	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵	Np-237 ^(b)	1 × 10 ⁰	1 × 10 ³
Tl-200	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Np-239	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷
Tl-201	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Np-240	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶
Tl-202	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Pu-234	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷
Tl-204	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁴	Pu-235	1 × 10 ²	1 × 10 ⁷
Pb-203	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Pu-236	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴
Pb-210 ^(b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴	Pu-237	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷
Pb-212 ^(b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Pu-238	1 × 10 ⁰	1 × 10 ⁴
Bi-206	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Pu-239	1 × 10 ⁰	1 × 10 ⁴
Bi-207	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Pu-240	1 × 10 ⁰	1 × 10 ³
Bi-210	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	Pu-241	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Bi-212 ^(b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Pu-242	1 × 10 ⁰	1 × 10 ⁴
Po-203	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Pu-243	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷
Po-205	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Pu-244	1 × 10 ⁰	1 × 10 ⁴
Po-207	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁶	Am-241	1 × 10 ⁰	1 × 10 ⁴
Po-210	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴	Am-242	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
At-211	1 × 10 ³	1 × 10 ⁷	Am-242 m ^(b)	1 × 10 ⁰	1 × 10 ⁴
Rn-220 ^(b)	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷	Am-243 ^(b)	1 × 10 ⁰	1 × 10 ³
Rn-222 ^(b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁸	Cm-242	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Ra-223 ^(b)	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵	Cm-243	1 × 10 ⁰	1 × 10 ⁴
Ra-224 ^(b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁵	Cm-244	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴
Ra-225	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵	Cm-245	1 × 10 ⁰	1 × 10 ³
Ra-226 ^(b)	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴	Cm-246	1 × 10 ⁰	1 × 10 ³
Ra-227	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶	Cm-247	1 × 10 ⁰	1 × 10 ⁴

Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)	Activitate (Bq)	Radionuclid	Concentrația activității (kBq kg ⁻¹)	Activitate (Bq)
Cm-248	1 × 10 ⁰	1 × 10 ³	Cf-253	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Bk-249	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	Cf-254	1 × 10 ⁰	1 × 10 ³
Cf-246	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶	Es-253	1 × 10 ²	1 × 10 ⁵
Cf-248	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴	Es-254	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴
Cf-249	1 × 10 ⁰	1 × 10 ³	Es-254 m	1 × 10 ²	1 × 10 ⁶
Cf-250	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴	Fm-254	1 × 10 ⁴	1 × 10 ⁷
Cf-251	1 × 10 ⁰	1 × 10 ³	Fm-255	1 × 10 ³	1 × 10 ⁶
Cf-252	1 × 10 ¹	1 × 10 ⁴			

(¹) Sărurile de potasiu în cantități mai mici de 1 000 kg sunt exceptate.

(²) Radionuclizii-părinte și descendenții acestora ale căror contribuții sunt luate în considerare pentru calcularea dozelor (și care necesită, prin urmare, luarea în considerare exclusiv a nivelului de exceptare pentru radionuclidul părinte), sunt enumerați în următorul tabel:

Radionuclid-părinte	Descendent
Sr-90	Y-90
Zr-93	Nb-93 m
Zr-97	Nb-97
Ru-106	Rh-106
Ag-108 m	Ag-108
Cs-137	Ba-137 m
Ba-140	La-140
Ce-144	Pr-144
Pb-210	Bi-210, Po-210
Pb-212	Bi-212, Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
Bi-212	Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
Rn-220	Po-216
Rn-222	Po-218, Pb-214, Bi-214, Po-214
Ra-223	Rn-219, Po-215, Pb-211, Bi-211, Tl-207
Ra-224	Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
Ra-226	Rn-222, Po-218, Pb-214, Bi-214, Po-214, Pb-210, Bi-210, Po-210
Ra-228	Ac-228
Th-226	Ra-222, Rn-218, Po-214
Th-228	Ra-224, Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
Th-229	Ra-225, Ac-225, Fr-221, At-217, Bi-213, Po-213, Pb-209
Th-234	Pa-234 m
U-230	Th-226, Ra-222, Rn-218, Po-214
U-232	Th-228, Ra-224, Rn-220, Po-216, Pb-212, Bi-212, Tl-208 (0.36), Po-212 (0.64)
U-235	Th-231
U-238	Th-234, Pa-234 m
U-240	Np-240 m
Np-237	Pa-233
Am-242 m	Am-242
Am-243	Np-239

ANEXA VIII

Definiția și utilizarea indicelui concentrației activității pentru radiațiile gamma emise de materialele de construcții menționate la articolul 75

În sensul articolului 75 alineatul (2), pentru tipurile identificate de materiale de construcții, se determină concentrațiile activității radionuclizilor primordiali Ra-226, Th-232 (sau produsul acestora din lanțul de dezintegrare Ra-228) și K-40.

Indicele concentrației activității I se calculează după următoarea formulă:

$$I = C_{\text{Ra226}}/300 \text{ Bq/kg} + C_{\text{Th232}}/200 \text{ Bq/kg} + C_{\text{K40}}/3\,000 \text{ Bq/kg}$$

unde C_{Ra226} , C_{Th232} și C_{K40} sunt concentrațiile activității în Bq/kg ale radionuclizilor corespunzători din materialul de construcții.

Indicele face referire la doza de radiații gamma, care depășește expunerea externă tipică, dintr-o clădire construită dintr-un material de construcții specificat. Indicele se aplică pentru materialul de construcții ca întreg, nu componentelor acestuia, cu excepția cazului în care componentele respective sunt materiale de construcții ele însele și sunt evaluate separat ca atare. Pentru a aplica indicele respectiv componentelor, în special deșeurilor rezultate din industriile de prelucrare a materialelor radioactive naturale reciclate în materiale de construcții, trebuie aplicat un factor corespunzător de partiție. Valoarea 1 a indicelui concentrației activității poate fi utilizată ca instrument de depistare convențional pentru identificarea materialelor care pot determina depășirea nivelului de referință prevăzut la articolul 75 alineatul (1). Calculul dozelor trebuie să țină seama de alți factori, precum densitatea și grosimea materialului, cât și de factori referitori la tipul construcției și utilizarea preconizată a materialului (în profunzime sau la suprafață).

ANEXA IX

Lista orientativă a informațiilor necesare pentru cererile de acordare a autorizației menționată la articolul 29

- (a) Responsabilitățile și modalitățile de organizare în ceea ce privește protecția și securitatea.
 - (b) Competențele personalului, inclusiv informarea și formarea acestuia.
 - (c) Caracteristicile de proiectare ale instalației și ale surselor de radiație.
 - (d) Expuneri anticipate profesionale și publice în condiții normale de funcționare.
 - (e) Evaluarea privind securitatea activităților și a instalației pentru:
 - (i) identificarea modalităților prin care pot avea loc expuneri potențiale sau accidentale și expuneri medicale neintenționate;
 - (ii) estimarea, în măsura în care acest lucru este posibil, a probabilităților și a amplitudinii expunerilor potențiale;
 - (iii) evaluarea calității și a amplitudinii dispozițiilor privind protecția și securitatea, inclusiv caracteristicile tehnice și procedurile administrative;
 - (iv) definirea limitelor operaționale și a condițiilor de funcționare.
 - (f) Proceduri de urgență.
 - (g) Menținerea, testarea, inspectarea și furnizarea de servicii pentru a se asigura că sursa de radiații și instalația continuă să îndeplinească cerințele de proiectare, limitele operaționale și condițiile de funcționare pe parcursul ciclului de viață.
 - (h) Gestionarea deșeurilor radioactive și măsurile de depozitare finală a acestora în conformitate cu cerințele de reglementare aplicabile.
 - (i) Gestionarea surselor închise scoase din uz.
 - (j) Asigurarea calității.
-

ANEXA X

Sistemul de date pentru monitorizarea radiologică individuală menționat la articolele 43, 44 și 51

DISPOZIȚII GENERALE

Sistemul de date pentru monitorizarea radiologică individuală elaborat de un stat membru poate fi realizat fie sub forma unei rețele, fie sub forma unui registru național al dozelor. Acest sistem de date poate include emiterea unor documente de monitorizare radiologică individuală pentru lucrătorii externi.

1. Orice sistem de date al statelor membre destinat monitorizării radiologice individuale a lucrătorilor expuși cuprinde următoarele secțiuni:
 - (a) detalii privind identitatea lucrătorului;
 - (b) detalii privind supravegherea medicală a lucrătorului;
 - (c) detalii privind întreprinderea care a angajat lucrătorul, iar în cazul lucrătorilor externi, privind angajatorul lucrătorului;
 - (d) rezultatele monitorizării individuale a lucrătorului expus.
2. Autoritățile competente ale statelor membre adoptă măsurile necesare pentru prevenirea oricărei posibilități de falsificare, utilizare necorespunzătoare sau manipulare frauduloasă a sistemului de date pentru monitorizarea radiologică individuală.

A. Datele care trebuie incluse în sistemul de date pentru monitorizarea radiologică individuală

3. Datele privind identitatea lucrătorilor includ următoarele date ale acestora:
 - (a) nume de familie;
 - (b) prenume;
 - (c) sexul;
 - (d) data nașterii;
 - (e) naționalitate; și
 - (f) numărul unic de identificare.
4. Datele privind întreprinderea includ denumirea, adresa și numărul unic de identificare al întreprinderii.
5. Datele privind angajarea lucrătorilor includ:
 - (a) numele, adresa și numărul unic de identificare al angajatorului;
 - (b) data de început a monitorizării individuale; și, acolo unde este disponibilă, data de încheiere;
 - (c) clasificarea lucrătorilor în conformitate cu dispozițiile de la articolul 40.
6. Rezultatele monitorizării individuale a lucrătorilor expuși includ registrul oficial al dozelor (an; doza efectivă, exprimată în mSv; în cazul unei expuneri neuniforme, dozele echivalente în diferitele părți ale corpului, exprimate în mSv; și în cazul unei încorporări de radionuclizi, doza efectivă angajată, exprimată în mSv);

B. Datele privind lucrătorii externi care trebuie furnizate prin intermediul sistemului de date pentru monitorizarea radiologică individuală

1. Înainte de începerea unei activități, angajatorul lucrătorilor externi pune la dispoziția întreprinderii următoarele date prin intermediul sistemului de date pentru monitorizarea radiologică individuală:
 - (a) datele privind angajarea lucrătorilor externi, în conformitate cu secțiunea A punctul 5;

- (b) datele privind supravegherea medicală a lucrătorilor includ:
- (i) clasificarea medicală a lucrătorilor în conformitate cu articolul 46 (apt; apt, cu anumite condiții; inapt);
 - (ii) informații privind orice restricții în materie de lucru cu radiațiile;
 - (iii) data ultimei examinări periodice a stării de sănătate; și
 - (iv) perioada de valabilitate a rezultatului.
- (c) rezultatele monitorizării expunerii individuale a lucrătorilor externi în conformitate cu secțiunea A punctul 6 și cel puțin pentru ultimii cinci ani calendaristici, inclusiv anul curent.
2. Următoarele date trebuie să fie sau să fi fost înregistrate de către întreprindere în sistemul de date pentru monitorizarea radiologică individuală după încheierea fiecărei activități:
- (a) durata activității;
 - (b) estimarea oricărei doze efective primite de lucrătorul extern (pentru durata activității);
 - (c) în cazul unei expunerii neuniforme, estimarea dozelor echivalente în diferitele părți ale corpului;
 - (d) în cazul unei încorporări de radionuclizi, estimarea activității încorporate sau a dozei efective angajate.

C. Dispoziții privind documentul de monitorizare radiologică individuală

1. Statele membre pot decide să emită un document de monitorizare radiologică individuală pentru fiecare lucrător extern.
 2. Documentul nu este transferabil.
 3. Statele membre iau măsurile necesare pentru a preveni emiterea mai multor documente de monitorizare individuală valabile în același timp pentru un lucrător.
 4. Pe lângă informațiile solicitate în partea A și partea B, documentul include numele și adresa organismului emitent și data eliberării acestuia.
-

ANEXA XI

Sistemele de gestionare a situațiilor de urgență și planurile de răspuns în situații de urgență menționate la articolele 69, 97 și 98**A. Elemente care trebuie incluse într-un sistem de gestionare a situațiilor de urgență**

1. Evaluarea situațiilor potențiale de expunere de urgență, precum și a expunerii publice și a expunerii profesionale de urgență asociate;
2. Alocarea clară a responsabilităților persoanelor și organizațiilor care joacă un rol în măsurile de pregătire și răspuns;
3. Stabilirea unor planuri de răspuns în situații de urgență la nivelurile corespunzătoare și legate de o anumită instalație sau activitate umană;
4. Comunicare fiabilă și măsuri eficiente și eficace pentru cooperarea și coordonarea în cadrul instalației, precum și la nivelul național și internațional corespunzător;
5. Protecția sănătății lucrătorilor în situații de urgență;
6. Măsuri pentru furnizarea de informații prealabile și formare pentru lucrătorii în situații de urgență și toate celelalte persoane cu obligații sau responsabilități în ceea ce privește răspunsul în situații de urgență, inclusiv exerciții periodice;
7. Măsuri privind monitorizarea individuală sau evaluarea dozelor individuale ale lucrătorilor în situații de urgență și înregistrarea dozelor;
8. Măsuri privind informarea populației;
9. Implicarea părților interesate;
10. Tranziția de la o situație de expunere de urgență la o situație de expunere existentă, inclusiv recuperare și remediere.

B. Elemente care trebuie incluse într-un plan de răspuns în situații de urgență

Pentru pregătirea în situații de urgență:

1. Niveluri de referință pentru expunerea publică, luându-se în considerare criteriile prevăzute în anexa I;
2. Niveluri de referință pentru expunerea profesională de urgență, luându-se în considerare articolul 53;
3. Strategii de protecție optimizate pentru populația care poate fi expusă, pentru diferitele evenimente ipotetice și scenariile conexe;
4. Criterii generice predefinite pentru măsuri particulare de protecție;
5. Declanșatori standard sau criterii operaționale, cum ar fi elemente observabile și indicatori ai condițiilor de la fața locului;
6. Măsuri privind coordonarea promptă dintre organizațiile care joacă un rol în pregătirea și răspunsul în situații de urgență, precum și cu toate celelalte state membre și cu țările terțe care pot fi implicate sau sunt susceptibile de a fi afectate;
7. Măsuri privind reexaminarea și revizuirea planului de răspuns în situații de urgență pentru a se lua în considerare modificările sau experiența dobândită din exerciții și evenimente.

Se stabilesc din timp măsuri pentru revizuirea elementelor respective, după cum este cazul pe parcursul unei situații de expunere de urgență, pentru adaptarea la condițiile dominante, pe măsură ce acestea evoluează pe parcursul procesului de răspuns la situația de urgență.

Pentru răspunsul în situații de urgență:

Răspunsul la o situație de expunere de urgență este abordat prin punerea în aplicare în timp util a măsurilor de pregătire, printre altele a următoarelor măsuri:

1. punerea imediată în aplicare a măsurilor de protecție, dacă este posibil, înainte ca expunerea să aibă loc;

2. evaluarea eficacității strategiilor și a acțiunilor puse în aplicare și ajustarea acestora în mod corespunzător la situația dominantă;
 3. compararea dozelor cu nivelul de referință aplicabil, cu accent pe grupurile ale căror doze depășesc nivelul de referință;
 4. punerea în aplicare a strategiilor ulterioare de protecție, după caz, pe baza condițiilor dominante și a informațiilor disponibile.
-

ANEXA XII

Informarea populației despre măsurile de protecție a sănătății care trebuie aplicate și despre procedurile care se impun în caz de urgență menționată la articolele 70 și 71**A. Informarea prealabilă a membrilor populației susceptibili de a fi afectați de o urgență:**

1. noțiuni de bază privind radioactivitatea și efectele acesteia asupra ființelor umane și asupra mediului;
2. diferitele tipuri de urgență tratate, precum și consecințele acestora pentru populație și mediu;
3. măsurile de urgență preconizate pentru alertarea, protecția și asistența acordată populației în caz de urgență;
4. informații relevante privind acțiunile care trebuie întreprinse de către populație în caz de urgență.

B. Informațiile care trebuie furnizate segmentului de populație afectat în caz de urgență

1. Pe baza planului de răspuns în caz de urgență întocmit în prealabil de statele membre, populația afectată efectiv în caz de urgență trebuie să primească rapid și în mod periodic:
 - (a) informații asupra tipului de urgență care a apărut și, dacă este posibil, a caracteristicilor acesteia (de exemplu, originea, amploarea și evoluția sa probabilă);
 - (b) instrucțiuni privind protecția care, în funcție de tipul urgenței:
 - (i) pot include următoarele: restricții privind consumul alimentelor și al apei susceptibile de a fi contaminate, reguli simple privind igiena și decontaminarea, recomandarea de a rămâne în spații închise, distribuirea și folosirea de substanțe protectoare, măsuri de evacuare;
 - (ii) pot fi însoțite, acolo unde este necesar, de avertizări speciale pentru anumite grupuri ale populației;
 - (c) anunțuri care să recomande cooperarea conform instrucțiunilor sau cererilor venite din partea autorității competente.
 2. Dacă urgența este precedată de o fază de avertizare preliminară, populația care poate fi afectată în caz de urgență radiologică trebuie să primească deja informații și instrucțiuni în faza respectivă, de exemplu:
 - (a) invitația de a urmări emisiunile de radio sau televiziune, adresată populației în cauză;
 - (b) instrucțiuni pregătitoare adresate instituțiilor cu responsabilități colective speciale;
 - (c) recomandări adresate grupurilor profesionale afectate în mod deosebit.
 3. În funcție de timpul disponibil, aceste informații și instrucțiuni se completează cu o reiterare a noțiunilor de bază cu privire la radioactivitate și efectele acesteia asupra ființelor umane și asupra mediului.
-

ANEXA XIII

Listă orientativă a tipurilor de materiale de construcții avute în vedere cu privire la radiațiile gamma emise de acestea menționată la articolul 75

1. Materiale naturale

(a) Șisturi de alaun.

(b) Materiale de construcții sau aditivi de origine magmatică, cum ar fi:

— granitoizi (cum ar granit, sienit și ortognais);

— porfiruri;

— tuf;

— pozzolana (*pulvis puteolanus*);

— lavă.

2. Materiale care încorporează reziduuri din industriile de prelucrare a materialelor radioactive naturale, cum ar fi:

cenușă zburătoare;

fosfogips;

zgură de fosfor;

zgură de staniu;

zgură de cupru;

nămol roșu (deșeu din producția de aluminiu);

reziduuri din producția de oțel

Informațiile care trebuie furnizate în evidențele surselor închise de mare activitate (HASS) menționate la articolul 89

FIȘĂ DE EVIDENȚĂ STANDARD PENTRU SURSELE ÎNCHISE DE MARE ACTIVITATE (HAAS) (opțional cu caractere cursive)		
1. Număr de identificare HASS <hr/> Numărul dispozitivului dat de producător Domeniul de utilizare:	2. Identificarea întreprinderii care a obținut autorizația Denumire: Adresă: Țară: Producător ☐ Furnizor ☐ Utilizator ☐	3. Amplasamentul HASS (Utilizare sau stocare) dacă este diferit de cel de la punctul 2 Denumire: Adresă: Țară: Utilizare fixă ☐ Stocare ☐ Utilizare mobilă ☐
4. Evidență Data conceperii evidenței: Data transferului evidențelor în istoricul fișierului:	5. Autorizație Numărul: Data emiterii: Data expirării:	6. Controale operaționale ale HASS Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data:
7. Caracteristicile HASS Anul de fabricație: Radionuclid: Activitatea la data fabricației: Data de referință a activității: Producător/Furnizor (*): Denumire: Adresă: Țară:	8. Recepția HASS Data recepției: Din partea: Denumire: Adresă: Țară: Producător ☐ Furnizor ☐ Alt utilizator ☐	Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data:
Caracteristici fizice și chimice Identificarea tipului de sursă: Identificarea capsulei: Clasificarea ISO: Clasificarea ANSI: Categoria sursei AIEA: Sursa de neutroni: Da ☐ Nu ☐ Ținta sursei de neutroni: Flux de neutroni:	9. Transferul HASS Data transferului: Destinatar: Denumire: Adresă: Țară: Numărul autorizației: Data emiterii: Data expirării: Producător ☐ Furnizor ☐ Altă întreprindere ☐ Instalație pentru stocare pe termen lung sau pentru depozitare definitivă	10. Informații suplimentare Pierdere ☐ Data pierderii: Furt ☐ Data furtului: Găsire: Da ☐ Nu ☐ Data: Amplasament: Alte informații:

(*) În cazul în care producătorul sursei își are sediul în afara Comunității, se pot furniza ca alternativă denumirea și adresa importatorului care a furnizat sursa.

ANEXA XV

Cerințele pentru întreprinderile care răspund de o sursă închisă de mare activitate menționate la articolul 91

Fiecare întreprindere care răspunde de o sursă închisă de mare activitate:

- (a) asigură efectuarea, în mod regulat, a testelor corespunzătoare, cum ar fi testele de etanșitate conform standardelor internaționale, în scopul verificării și menținerii integrității fiecărei surse;
 - (b) verifică periodic, la intervale specifice care pot fi stabilite de statele membre, dacă fiecare sursă și, dacă este cazul, echipamentul care conține sursa, sunt prezente în locul de utilizare sau de stocare și par să fie într-o stare bună;
 - (c) se asigură că fiecare sursă fixă și mobilă este supusă unor măsuri adecvate și documentate, cum ar fi protocoalele și procedurile scrise, care au ca scop prevenirea accesului neautorizat, a pierderii sau furtului sursei, sau a deteriorării acesteia în urma unui incendiu;
 - (d) comunică prompt autorității competente orice pierdere, furt, scurgere sau utilizare neautorizată a sursei, ia măsuri pentru o verificare a integrității fiecărei surse după fiecare eveniment, inclusiv incendiu, care ar fi putut deteriora sursa și, dacă este cazul, informează autoritatea competentă cu privire la aceasta și la măsurile luate;
 - (e) returnează furnizorului fiecare sursă scoasă din utilizare, o introduce într-o instalație pentru stocare pe termen lung sau depozitare definitivă sau o transferă către o altă întreprindere autorizată, cu excepția cazului în care autoritatea competentă este de acord cu nerespectarea acestor dispoziții, fără întârzieri nejustificate după încetarea utilizării;
 - (f) înainte de efectuarea transferului, se asigură că destinatarul deține autorizația corespunzătoare;
 - (g) comunică prompt autorității competente orice incident sau accident care are ca rezultat expunerea neintenționată a unui lucrător sau a unui membru al populației.
-

ANEXA XVI

Identificarea și marcarea surselor închise de mare activitate menționate la articolul 91

1. Producătorul sau furnizorul se asigură că:
 - (a) Fiecare sursă închisă de mare activitate este identificată printr-un număr unic. Numărul se gravează sau se imprimă pe sursă, atunci când acest lucru este posibil.

Numărul se gravează sau se imprimă, de asemenea, pe containerul sursei. Dacă acest lucru nu este posibil sau în cazul containerelor de transport refoosite, containerul sursei trebuie cel puțin să cuprindă informații privind natura sursei.
 - (b) Containerul sursei și, după caz, sursa sunt marcate și etichetate cu un semn corespunzător, prin care populația este avertizată asupra riscului de radiații.
 2. Producătorul furnizează o fotografie a fiecărui tip de model de sursă produs și a tipului de container utilizat de obicei pentru aceasta.
 3. Întreprinderea se asigură că fiecare sursă închisă de mare activitate este însoțită de informații scrise care indică faptul că sursa este identificată și marcată în conformitate cu alineatul (1) și că marcasele și etichetele prevăzute la alineatul (1) rămân lizibile. Informațiile includ fotografii ale sursei, ale containerului sursei, ale coletului de transport, ale dispozitivului și ale echipamentului, dacă este cazul.
-

ANEXA XVII

Lista orientativă a tipurilor situațiilor de expunere existentă menționată la articolul 100

- (a) Expunerile provocate de contaminarea zonelor cu materiale reziduale radioactive rezultate din:
- (i) activități anterioare care nu au făcut niciodată obiectul controlului reglementat sau care nu au fost reglementate în conformitate cu cerințele stabilite în prezenta directivă;
 - (ii) o urgență, după ce situația de expunere de urgență a fost declarată ca fiind încheiată, astfel cum se prevede în sistemul de gestionare a situațiilor de urgență;
 - (iii) deșeurile din activități anterioare pentru care întreprinderea nu mai răspunde din punct de vedere juridic;
- (b) Expunerile la surse naturale de radiații, inclusiv:
- (i) expunerea la radon și toron în locuințe, la locul de muncă și în alte clădiri;
 - (ii) expunerea externă din locuințe provocată de materialele de construcții;
- (c) Expunerile la mărfurile, cu excepția alimentelor, hranei pentru animale și apei potabile, care conțin:
- (i) radionuclizi din zonele contaminate specificate la litera (a), sau
 - (ii) radionuclizi naturali.
-

ANEXA XVIII

Lista elementelor care trebuie avute în vedere la pregătirea planului național de acțiune pentru abordarea riscurilor pe termen lung rezultate din expunerile la radon menționată la articolele 54, 74 și 103

- (1) Strategia de desfășurare a investigațiilor privind concentrațiile de radon din interiorul clădirilor sau concentrațiile de gaze din sol în scopul estimării distribuției concentrațiilor de radon din interior, pentru gestionarea datelor de măsurare și pentru stabilirea altor parametri relevanți (cum ar fi tipurile de sol și rocă, permeabilitatea și conținutul de radu-226 din rocă sau sol).
- (2) Abordarea, datele și criteriile utilizate pentru delimitarea zonelor sau pentru definirea altor parametri care pot fi utilizați ca indicatori specifici ai situațiilor cu expunere potențial ridicată la radon.
- (3) Identificarea tipurilor de locuri de muncă și clădiri cu acces public, cum ar fi școlile, locurile de muncă în subteran și cele din anumite zone, unde sunt necesare măsurători, pe baza unei evaluări a riscurilor care să includă, de exemplu, orele de ocupație.
- (4) Baza pentru stabilirea nivelurilor de referință pentru locuințe și pentru locurile de muncă. Dacă este cazul, baza pentru stabilirea unor niveluri de referință diferite pentru utilizări diferite ale clădirilor (locuințe, clădiri cu acces public, locuri de muncă), precum și pentru clădirile existente și cele noi.
- (5) Repartizarea responsabilităților (guvernamentale și neguvernamentale), mecanismele de coordonare și resursele disponibile pentru punerea în aplicare a planului de acțiune.
- (6) Strategia pentru reducerea expunerii la radon în locuințe și soluționarea în mod prioritar a situațiilor identificate la punctul 2.
- (7) Strategii pentru facilitarea acțiunilor de remediere post-construire.
- (8) Strategia, inclusiv metode și instrumente, de prevenire a pătrunderii radonului în clădirile noi, inclusiv identificarea materialelor de construcții care emană cantități semnificative de radon.
- (9) Programarea evaluărilor planului de acțiune.
- (10) Strategia de comunicare pentru sensibilizarea populației și informarea factorilor locali de decizie, a angajatorilor și a angajaților cu privire la riscurile prezentate de radon, inclusiv în legătură cu fumatul.
- (11) Orientări cu privire la metodele și instrumentele de măsurare și măsurile de remediere. De asemenea, se iau în considerare criteriile de acreditare a serviciilor de măsurare și de remediere.
- (12) Dacă este cazul, acordarea de sprijin financiar pentru sondajele privind radonul și pentru măsurile de remediere, în special pentru locuințele particulare cu concentrații foarte mari de radon.
- (13) Obiective pe termen lung în ceea ce privește reducerea riscurilor de cancer pulmonar care pot fi atribuite expunerii la radon (pentru fumători și nefumători).
- (14) După caz, luarea în considerare a altor aspecte conexe și programe corespunzătoare, cum ar fi programele privind economisirea energiei și calitatea aerului din interior.

ANEXA XIX

Tabelul de corespondență menționat la articolul 107

Prezenta Directivă	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Articolul 1	Articolul 1	Articolul 1	Articolul 54	Articolul 1	
Articolul 2, alineatul (1)			Articolul 2, alineatul (1), Articolul 40, alineatul (1), Articolul 48, alineatul (1)		
Articolul 2, alineatul (2), litera (a)			Articolul 2, alineatul (1), litera (a)		
Articolul 2, alineatul (2), litera (b)			Articolul 2, alineatul (1), litera (b)		
Articolul 2, alineatul (2), litera (c)			Articolul 2, alineatul (2), Articolul 40		
Articolul 2, alineatul (2), litera (d)			Articolul 2, alineatul (3), Articolul 40		
Articolul 2, alineatul (2), litera (e)			Articolul 2, alineatul (3) Articolul 48, alineatul (1)		
Articolul 3			Articolul 2, alineatul (4)		
Articolul 4	Articolele 2, 3, 4	Articolul 2	Articolul 1	Articolele 1, 2	Articolul 2
Articolul 5					
Articolul 5, litera (a)			Articolul 6, alineatul (1) Articolul 48, alineatul (2)		
Articolul 5, litera (b)			Articolul 6, alineatul (3), litera (a) Articolul 48, alineatul (2)		
Articolul 5, litera (c)			Articolul 6, alineatul (3), litera (b), Articolul 6, alineatul (4)		
Articolul 6, alineatul (1)			Articolul 7, alineatul (1) și (2)		
Articolul 6, alineatul (1), litera (a)					
Articolul 6, alineatul (1), litera (b)					
Articolul 6, alineatul (1), litera (c)				Articolul 4, alineatul (2), litera (b) Articolul 4, alineatul (4), litera (a)	
Articolul 6, alineatul (2)					
Articolul 7			Articolul 48, alineatul (2)		
Articolul 8			Articolul 8		
Articolul 9, alineatul (1)					
Articolul 9, alineatul (2)			Articolul 9, alineatul (1)		
Articolul 9, alineatul (3)			Articolul 9, alineatul (2)		
Articolul 10			Articolul 10		
Articolul 11, alineatul (1)			Articolul 11, alineatul (1)		
Articolul 11, alineatul (2)			Articolul 11, alineatul (2)		

Prezenta Directivă	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Articolul 11, alineatul (3)			Articolul 11, alineatul (2)		
Articolul 11, alineatul (4)			Articolul 11, alineatul (3)		
Articolul 12			Articolul 13		
Articolul 13			Articolele 15, 16		
Articolul 14, alineatul (1)				Articolul 7, alineatul (1) și (3)	
Articolul 14, alineatul (2)					
Articolul 14, alineatul (3)					
Articolul 15, alineatul (1)			Articolul 22, alineatul (1)(a)		
Articolul 15, alineatul (2)			Articolul 22, alineatul (1)(b)		
Articolul 15, alineatul (3)			Articolul 22, alineatul (1)(b)		
Articolul 15, alineatul (4)			Articolul 22, alineatul (2)		
Articolul 15, alineatul (5)					Articolul 8, alineatul (1)
Articolul 16					Articolul 8, alineatul (2)
Articolul 17, alineatul (1)	Articolul 7, alineatul (1)		Articolul 50, alineatul (3)		
Articolul 17, alineatul (2)	Articolul 7, alineatul (2)				
Articolul 17, alineatul (3)					
Articolul 17, alineatul (4)					
Articolul 18				Articolul 7	
Articolul 19, alineatul (1)			Articolul 6, alineatul (1)		
Articolul 19, alineatul (2)			Articolul 6, alineatul (2)		
Articolul 19, alineatul (3)					
Articolul 19, alineatul (4)					
Articolul 20					
Articolul 21			Articolul 6, alineatul (5)		
Articolul 22				Articolul 3, alineatul (1), litera (d) Articolul 4, alineatul (2), litera (c) Articolul 5, alineatul (4)	
Articolul 23			Articolul 40, alineatul (2)		
Articolul 24			Articolul 4, alineatul (3) Articolul 41		
Articolul 25		Articolul 3	Articolul 3, alineatul (1)		
Articolul 26			Articolul 3, alineatul (2)		
Articolul 27, alineatul (1)					
Articolul 27, alineatul (2)			Articolul 4, alineatul (2)		
Articolul 27, alineatul (3)					

Prezenta Directivă	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Articolul 28, literele (a), (b), (c), (e) și (f)			Articolul 4, alineatul (1)		
Articolul 28, alineatul (d)					Articolul 3, alineatul (1)
Articolul 29					
Articolul 30, alineatul (1)			Articolul 5, alineatul (1)		
Articolul 30, alineatul (2)			Articolul 5, alineatul (2)		
Articolul 30, alineatul (3)					
Articolul 30, alineatul (4)					
Articolul 31, alineatul (1)			Articolul 23, alineatul (1)		
Articolul 31, alineatul (2)					
Articolul 31, alineatul (3)					
Articolul 31, alineatul (4)					
Articolul 32			Articolul 17, literele (a), (c), (d) și (e)		
Articolul 33			Articolul 39		
Articolul 34			Articolul 23, alineatul (2)		
Articolul 35, alineatul (1)			Articolul 18, alineatul (1)		
Articolul 35, alineatul (2)					
Articolul 35, alineatul (3)			Articolul 42		
Articolul 36, alineatul (1)			Articolul 17(b)		
Articolul 36, alineatul (2)			Articolul 18, alineatul (2) și (3)		
Articolul 36, alineatul (3)			Articolul 18, alineatul (4)		
Articolul 37			Articolul 19		
Articolul 38			Articolul 20		
Articolul 39			Articolul 24		
Articolul 40, alineatul (1)			Articolul 21		
Articolul 40, alineatul (2)					
Articolul 41			Articolul 25		
Articolul 42			Articolul 26		
Articolul 43			Articolul 28		
Articolul 44, alineatul (1), literele (a), (b) și (c)			Articolul 29, alineatul (1)		
Articolul 44, alineatul (1) litera (d)		Articolul 4, alineatul (2)			
Articolul 44, alineatul (2)			Articolul 38, alineatul (2)		

Prezenta Directivă	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Articolul 44, alineatul (3)			Articolul 29, alineatul (2)		
Articolul 44, alineatul (4)					
Articolul 44, alineatul (5)			Articolul 29, alineatul (3)		
Articolul 44, alineatul (6)			Articolul 38, alineatul (5)		
Articolul 45, alineatul (1)			Articolul 30		
Articolul 45, alineatul (2)			Articolul 31, alineatul (1)		
Articolul 45, alineatul (3)			Articolul 31, alineatul (2)		
Articolul 45, alineatul (4)			Articolul 31, alineatul (3)		
Articolul 46			Articolul 32		
Articolul 47			Articolul 33		
Articolul 48			Articolul 34		
Articolul 49, alineatul (1)			Articolul 36		
Articolul 49, alineatul (2)			Articolul 35, alineatul (1)		
Articolul 49, alineatul (3)			Articolul 35, alineatul (2)		
Articolul 50			Articolul 37		
Articolul 51, alineatul (1)		Articolul 4, alineatul (1)			
Articolul 51, alineatul (2)		Articolul 6, alineatul (1)			
Articolul 51, alineatul (3)		Articolul 6, alineatul (2)			
Articolul 51, alineatul (4)		Articolul 5			
Articolul 51, alineatul (5)		Articolul 7			
Articolul 52, alineatul (1)			Articolul 12, alineatul (1)		
Articolul 52, alineatul (2)			Articolul 12, alineatul (2)		
Articolul 52, alineatul (3)					
Articolul 53			Articolele 52, 27		
Articolul 54					
Articolul 55				Articolul 3	
Articolul 56				Articolul 4	
Articolul 57, alineatul (1), literele (a) și (c)				Articolul 5, alineatul (1) și (2)	
Articolul 57, alineatul (1), literele (b) și (d)					
Articolul 57, alineatul (2)				Articolul 5, alineatul (3)	
Articolul 58, literele (a), (c), (d), (e) și (f)				Articolul 6	
Articolul 58(b)					

Prezenta Directivă	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Articolul 59				Articolul 7	
Articolul 60, alineatul (1)				Articolul 8, alineatul (2)	
Articolul 60, alineatul (2)				Articolul 8, alineatul (3)	
Articolul 60, alineatul (3), litera (a)				Articolul 8, alineatul (4) și (5)	
Articolul 60, alineatul (3), litera (c)				Articolul 8, alineatul (6)	
Articolul 60, alineatul (3), literele (b), (d) și (e)					
Articolul 61				Articolul 9	
Articolul 62				Articolul 10	
Articolul 63(a)				Articolul 11	
Articolul 63, literele (b) - (f)					
Articolul 64				Articolul 12	
Articolul 65			Articolele 43, 44		
Articolul 66			Articolul 45		
Articolul 67					
Articolul 68			Articolul 47		
Articolul 69			Articolul 51, alineatele (1)-(4)		
Articolul 70	Articolul 5				
Articolul 71	Articolul 6				
Articolul 72					
Articolul 73			Articolul 53		
Articolul 74					
Articolul 75					
Articolul 76					Articolul 13
Articolul 77					
Articolul 78					
Articolul 79, alineatul (1)			Articolul 38, alineatul (3)		
Articolul 79, alineatul (2)					
Articolul 79, alineatul (3)					
Articolul 80			Articolul 31, alineatul (1)		
Articolul 81					
Articolul 82					
Articolul 83					

Prezenta Directivă	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom
Articolul 84, alineatul (1)			Articolul 38, alineatul (4)		
Articolul 84, alineatul (2) și (3)					
Articolul 85					
Articolul 86, alineatul (1)					
Articolul 86, alineatul (2)					Articolul 5, alineatul (1)
Articolul 86, alineatul (3)					Articolul 4
Articolul 86, alineatul (4)					Articolul 6, litera (d)
Articolul 87					Articolul 3, alineatul (2)
Articolul 88					Articolul 3, alineatul (3)
Articolul 89					Articolul 5, alineatul (2)
Articolul 90					Articolul 5, alineatul (3) și (4)
Articolul 91, alineatul (1)					Articolul 6
Articolul 91, alineatul (2)					Articolul 7
Articolul 92, alineatul (1)					
Articolul 92, alineatul (2)					Articolul 9, alineatul (3)
Articolul 92, alineatul (3)					Articolul 9, alineatul (2)
Articolul 93					
Articolul 94, alineatul (1)					Articolul 9, alineatul (1)
Articolul 94, alineatul (2)					Articolul 9, alineatul (4)
Articolul 95					Articolul 10
Articolul 96					
Articolul 97			Articolul 50, alineatul (1), Articolul 49		
Articolul 98			Articolul 50, alineatul (2)		
Articolul 99, alineatul (1)			Articolul 50, alineatul (4)		
Articolul 99, alineatul (2)			Articolul 51, alineatul (5)		
Articolul 99, alineatul (3)					Articolul 11
Articolul 100					
Articolul 101					
Articolul 102					
Articolul 103					
Articolul 104			Articolul 38, alineatul (1) Articolul 46	Articolul 13	Articolul 12
Articolul 105					

Prezenta Directivă	89/618/ Euratom	90/641/ Euratom	96/29/ Euratom	97/43/ Euratom	2003/122/ Euratom		
Articolul 106	Articolul 12	Articolul 8	Articolul 55	Articolul 14	Articolul 16		
Articolul 107			Articolul 56	Articolul 15			
Articolul 108					Articolul 18		
Articolul 109	Articolul 13	Articolul 9	Articolul 57	Articolul 16	Articolul 19		
Anexa I							
Anexa II				Anexa II			
Anexa III						Anexa I	
Anexa IV							
Anexa V							
Anexa VI							
Anexa VII					Anexa I		
Anexa VIII							
Anexa IX							
Anexa X				Anexele I și II			
Anexa XI							
Anexa XII			Anexele I și II				
Anexa XIII							
Anexa XIV							Anexa II
Anexa XV							Articolul 6
Anexa XVI							Articolul 7
Anexa XVII							
Anexa XVIII							
Anexa XIX							
	Articolele 8, 9, 10, 11			Articolul 14	Articolul 8, alineatul (1)	Articolul 5, alineatul (5), Articolul 5, alineatul (6), Articolul 14, Articolul 15, Articolul 17	

RECTIFICĂRI

Addendum

Decizia nr. 1/95 a Consiliului de asociere CE-Turcia se consideră ca făcând parte din Ediția specială în limba română a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, capitolul 11, volumul 12.

DECIZIA NR. 1/95 A CONSILIULUI DE ASOCIERE CE-TURCIA

din 22 decembrie 1995

privind punerea în aplicare a etapei finale a uniunii vamale

(96/142/CE)

CONSILIUL DE ASOCIERE CE-TURCIA,

având în vedere Acordul de asociere între Comunitatea Economică Europeană și Turcia, denumit în continuare „Acordul de la Ankara”,

considerând că obiectivele stabilite prin Acordul de la Ankara, în special prin articolul 28 al acestuia, care instituie asocierea între Turcia și Comunitate, își mențin importanța în acest moment de mari transformări politice și economice pe scena europeană;

reamintind rezoluția sa din 8 noiembrie 1993 prin care reafirmă intenția părților contractante de a adera la o uniune vamală în conformitate cu calendarul și modalitățile prevăzute în Acordul de la Ankara și protocolul său adițional;

considerând că relațiile de asociere în sensul articolului 5 din Acordul de la Ankara intră în etapa lor finală, fondată pe uniunea vamală, care va finaliza etapa de tranziție prin îndeplinirea de către cele două părți a obligațiilor reciproce și care conduce la elaborarea modalităților de funcționare efectivă a uniunii vamale în cadrul Acordului de la Ankara și al protocolului său adițional;

considerând că uniunea vamală reprezintă un important salt calitativ, atât pe plan politic, cât și economic, al relațiilor de asociere între părți;

reunit la Bruxelles la 6 martie 1995,

DECIDE:

Articolul 1

Fără a aduce atingere dispozițiilor Acordului de la Ankara și protocoalelor sale adiționale și de completare, Consiliul de asociere stabilește normele de aplicare a etapei finale a uniunii vamale, prevăzută la articolele 2 și 5 din acordul menționat anterior.

CAPITOLUL I

LIBERA CIRCULAȚIE A MĂRFURILOR ȘI POLITICA COMERCIALĂ

Articolul 2

Prezentul capitol se aplică produselor altele decât produsele agricole definite la articolul 11 din Acordul de asociere. Dispozițiile speciale referitoare la produsele agricole sunt stabilite în capitolul II din prezenta decizie.

Articolul 3

(1) Prezentul capitol se aplică mărfurilor:

— produse în Comunitate sau în Turcia, inclusiv cele obținute, total sau parțial, din produse care provin din țări terțe care se află în liberă circulație în Comunitate sau în Turcia;

— care provin din țări terțe și se află în liberă circulație în Comunitate sau în Turcia.

(2) Produsele care provin din țări terțe sunt considerate mărfuri în liberă circulație în Comunitate sau în Turcia în cazul în care au fost îndeplinite formalitățile de import și au fost percepute în Comunitate sau în Turcia taxele vamale și taxele cu efect echivalent exigibile și care nu au beneficiat de o restituire totală sau parțială a acestor taxe sau impuneri.

(3) Teritoriul vamal al uniunii vamale cuprinde:

— teritoriul vamal al Comunității, astfel cum este stabilit la articolul 3 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar ⁽¹⁾;

— teritoriul vamal al Turciei.

⁽¹⁾ JO L 302, 19.10.1992, p. 1. Regulament modificat de Actul de aderare din 1994.

(4) Prezentul capitol se aplică, de asemenea, mărfurilor obținute ori produse în Comunitate sau în Turcia pentru a căror fabricare au fost folosite produse provenind din țări terțe care nu se aflau în liberă circulație nici în Comunitate, nici în Turcia.

Totuși, aceste dispoziții se aplică respectivelor mărfuri numai atunci când au fost îndeplinite formalitățile de import și au fost percepute în statul exportator taxele vamale și taxele cu efect echivalent exigibile pentru produse din țări terțe utilizate în fabricarea lor.

(5) În cazul în care statul exportator nu aplică dispozițiile de la alineatul (4) al doilea paragraf, mărfurile menționate la alineatul (4) primul paragraf nu sunt considerate ca fiind în liberă circulație, iar statul importator aplică legislația vamală aplicabilă mărfurilor din țări terțe.

(6) Comitetul de cooperare vamală instituit prin Decizia nr. 2/69 a Consiliului de asociere stabilește metodele de cooperare administrativă care urmează a fi utilizate pentru aplicarea alineatelor (1), (2) și (4).

SECȚIUNEA I

Eliminarea taxelor vamale și a taxelor cu efect echivalent

Articolul 4

Toate taxele vamale la import sau export și taxele cu efect echivalent între Comunitate și Turcia se desființează la data intrării în vigoare a prezentei decizii. Comunitatea și Turcia nu introduc taxe vamale noi pentru importuri sau exporturi ori alte taxe cu efect echivalent începând de la această dată. Aceste dispoziții se aplică, de asemenea, taxelor vamale de natură fiscală.

SECȚIUNEA II

Eliminarea restricțiilor cantitative sau a măsurilor cu efect echivalent

Articolul 5

Între părți sunt interzise restricțiile cantitative la import, precum și orice măsură cu efect echivalent.

Articolul 6

Între părți sunt interzise restricțiile cantitative la export, precum și orice măsură cu efect echivalent.

Articolul 7

Dispozițiile articolelor 5 și 6 nu sunt contrare interdicțiilor sau restricțiilor la import, la export sau de tranzit, justificate pe motive de morală publică, de ordine publică, de siguranță publică, de protecție a sănătății și a vieții persoanelor și a animalelor sau de conservare a plantelor, de protejare a unor bunuri de patrimoniu național cu valoare artistică, istorică sau arheologică ori de protecție a proprietății industriale și comerciale. Cu toate acestea, interdicțiile sau restricțiile respective nu trebuie să constituie un mijloc de discriminare arbitrară și nici o restricție disimulată în comerțul dintre părți.

Articolul 8

(1) În termen de cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentei decizii, Turcia introduce în dreptul său intern instrumentele comunitare referitoare la eliminarea barierelor tehnice din calea comerțului.

(2) Lista acestor instrumente și condițiile și modalitățile de aplicare a acestora de către Turcia sunt stabilite printr-o decizie a Consiliului de asociere, în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei decizii.

(3) Această dispoziție nu împiedică aplicarea de către Turcia, începând de la data intrării în vigoare a prezentei decizii, a instrumentelor comunitare considerate de importanță deosebită.

(4) Părțile reamintesc importanța unei cooperări reciproce efective în domeniile standardizării, metrologiei și etalonării, calității, acreditării, testării și certificării.

Articolul 9

După aplicarea de către Turcia a dispozițiilor instrumentului sau instrumentelor comunitare necesare pentru eliminarea barierelor tehnice în calea comerțului cu un anumit produs, comerțul între părți cu respectivul produs are loc în conformitate cu condițiile stabilite prin instrumentele amintite, fără a aduce atingere aplicării dispozițiilor prezentei decizii.

Articolul 10

(1) Începând de la data intrării în vigoare a prezentei decizii și în perioada necesară pentru aplicarea de către Turcia a instrumentelor menționate la articolul 9, Turcia nu împiedică introducerea pe piață sau darea în exploatare pe teritoriul său a produselor provenite din Comunitate în privința cărora a fost atestată conformitatea cu directivele comunitare de stabilire a cerințelor aplicabile respectivelor produse, în conformitate cu procedurile și condițiile prevăzute în respectivele directive.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), în cazul în care Turcia constată că un produs a cărui conformitate cu directivele comunitare a fost atestată potrivit alineatului (1) și care este utilizat în conformitate cu destinația sa nu îndeplinește una dintre cerințele menționate la articolul 7, poate lua toate măsurile necesare, în conformitate cu procedurile și condițiile prevăzute la alineatul (3), pentru a retrage produsul respectiv de piață sau pentru a interzice sau restricționa introducerea pe piață sau darea în exploatare a acestuia.

(3) (a) În cazul în care Turcia ia în considerare adoptarea unei măsuri în temeiul alineatului (2), aceasta informează imediat Comunitatea prin intermediul Comitetului mixt al uniunii vamale și furnizează toate informațiile necesare.

(b) Părțile inițiază imediat consultări cu Comitetul mixt al uniunii vamale în vederea găsirii unei soluții acceptabile.

(c) Turcia poate adopta măsurile menționate la alineatul (2), înainte de expirarea unei perioade de o lună de la data notificării prevăzute la alineatul (3) litera (a), numai atunci când procedura de consultare prevăzută la alineatul (3) litera (b) a fost finalizată înainte de expirarea termenului limită. În cazul în care împrejurări excepționale care necesită o acțiune imediată fac imposibilă examinarea prealabilă, Turcia poate aplica imediat măsurile strict necesare pentru remedierea situației.

(d) Turcia informează imediat Comitetul mixt al uniunii vamale în privința măsurilor adoptate și furnizează toate informațiile relevante.

(e) Comunitatea poate solicita oricând Comitetului mixt al uniunii vamale să examineze aceste măsuri.

(4) Dispozițiile alineatelor (1) și (2) se aplică, *mutatis mutandis*, produselor alimentare.

Articolul 11

În perioada necesară aplicării de către Turcia a instrumentelor menționate la articolul 9, Comunitatea va accepta rezultatele procedurii aplicate în Turcia pentru evaluarea conformității produselor industriale cu cerințele legislației comunitare, cu condiția ca respectivele proceduri să fie conforme cu cerințele comunitare în vigoare și înțelegându-se că, în sectorul autovehiculelor, în Turcia se aplică prevederile Directivei 70/156/CEE a Consiliului din 6 februarie 1970 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la omologarea de tip a autovehiculelor și a remorcilor acestora ⁽¹⁾.

SECȚIUNEA III

Politica comercială

Articolul 12

(1) Începând de la data intrării în vigoare a prezentei decizii, în relațiile cu statele care nu sunt membre ale Comunității, Turcia aplică dispoziții și măsuri de punere în aplicare similare, în esență, celor prevăzute de politica comercială comunitară, astfel cum sunt stabilite prin următoarele regulamente:

— Regulamentul (CE) nr. 3285/94 al Consiliului ⁽²⁾ (regimul comun aplicabil importurilor);

— Regulamentul (CE) nr. 519/94 al Consiliului ⁽³⁾ (regimul comun aplicabil importurilor din anumite țări terțe);

— Regulamentul (CE) nr. 520/94 al Consiliului ⁽⁴⁾ (procedura comunitară de administrare a contingentelor cantitative) [dispoziții de punere în aplicare: Regulamentul (CE) nr. 738/94 al Comisiei ⁽⁵⁾];

⁽¹⁾ JO L 42, 23.2.1970, p. 1. Directivă modificată ultima dată prin Directiva 92/53/CEE (JO L 225, 18.8.1992, p. 1).

⁽²⁾ JO L 349, 31.12.1994, p. 53.

⁽³⁾ JO L 67, 10.3.1994, p. 89. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 839/95 (JO L 85, 19.4.1995, p. 9).

⁽⁴⁾ JO L 66, 10.3.1994, p. 1.

⁽⁵⁾ JO L 87, 31.3.1994, p. 47. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1150/95 (JO L 116, 23.5.1995, p. 3).

— Regulamentele (CE) nr. 3283/94 ⁽⁶⁾ și (CE) nr. 3284/94 ⁽⁷⁾ ale Consiliului (protecția împotriva produselor care fac obiectul unui dumping sau al unor subvenții);

— Regulamentul (CE) nr. 3286/94 al Consiliului ⁽⁸⁾ (proceduri comunitare în domeniul politicii comerciale comune);

— Regulamentul (CEE) nr. 2603/69 al Consiliului ⁽⁹⁾ (stabilire a normelor comune aplicabile exporturilor);

— Decizia 93/112/CEE a Consiliului ⁽¹⁰⁾ (credite la export care beneficiază de sprijin public);

— Regulamentul (CE) nr. 3036/94 al Consiliului ⁽¹¹⁾ (regimul de perfecționare pasivă aplicat produselor textile și de confecții);

— Regulamentul (CE) nr. 3030/93 al Consiliului ⁽¹²⁾ (importurile de produse textile conform normelor comune);

— Regulamentul (CE) nr. 517/94 al Consiliului ⁽¹³⁾ (importurile de produse textile în cadrul acordurilor autonome);

— Regulamentul (CE) nr. 3951/92 al Consiliului ⁽¹⁴⁾ (importul de produse textile din Taiwan).

(2) În conformitate cu articolul XXIV din Acordul GATT, Turcia va aplica, după intrarea în vigoare a prezentei decizii, o politică comercială preponderent similară celei comunitare în sectorul textilelor, inclusiv acordurile privind schimburile comerciale cu produse textile și de confecții. Comunitatea acordă Turciei asistența necesară pentru îndeplinirea acestui obiectiv.

(3) În așteptarea încheierii de către Turcia a acestor acorduri, sistemul actual de certificate de origine pentru exportul de produse textile și de confecții din Turcia în Comunitate rămâne în vigoare, iar produsele care nu provin din Turcia rămân supuse politicii comerciale comunitare aplicabile țărilor terțe în cauză.

(4) Dispozițiile prezentei decizii nu aduc atingere punerii în aplicare a acordului între Comunitate și Japonia privind comerțul cu autovehicule, astfel cum este prevăzut în anexa la acordul de garanții de pe lângă Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului.

Înainte de intrarea în vigoare a prezentei decizii, Turcia și Comunitatea stabilesc modalitățile de cooperare pentru prevenirea eludării acordului menționat.

⁽⁶⁾ JO L 349, 31.12.1994, p. 1. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1251/95 (JO L 122, 2.6.1995, p. 1).

⁽⁷⁾ JO L 349, 31.12.1994, p. 22. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1252/95 (JO L 122, 2.6.1995, p. 2).

⁽⁸⁾ JO L 349, 31.12.1994, p. 71. Regulament modificat ultima dată de Regulamentul (CE) nr. 356/95 (JO L 41, 23.2.1995, p. 3).

⁽⁹⁾ JO L 324, 27.12.1969, p. 25. Regulament modificat ultima dată de Regulamentul (CE) nr. 3918/91 (JO L 372, 31.12.1991, p. 31).

⁽¹⁰⁾ JO L 44, 22.2.1993, p. 1.

⁽¹¹⁾ JO L 322, 15.12.1994, p. 1.

⁽¹²⁾ JO L 275, 8.11.1993, p. 1. Regulament modificat ultima dată de Regulamentul (CE) nr. 1616/95 (JO L 154, 5.7.1995, p. 3).

⁽¹³⁾ JO L 67, 10.3.1994, p. 1. Regulament modificat ultima dată de Regulamentul (CE) nr. 1325/95 (JO L 128, 13.6.1995, p. 1).

⁽¹⁴⁾ JO L 405, 27.12.1992, p. 6. Regulament modificat ultima dată de Regulamentul (CE) nr. 3312/94 (JO L 350, 31.12.1994, p. 3).

În lipsa unor astfel de modalități, Comunitatea își rezervă dreptul de a adopta, în ceea ce privește importurile pe teritoriul său, orice măsuri impuse de aplicarea acordului menționat.

SECȚIUNEA IV

Tariful vamal comun și politicile privind tarifele preferențiale

Articolul 13

(1) Începând de la data intrării în vigoare a prezentei decizii, în relațiile cu statele necomunitare, Turcia se aliniază la Tariful vamal comun.

(2) Turcia își adaptează tarifele vamale ori de câte ori este necesar pentru a ține seama de modificările din Tariful vamal comun.

(3) Comitetul pentru cooperare vamală stabilește măsurile adecvate pentru punerea în aplicare a alineatelor (1) și (2).

Articolul 14

(1) Turcia este informată în privința oricăror decizii adoptate de către Comunitate în vederea modificării Tarifului vamal comun și a suspendării sau reintroducerii de taxe sau a oricărei decizii referitoare la contingente sau plafoane tarifare, într-o perioadă de timp suficientă pentru alinierea tarifelor vamale turce la Tariful vamal comun. În acest scop, se organizează consultări prealabile cu Comitetul mixt al uniunii vamale.

(2) În cazul în care tariful vamal turc nu poate fi aliniat simultan la Tariful vamal comun, Comitetul mixt al uniunii vamale poate decide acordarea unei perioade timp în acest scop. Comitetul mixt al uniunii vamale nu poate autoriza Turcia, în niciun caz, să aplice unui produs un tarif vamal inferior Tarifului vamal comun.

(3) În cazul în care intenționează să suspende temporar sau să reintroducă taxe altele decât cele prevăzute la alineatul (1), Turcia notifică imediat Comisia. Consultările privind deciziile menționate se organizează în cadrul Comitetului mixt al uniunii vamale.

Articolul 15

Prin derogare de la articolul 13 și în conformitate cu articolul 19 din protocolul adițional, Turcia poate menține, până la 1 ianuarie 2001, taxe vamale superioare celor prevăzute de Tariful vamal comun pentru țări terțe, pentru produse stabilite de Consiliul de asociere.

Articolul 16

(1) În scopul armonizării politicii sale comerciale cu cea a Comunității, Turcia se aliniază progresiv la regimul vamal comunitar preferențial, în termen de cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentei decizii. Această aliniere privește

atât regimurile autonome, cât și acordurile preferențiale cu țări terțe. În acest scop, Turcia ia toate măsurile necesare și negociază acorduri pe baze reciproc avantajoase cu țările în cauză. Consiliul de asociere examinează periodic progresele înregistrate.

(2) În fiecare dintre cazurile prevăzute la alineatul (1), acordarea preferințelor tarifare este condiționată de îndeplinirea dispozițiilor referitoare la originea produselor identice cu cele care reglementează acordarea respectivelor preferințe de către Comunitate.

(3) (a) În cazul în care, în perioada menționată la alineatul (1), Turcia menține o politică tarifară diferită de cea comunitară, mărfurile importate în Comunitate din state terțe și puse în liberă circulație sub tratament preferențial datorită țării de origine sau de export fac obiectul plății unei taxe compensatorii atunci când sunt importate în Turcia, în următoarele condiții:

— au fost importate din țări cărora Turcia nu le acordă același tratament preferențial; și

— pot fi identificate ca importate din aceste țări; și

— taxa care se plătește în Turcia este cu cel puțin 5 % mai mare decât cea aplicată în Comunitate; și

— a fost observată o perturbare gravă a traficului cu aceste mărfuri.

(b) Consiliul mixt al uniunii vamale stabilește lista de mărfuri cărora li se aplică taxa compensatorie și cuantumul acestei taxe.

SECȚIUNEA V

Produse agricole prelucrate care nu sunt cuprinse în anexa II la Tratatul de instituire a Comunității Europene

Articolul 17

Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică mărfurilor enumerate în anexa 1.

Articolul 18

Fără a aduce atingere articolului 13, Turcia poate aplica o componentă agricolă asupra importurilor din state terțe de mărfuri enumerate în anexa 1. Componenta agricolă se stabilește în conformitate cu articolul 19.

Articolul 19

(1) Componenta agricolă aplicabilă mărfurilor importate din Turcia se obține prin adunarea cantităților de produse agricole de bază considerate ca fiind utilizate în fabricarea mărfurilor în cauză și împărțirea rezultatului la cantitatea de bază corespunzătoare fiecăruia dintre produsele agricole de bază definite la alineatul (3).

- (2) (a) Produsele agricole de bază luate în considerare sunt enumerate în anexa 2.
- (b) Cantitățile de produse agricole de bază luate în considerare sunt enumerate în anexa 3.
- (c) În cazul mărfurilor clasificate conform codurilor de nomenclatură menționate în anexele 3 și 4, sumele componente agricole luate în calcul sunt cele stabilite în anexa 4.
- (3) Suma de bază corespunzătoare fiecărui produs agricol de bază este suma taxei aplicabile în cazul importului în Turcia a produsului agricol originar dintr-un stat terț nepreferențial pe durata perioadei de referință aplicabile produselor agricole. Sumele de bază sunt prevăzute în anexa 5.

Articolul 20

- (1) Fără a aduce atingere articolului 4, Turcia și Comunitatea pot aplica, în cadrul relațiilor comerciale reciproce, componente agricole stabilite în conformitate cu dispozițiile de mai jos.
- (2) Aceste componente agricole, reduse în conformitate cu articolul 22, după caz, se aplică numai mărfurilor enumerate în anexa 1.
- (3) Comunitatea aplică Turciei aceleași taxe specifice care reprezintă componenta agricolă aplicabilă țărilor terțe.
- (4) Turcia aplică importurilor din Comunitate componenta agricolă prevăzută la articolul 19.

Articolul 21

Fără a aduce atingere modalităților stabilite în prezenta decizie, este prevăzut un regim de derogare pentru mărfurile enumerate în anexa 6 tabelele 1 și 2, conform căruia taxele la importul în Turcia vor fi reduse în trei etape pe o perioadă de trei ani, în cazul produselor din tabelul 1, și de un an, în cazul produselor din tabelul 2. Cuantumul acestor taxe de import este prevăzut în tabelele 1 și 2 din anexa 6.

La expirarea perioadelor menționate, dispozițiile prezentei secțiuni se aplică integral.

Articolul 22

- (1) Atunci când, în cursul relațiilor comerciale dintre Comunitate și Turcia, sarcina aplicabilă unui produs agricol de bază este redusă, componenta agricolă pentru importuri în Turcia calculată în conformitate cu articolul 20 alineatul (4) sau cea menționată la articolul 20 alineatul (3) pentru importuri în Comunitate se reduce în mod proporțional.
- (2) În cazul în care reducerile menționate la alineatul (1) sunt efectuate în limitele unui contingent, Consiliul de asociere stabilește o listă a mărfurilor și cantităților cărora li se aplică componenta agricolă redusă.
- (3) Dispozițiile de la alineatele (1) și (2) se aplică taxelor de import menționate la articolul 21.

Articolul 23

În cazul în care importurile unuia sau mai multor produse supuse regimului de derogare provoacă sau amenință să provoace grave perturbări în Turcia, care ar putea pune în pericol obiectivele uniunii vamale pentru produse agricole prelucrate, părțile se consultă în cadrul Comitetului mixt al uniunii vamale, în vederea găsirii unei soluții reciproc acceptabile.

Dacă nu se poate ajunge la o astfel de soluție, Comitetul mixt al uniunii vamale poate recomanda metode adecvate de continuare a funcționării corespunzătoare a uniunii vamale, fără a se aduce atingere dispozițiilor articolului 63.

CAPITOLUL II

PRODUSE AGRICOLE

Articolul 24

- (1) Consiliul de asociere reafirmă obiectivul comun al părților de a asigura libera circulație a mărfurilor în relațiile comerciale reciproce, în conformitate cu articolele 32-35 din protocolul adițional.
- (2) Consiliul de asociere observă că este necesară o perioadă suplimentară pentru punerea în aplicare a condițiilor necesare pentru îndeplinirea obiectivului liberei circulații a acestor produse.

Articolul 25

- (1) Turcia își adaptează politica astfel încât să adopte măsurile de politică agricolă comună necesare liberei circulații a produselor agricole. Turcia informează Comisia în privința deciziilor adoptate în acest scop.
- (2) În procesul de elaborare a politicii sale agricole, Comunitatea ține seama, în cea mai mare măsură posibilă, de interesele agricole ale Turciei și comunică Turciei propunerile relevante ale Comisiei și deciziile adoptate pe baza acestor propuneri.
- (3) În cadrul Consiliului de asociere pot fi organizate consultări referitoare la propunerile și deciziile menționate la alineatul (2) și la măsurile pe care Turcia intenționează să le adopte în domeniul agricol în conformitate cu alineatul (1).

Articolul 26

Comunitatea și Turcia îmbunătățesc, pe baze reciproc avantajoase, acordurile preferențiale pe care și le acordă reciproc în domeniul comerțului cu produse agricole. Consiliul de asociere examinează în mod regulat îmbunătățirile aduse acestor acorduri preferențiale.

Articolul 27

După ce constată că Turcia a adoptat măsurile de politică agricolă comună menționate la articolul 25 alineatul (1), Consiliul de asociere adoptă dispozițiile necesare pentru realizarea liberei circulații a produselor agricole între Comunitate și Turcia.

CAPITOLUL III

DISPOZIȚII VAMALE*Articolul 28*

(1) La data intrării în vigoare a prezentei decizii, Turcia adoptă dispoziții în următoarele domenii, în conformitate cu Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar și Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 ⁽¹⁾ de stabilire a unor dispoziții de aplicare a acestuia:

- (a) originea mărfurilor;
- (b) valoarea în vamă a mărfurilor;
- (c) introducerea mărfurilor pe teritoriul uniunii vamale;
- (d) declarația vamală;
- (e) punerea în liberă circulație;
- (f) regimuri suspensive și regimuri vamale cu impact economic;
- (g) circulația mărfurilor;
- (h) datoria vamală;
- (i) dreptul de a introduce o cale de atac.

(2) La intrarea în vigoare a prezentei decizii, Turcia ia măsurile necesare pentru punerea în aplicare a unor dispoziții întemeiate pe:

- (a) Regulamentul (CEE) nr. 3842/86 al Consiliului din 1 decembrie 1986 de stabilire a măsurilor de interdicere a punerii în liberă circulație a produselor contrafăcute ⁽²⁾ și Regulamentul (CEE) nr. 3077/87 al Comisiei din 14 octombrie 1987 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a acestuia ⁽³⁾;
- (b) Regulamentul (CEE) nr. 918/83 al Consiliului din 28 martie 1983 privind instituirea unui regim comunitar de scutiri de drepturi vamale ⁽⁴⁾ și Regulamentele (CEE) nr. 2287/83, (CEE) nr. 2288/83, (CEE) nr. 2289/83 și (CEE) nr. 2290/83 ⁽⁵⁾ ale Comisiei din 29 iulie 1983 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a acestora;
- (c) Regulamentul (CEE) nr. 616/78 al Consiliului din 20 martie 1978 privind dovezile de origine pentru anumite produse textile încadrate la capitolele 51 și 53-62 din Tariful vamal comun, importate în Comunitate, precum și condițiile de acceptare a acestor dovezi ⁽⁶⁾.

(3) Comitetul pentru cooperare vamală stabilește măsurile adecvate pentru punerea în aplicare a alineatelor (1) și (2).

Articolul 29

Asistența reciprocă în domeniul vamal între autoritățile administrative ale părților este reglementată de dispozițiile prevăzute în anexa 7, care, în ceea ce privește Comunitatea, face referire la aspectele aflate în competența Comunității.

⁽¹⁾ JO L 253, 11.10.1993, p. 1

⁽²⁾ JO L 357, 18.12.1986, p. 1.

⁽³⁾ JO L 291, 15.10.1987, p. 19.

⁽⁴⁾ JO L 105, 23.4.1983, p. 105.

⁽⁵⁾ JO L 220, 11.8.1983.

⁽⁶⁾ JO L 84, 31.3.1978, p. 1.

Articolul 30

Înainte de intrarea în vigoare prezentei decizii, Comitetul pentru cooperare vamală elaborează dispozițiile corespunzătoare privind asistența reciprocă în domeniul recuperării debitelor.

CAPITOLUL IV

APROPIEREA LEGISLAȚIILOR

SECȚIUNEA I

Protejarea proprietății intelectuale, industriale și comerciale*Articolul 31*

(1) Părțile confirmă importanța pe care o acordă respectării drepturilor de proprietate intelectuală, industrială și comercială, precum și protejării adecvate și efective a acestora.

(2) Părțile acceptă că uniunea vamală poate funcționa în mod corespunzător numai atunci când în ambele părți componente ale uniunii vamale sunt asigurate niveluri echivalente de protecție efectivă a drepturilor de proprietate intelectuală. Astfel, acestea se angajează să respecte obligațiile prevăzute în anexa 8.

SECȚIUNEA II

Concurență**A. Regulile de concurență ale uniunii vamale***Articolul 32*

(1) Sunt incompatibile cu buna funcționare a uniunii vamale și interzise, în măsura în care pot afecta relațiile comerciale dintre Comunitate și Turcia: toate acordurile între întreprinderi, deciziile asociațiilor de întreprinderi și practicile concertate între întreprinderi care au ca obiect sau efect împiedicarea, restricționarea sau denaturarea concurenței, în special cele care:

- (a) în mod direct sau indirect fixează tarife de achiziții sau de vânzare sau orice alte condiții comerciale;
- (b) limitează sau controlează producția, piețele, dezvoltarea tehnică sau investițiile;
- (c) împart piețele sau sursele de aprovizionare;
- (d) aplică condiții diferite față de tranzacțiile echivalente cu alți parteneri comerciali, plasându-i astfel pe aceștia într-o poziție concurențială dezavantajoasă;
- (e) condiționează încheierea contractelor de acceptarea de către parteneri a unor prestații suplimentare care, prin natura lor sau în conformitate cu uzanțele comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte.

(2) Orice acord sau decizie interzică în temeiul prezentului articol este nulă de drept.

(3) Cu toate acestea, prevederile alineatului (1) pot fi declarate inaplicabile în cazul:

- oricăror acorduri sau categorii de acorduri între întreprinderi;
- oricăror decizii sau categorii de decizii ale asocierilor de întreprinderi;
- oricăror practici concertate sau categorii de practici concertate

care contribuie la îmbunătățirea producției sau a distribuției de produse ori la promovarea progresului tehnic sau economic, asigurând totodată consumatorilor o parte echitabilă din beneficiul obținut și care:

- (a) nu impun întreprinderilor în cauză restricții care nu sunt indispensabile pentru atingerea acestor obiective;
- (b) nu oferă întreprinderilor posibilitatea de a elimina concurența în ceea ce privește o parte semnificativă a produselor în cauză.

Articolul 33

(1) Orice abuz de poziție dominantă al uneia sau mai multor întreprinderi pe teritoriul Comunității și/sau al Turciei luat în întregime sau asupra unei părți importante a acestuia este incompatibil cu buna funcționare a uniunii vamale și interzis, în măsura în care poate afecta relațiile comerciale dintre Comunitate și Turcia.

(2) Un astfel de abuz constă, în special, în:

- (a) impunerea în mod direct sau indirect a unor tarife de achiziții sau de vânzare sau orice alte condiții comerciale;
- (b) limitarea producției, comercializării sau dezvoltării tehnice în detrimentul consumatorilor;
- (c) aplicarea unor condiții diferite pentru tranzacții echivalente cu alți parteneri comerciali, plasându-i astfel pe aceștia într-o poziție concurențială dezavantajoasă;
- (d) condiționarea încheierii contractelor de acceptarea de către parteneri a unor prestații suplimentare care, prin natura lor sau în conformitate cu uzanțele comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte.

Articolul 34

(1) Orice ajutoare acordate de Comunitate sau de Turcia prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre, sunt incompatibile cu buna funcționare a uniunii vamale.

(2) Sunt compatibile cu uniunea vamală:

- (a) ajutoarele cu caracter social acordate consumatorilor individuali, cu condiția ca acestea să fie acordate fără discriminare în funcție de originea produselor;
- (b) ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate de calamități naturale sau de alte evenimente extraordinare;

(c) ajutoarele acordate economiei anumitor regiuni ale Republicii Federale Germania afectate de divizarea Germaniei, în măsura în care acestea sunt necesare pentru compensarea dezavantajelor economice cauzate de această divizare;

(d) ajutoarele destinate să stimuleze dezvoltarea economică a regiunilor defavorizate din Turcia, pentru o perioadă de cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentei decizii, dacă acest ajutor nu afectează relațiile comerciale într-o măsură contrară interesului comun.

(3) Următoarele pot fi considerate compatibile cu funcționarea uniunii vamale:

(a) în conformitate cu articolul 43 alineatul (2) din protocolul adițional, ajutoarele destinate să favorizeze dezvoltarea economică a regiunilor în care nivelul de trai este anormal de scăzut sau în care există un grad de ocupare a forței de muncă extrem de scăzut;

(b) ajutoarele destinate să promoveze realizarea unui proiect important de interes european comun sau să remedieze perturbări grave ale economiei unui stat membru, Comunității sau Turciei;

(c) ajutoarele destinate finalizării reformelor structurale necesitate de instituire uniunii vamale, pentru o perioadă de cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentei decizii, în conformitate cu articolul 43 alineatul (2) din protocolul adițional. După expirarea acestei perioade, Consiliul de asociere examinează aplicarea acestei clauze;

(d) ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale dintre Comunitate și Turcia într-o măsură care contravine interesului comun;

(e) ajutoarele destinate să promoveze cultura și conservarea patrimoniului, în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale și de concurență între Comunitate și Turcia într-o măsură care contravine interesului comun;

(f) alte categorii de ajutoare stabilite prin decizie a Consiliului de asociere.

Articolul 35

Orice practici contrare articolelor 32, 33 și 34 se evaluează în temeiul criteriilor ce decurg din aplicarea normelor de la articolele 85, 86 și 92 din Tratatul de instituire a Comunității Europene și a legislației secundare.

Articolul 36

Părțile fac schimb de informații ținând seama de limitele impuse de cerințele secretului profesional și ale secretului comercial.

Articolul 37

(1) În termen de doi ani de la intrarea în vigoare a uniunii vamale, Consiliul de asociere adoptă, prin decizie, normele necesare de punere în aplicare a articolelor 32, 33 și 34 și a părților relevante din articolul 35. Aceste norme se întemeiază pe cele deja existente în Comunitate și specifică, *inter alia*, rolul fiecărei autorități în domeniul concurenței.

(2) Până la adoptarea acestor norme:

- (a) autoritățile din Comunitate sau din Turcia hotărăsc cu privire la admisibilitatea acordurilor, a deciziilor și a practicilor concertate și cu privire la folosirea în mod abuziv a unei poziții dominante pe piața internă, în conformitate cu articolele 32 și 33;
- (b) dispozițiile codului GATT privind subvențiile se aplică sub formă de norme de punere în aplicare a articolului 34.

Articolul 38

(1) În cazul în care Comunitatea sau Turcia consideră că o anumită practică este incompatibilă cu prevederile articolelor 32, 33 sau 34 și

— nu este soluționată într-un mod adecvat în conformitate cu normele de punere în aplicare prevăzute la articolul 37; sau

— în absența acestor norme și în cazul în care aceste practici provoacă sau riscă să provoace prejudicii grave intereselor celeilalte părți sau prejudicii materiale industriei sale interne, poate adopta măsurile adecvate după consultări cu Comitetul mixt al uniunii vamale sau după 45 de zile lucrătoare de la de la sesizarea acestuia în vederea acestei consultări. Se acordă prioritate măsurilor care perturbă cel mai puțin funcționarea uniunii vamale.

(2) În cazul existenței unor practici incompatibile cu articolul 34, măsurile adecvate pot fi adoptate, în cazul aplicării Acordului General pentru Tarife și Comerț, numai în conformitate cu procedurile și în condițiile prevăzute de Acordul General pentru Tarife și Comerț și alte instrumente relevante aplicabile între părți, negociate sub auspiciile acestuia.

B. Apropierea legislației

Articolul 39

(1) În vederea realizării integrării economice urmărite de uniunea vamală, Turcia se asigură că legislația sa în domeniul concurenței este compatibilă cu cea a Comunității Europene și este aplicată în mod efectiv.

(2) Pentru a se conforma cu obligațiile prevăzute la alineatul (1), Turcia:

(a) înainte de intrarea în vigoare a uniunii vamale, adoptă o lege de interdicere a comportamentului întreprinderilor astfel cum este menționat la articolele 85 și 86 din Tratatul CE. De asemenea, Turcia se asigură că, în termen de un an de la intrarea în vigoare a uniunii vamale, aplică principiile conținute în regulamentele de exceptare pe categorii și în jurisprudența autorităților CE. Comunitatea informează Turcia imediat în privința oricărei proceduri

referitoare la adoptarea, abrogarea sau modificarea de către CE a regulamentelor de exceptare pe categorii după intrarea în vigoare a uniunii vamale. După prezentarea acestei informări, Turcia dispune, dacă este necesar, de o perioadă de un an pentru adaptarea legislației;

(b) înainte de intrarea în vigoare a uniunii vamale, instituie o autoritate în domeniul concurenței care aplică în mod efectiv aceste norme și principii;

(c) înainte de intrarea în vigoare a prezentei decizii, adaptează toate ajutoarele acordate în sectorul produselor textile și de confecții la normele prevăzute de cadrele și orientările comunitare relevante, în conformitate cu articolele 92 și 93 din Tratatul CE. Turcia informează Comunitatea în privința tuturor programelor sale de ajutor în acest sector, adaptate în conformitate cu aceste cadre și orientări. Comunitatea informează Turcia imediat în privința oricărei proceduri referitoare la adoptarea, abrogarea sau modificarea acestor cadre și orientări de către Comunitate după intrarea în vigoare a uniunii vamale. După prezentarea acestei informări, Turcia dispune de un termen de un an pentru adoptarea legislației;

(d) în termen de doi ani de la intrarea în vigoare a prezentei decizii, adaptează toate programele de asistență, altele decât cele din sectorul produselor textile și de confecții, la normele prevăzute de cadrele și orientările comunitare relevante, în conformitate cu articolele 92 și 93 din Tratatul CE. Comunitatea informează Turcia imediat în privința oricărei proceduri referitoare la adoptarea, abrogarea sau modificarea acestor cadre și orientări de către Comunitate. După prezentarea acestei informări, Turcia dispune de un termen de un an pentru adaptarea legislației;

(e) în termen de doi ani de la intrarea în vigoare a uniunii vamale, informează Comunitatea în privința tuturor programelor de ajutor în vigoare în Turcia care au fost adaptate în conformitate cu litera (d). În cazul în care intenționează să adopte un program nou, Turcia informează imediat Comunitatea în privința conținutului unui astfel de program;

(f) informează Comunitatea în avans în privința oricărui ajutor individual urmând a fi acordat unei întreprinderi sau unui grup de întreprinderi care ar trebui să fie notificat în temeiul cadrelor sau orientărilor comunitare atunci când este acordat de un stat membru sau în privința ajutoarelor individuale acordate în afara cadrelor sau orientărilor comunitare în sumă de peste 12 milioane ECU și care ar fi fost notificate în temeiul legislației UE în cazul în care ar fi fost acordate de un stat membru.

În ceea ce privește ajutoarele individuale acordate de statele membre și care fac obiectul examinării de către Comisie în temeiul articolului 93 din Tratatul CE, Turcia va fi informată conform aceleiași proceduri ca statele membre.

(3) Comunitatea și Turcia se informează reciproc în privința modificărilor aduse legislației în domeniul practicilor restrictive ale întreprinderilor. În plus, acestea își comunică reciproc situațiile în care au fost aplicate astfel de legi.

(4) În ceea ce privește informațiile furnizate în conformitate cu alineatul (2) literele (c), (e) și (f), Comunitatea are dreptul de a prezenta obiecții privind un ajutor acordat de Turcia care poate fi considerat ilegal în temeiul legislației CE în cazul în care ar fi acordat de un stat membru. Dacă Turcia nu este de acord cu punctul de vedere al Comunității și dacă acest caz nu este soluționat în termen de 30 de zile, Comunitatea și Turcia au dreptul de a prezenta cazul spre arbitrare.

(5) Turcia are dreptul de a prezenta obiecții și de a sesiza Consiliul de asociere în privința unui ajutor acordat de un stat membru pe care îl consideră ilegal în temeiul legislației CE. În situația în care acest caz nu este soluționat de Consiliul de asociere în termen de trei luni, Consiliul de asociere poate decide trimiterea cazului la Curtea de Justiție a Comunităților Europene.

Articolul 40

(1) Comunitatea informează imediat Turcia în privința adoptării unei decizii în temeiul articolelor 85, 86 și 92 din Tratatul CE care poate aduce atingere intereselor Turciei.

(2) Turcia are dreptul de a solicita informații în privința oricărui caz decis de Comunitate în temeiul articolelor 85, 86 și 92 din Tratatul CE.

Articolul 41

În ceea ce privește întreprinderile publice și întreprinderile cărora li s-au acordat drepturi speciale sau exclusive, Turcia se asigură că, în termen de un an de la data intrării în vigoare a uniunii vamale, sunt respectate principiile Tratatului de instituire a Comunității Europene, în special articolul 90, precum și principiile conținute în legislația secundară și jurisprudența din acest domeniu.

Articolul 42

Turcia modifică în mod progresiv, în conformitate cu condițiile și programul stabilit de Consiliul de asociere, toate monopoliurile de stat având caracter comercial, pentru a se asigura că, până la sfârșitul celui de al doilea an de la intrarea în vigoare a prezentei decizii, este exclusă discriminarea în ceea ce privește condițiile de procurare și comercializare a mărfurilor între cetățenii din statele membre și Turcia.

Articolul 43

(1) În cazul în care Comunitatea sau Turcia consideră că unele dintre activitățile desfășurate pe teritoriul celeilalte părți aduc atingere intereselor proprii sau intereselor întreprinderilor sale, prima parte poate notifica cea de a doua parte și solicita inițierea de către autoritățile în materie de concurență din cea de a doua parte de măsuri coercitive adecvate. Notificarea trebuie formulată cât mai exact posibil în ceea ce privește natura actelor anticoncurențiale și efectul acestora asupra intereselor părții reclamante și include o ofertă privind orice informații suplimentare sau alte tipuri de cooperare pe care partea reclamantă le poate asigura.

(2) La primirea unei notificări în conformitate cu alineatul (1) și după dezbaterile între părți care pot fi necesare și utile în condițiile date, autoritatea în materie de concurență din statul notificat analizează posibilitatea inițierii de măsuri coercitive în privința activităților anticoncurențiale identificate în notificare. Partea notificată informează partea reclamantă în privința deciziei adoptate. În cazul în care sunt inițiate măsuri coercitive, partea notificată informează partea reclamantă în privința rezultatului acestora și, în măsura posibilului, îi comunică evoluțiile importante apărute între timp.

(3) Niciun element al prezentului articol nu limitează opțiunile aflate la dispoziția părții notificate, astfel cum sunt prevăzute în legislația și practica sa în materie de concurență, de a adopta sau nu măsuri coercitive privind activitățile anticoncurențiale notificate și nici nu împiedică partea reclamantă să adopte măsuri coercitive privind respectivele activități anticoncurențiale.

SECȚIUNEA III

Instrumente de protecție comercială

Articolul 44

(1) La cererea oricăreia dintre părți, Consiliul de asociere reanalizează principiul de aplicare de către una dintre părți în relațiile cu cealaltă parte contractantă, a instrumentelor de protecție comercială, altele decât măsurile de salvagardare. În cadrul acestei analize, Consiliul de asociere poate decide suspendarea aplicării acestor instrumente, cu condiția ca Turcia să fi aplicat normele privind concurența, controlul ajutoarelor de stat, precum și celelalte prevederi ale acquis-ului comunitar privind piața internă și să asigure aplicarea lor efectivă, oferind astfel o garanție împotriva concurenței neloiale comparabilă cu cea existentă pe piața internă.

(2) Normele de aplicare a măsurilor antidumping prevăzute la articolul 47 din protocolul adițional rămân în vigoare.

Articolul 45

Prin derogare de la prevederile secțiunii II din capitolul V, procedurile de consultare și de luare a deciziilor prevăzute în respectiva secțiune nu se aplică măsurilor de protecție comercială adoptate de părțile contractante.

În cadrul aplicării măsurilor de politică comercială în relațiile cu țări terțe, părțile contractante se străduiesc, când obligațiile asumate pe plan internațional le permit acest lucru, să își coordoneze acțiunile prin schimburi de informații și consultări.

Articolul 46

Prin derogare de la principiul liberei circulații a mărfurilor prevăzut în capitolul I, o parte contractantă care a adoptat sau care adoptă măsuri antidumping sau orice altă măsură ca instrumente de protecție comercială prevăzute la articolul 44 în relațiile cu cealaltă parte sau cu țări terțe poate supune acestor măsuri importurile de produse vizate ce provin de pe teritoriul celeilalte părți. În acest caz, aceasta o notifică Comitetului mixt al uniunii vamale.

Articolul 47

Cu ocazia îndeplinirii formalităților privind importul de produse care fac obiectul unor măsuri de politică comercială prevăzute la articolele anterioare, autoritățile statului de import solicită importatorului să indice, în declarația vamală, originea produselor respective.

Pentru a verifica originea exactă a mărfurilor în discuție, se poate solicita o dovadă suplimentară atunci când, ca urmare a unor îndoieli serioase și întemeiate, este absolut necesar.

SECȚIUNEA IV

Achiziții publice*Articolul 48*

Cât mai curând posibil după data intrării în vigoare a prezentei decizii, Consiliul de asociere stabilește o dată de începere a negocierilor privind deschiderea reciprocă a piețelor respective de achiziții publice ale părților.

Consiliul de asociere examinează anual progresele înregistrate în acest domeniu.

SECȚIUNEA V

Fiscalitatea directă*Articolul 49*

Nicio dispoziție din prezenta decizie nu poate avea ca efect:

- extinderea avantajelor fiscale acordate de către o parte sau cealaltă într-un acord sau o convenție internațională) opozabilă) acesteia;
- împiedicarea adoptării sau punerii în aplicare de către o parte sau cealaltă a oricărei măsuri destinate prevenirii evaziunii fiscale;
- împiedicarea exercitării dreptului unei părți sau al celeilalte de a aplica dispozițiile relevante ale propriei legislații fiscale în cazul contribuabililor care nu se află într-o situație identică în ceea ce privește domiciliul.

Fiscalitatea indirectă*Articolul 50*

(1) Nicio parte nu aplică, direct sau indirect, produselor altor state membre impozite interne de orice natură mai mari decât cele care se aplică, direct sau indirect, produselor naționale similare.

Nicio parte nu aplică produselor celeilalte părți impozite interne de natură să protejeze indirect alte sectoare de producție.

(2) Produsele exportate pe teritoriul oricăreia dintre părți nu sunt eligibile pentru restituirea taxelor interne indirecte care depășesc nivelul de impozitare indirectă impus în mod direct sau indirect produselor respective.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei decizii, părțile abrogă toate dispozițiile care sunt contrare regulilor sus-menționate.

Articolul 51

În domeniile care nu sunt reglementate de dispozițiile prezentei decizii și care au un efect direct asupra funcționării asocierii sau în domeniile reglementate de prezenta decizie în cazul în care acestea nu cuprind nicio procedură specifică, Consiliul de asociere îi poate recomanda fiecărei părți să adopte măsurile care conduc la armonizarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative.

CAPITOLUL V

DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE

SECȚIUNEA I

Comitetul mixt al uniunii vamale CE-Turcia*Articolul 52*

(1) Se instituie, în conformitate cu articolul 24 din acordul de asociere, Comitetul mixt al uniunii vamale CE-Turcia. Comitetul facilitează schimburi de opinii și informații, formulează recomandări Consiliului de asociere și publică avize în vederea asigurării unei bune funcționări a uniunii vamale.

(2) Părțile se consultă în cadrul comitetului asupra oricăror aspecte legate de punerea în aplicare a prezentei decizii care prezintă dificultăți pentru oricare dintre acestea.

(3) Comitetul uniunii vamale își stabilește regulamentul de procedură.

Articolul 53

(1) Comitetul mixt al uniunii vamale este alcătuit din reprezentanți ai părților.

(2) Funcția de președinte a Comitetului mixt al uniunii vamale este ocupată alternativ, pe o perioadă de șase luni, de reprezentantul Comunității, și anume Comisia Europeană, și de reprezentantul Turciei.

(3) Ca regulă generală, Comitetul mixt al uniunii vamale se întrunește cel puțin o dată pe lună. Acesta se reunește, de asemenea, la inițiativa președintelui sau la cererea uneia dintre părți, în conformitate cu regulamentul de procedură.

(4) Comitetul mixt al uniunii vamale poate decide instituirea de subcomitete sau grupuri de lucru, care să îl asiste în îndeplinirea sarcinilor sale. Comitetul mixt al uniunii vamale stabilește componența și regulile de funcționare a acestor subcomitete în regulamentul său de procedură. Atribuțiile acestora sunt stabilite în mod individual de către Comitetul mixt al uniunii vamale.

SECȚIUNEA II

Procedurile de consultare și decizionale*Articolul 54*

(1) În domeniile având relevanță directă asupra funcționării uniunii vamale, legislația turcă este armonizată în cea mai mare măsură posibilă cu legislația comunitară, fără a aduce atingere celorlalte obligații derivate din capitolele I-IV.

(2) Domeniile având relevanță directă asupra funcționării uniunii vamale sunt politica comercială și acordurile cu țări terțe având o dimensiune comercială pentru produse industriale, precum și legislația privind desființarea barierelor tehnice în calea comerțului cu produse industriale, legislația în domeniul concurenței și protecției proprietății industriale și intelectuale și legislația vamală.

În funcție de progresele asocierii, Consiliul de asociere poate decide extinderea listei de domenii urmând a fi armonizate.

(3) Normele procedurale prevăzute la articolele 55-60 se aplică în scopul prezentului articol.

Articolul 55

(1) În cazul în care Comisia Comunităților Europene adoptă legi noi într-un domeniu legat în mod direct de funcționarea uniunii vamale și consultă experți din statele membre ale Comunității, aceasta consultă de asemenea, în mod oficial, experți turci.

(2) Atunci când își transmite propunerile către Consiliul Uniunii Europene, Comisia Comunităților Europene prezintă Turciei copii ale acestora.

(3) În etapa anterioară adoptării unei decizii de către Consiliul Uniunii Europene, părțile se consultă reciproc, la solicitarea oricăreia dintre ele, în cadrul Comitetului mixt al uniunii vamale.

(4) În perioada de informare și de consultare, părțile cooperează cu bună credință, pentru a facilita, la încheierea procesului, decizia cea mai favorabilă unei bune funcționări a uniunii vamale.

Articolul 56

(1) Atunci când adoptă legi într-un domeniu având relevanță directă pentru funcționarea uniunii vamale, în conformitate cu articolul 54 alineatul (2), Comunitatea informează imediat Turcia în privința acestora în cadrul Comitetului mixt al uniunii vamale, pentru a permite Turciei să adopte legi corespundente care să garanteze buna funcționare a uniunii vamale.

(2) Atunci când Turcia are dificultăți în adoptarea legislației corespundente, Comitetul mixt al uniunii vamale depune toate eforturile pentru a găsi o soluție reciproc acceptabilă de menținere a bunei funcționări a uniunii vamale.

Articolul 57

(1) Principiul armonizării definit la articolul 4 nu afectează dreptul Turciei, fără a aduce atingere obligațiilor derivate din capitolele I-IV, de a modifica legislația în domenii având relevanță directă pentru funcționarea uniunii vamale, numai atunci când Comitetul mixt al uniunii vamale a decis că legislația modificată nu afectează buna funcționare a uniunii vamale sau că au fost îndeplinite procedurile menționate la alineatele (2)-(4) din prezentul articol.

(2) În cazul în care Turcia intenționează să adopte legi într-un domeniu având relevanță directă pentru funcționarea uniunii vamale, consultă în mod informal Comisia Comunităților Europene în privința legislației în cauză, astfel încât legislatorul turc să poată adopta o decizie în deplină cunoștință de cauză privind consecințele asupra funcționării uniunii vamale.

Părțile cooperează cu bună credință, pentru a facilita, la încheierea procesului, decizia cea mai favorabilă unei bune funcționări a uniunii vamale.

(3) După ce propunerea legislativă a atins un nivel de redactare suficient de avansat, se organizează consultări cu Comitetul mixt al uniunii vamale.

(4) Atunci când adoptă legi într-un domeniu având relevanță directă pentru funcționarea uniunii vamale, Turcia informează imediat Comunitatea în cadrul Comitetului mixt al uniunii vamale.

În cazul în care adoptarea unui astfel de act legislativ riscă să perturbe buna funcționare a uniunii vamale, Comitetul mixt al uniunii vamale depune toate eforturile pentru găsirea unei soluții reciproc acceptabile.

Articolul 58

(1) Atunci când, la finalul consultărilor întreprinse în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 56 alineatul (2) sau articolul 57 alineatul (4), Comitetul mixt al uniunii vamale nu a găsit o soluție reciproc acceptabilă, iar oricare dintre părți consideră că discrepanțele din legea în cauză pot afecta libera circulație a mărfurilor, perturba legăturile comerciale sau crea probleme economice pe propriul teritoriu, aceasta poate sesiza Comitetul mixt al uniunii vamale, care recomandă, în caz de necesitate, metode adecvate de evitare a eventualelor disfuncționalități.

Se aplică aceeași procedură în cazul în care existența unor discrepanțe privind punerea în aplicare a legislației într-un domeniu strâns legat de funcționarea uniunii vamale provoacă sau amenință să perturbe circulația liberă a mărfurilor, a schimburilor comerciale sau dificultăți economice.

(2) În cazul în care divergențele între legislația comunitară și cea turcă sau diferențele de punere în aplicare a acestora având relevanță directă pentru funcționarea uniunii vamale provoacă sau amenință să provoace perturbarea liberei circulații a mărfurilor sau a schimburilor comerciale, iar partea afectată consideră că se impun măsuri imediate, aceasta poate adopta unilateral măsurile de protecție necesare și notifica în această privință Comitetul mixt al uniunii vamale, care poate decide modificarea sau abrogarea respectivelor măsuri. Este necesar să se acorde prioritate măsurilor care perturbă cel mai puțin funcționarea uniunii vamale.

Articolul 59

Comisia Comunităților Europene se asigură că, în domeniile de direct interes pentru buna funcționare a uniunii vamale, experții turci se implică într-o măsură cât mai mare posibilă în pregătirea proiectelor de măsuri care urmează a fi prezentate comitetelor care oferă asistență Comisiei Comunităților Europene în exercitarea atribuțiilor sale executive. În această privință, atunci când pregătește propuneri, Comisia Comunităților Europene consultă experți turci în aceeași măsură în care consultă experți din statele membre sau din Comunitate. Atunci când Consiliul Uniunii Europene este sesizat în conformitate cu procedura aplicabilă tipului de comitet în cauză, Comisia Comunităților Europene transmite opiniile experților turci Consiliului Uniunii Europene.

Articolul 60

Experții turci sunt implicați în activitatea anumitor comitete tehnice care asistă Comisia Comunităților Europene în exercitarea competențelor sale executive în domenii având relevanță directă pentru funcționarea uniunii vamale, atunci când acest lucru este necesar pentru asigurarea unei bune funcționări a uniunii vamale. Procedura de participare este decisă de Consiliul de asociere înainte de intrarea în vigoare a prezentei decizii. Lista de comitete este conținută în anexa 9. Dacă părțile consideră că această implicare trebuie extinsă și la alte comitete, Comitetul mixt al uniunii vamale poate transmite recomandările necesare pentru adoptarea unei decizii de către Consiliul de asociere.

SECȚIUNEA III

Soluționarea litigiilor

Articolul 61

Fără a aduce atingere articolului 25 alineatele (1)-(3) din Acordul de la Ankara, în cazul în care Consiliul de asociere nu soluționează un litigiu referitor la sfera sau durata măsurilor de protecție adoptate în conformitate cu articolul 58 alineatul (2), măsurile de salvagardare adoptate în conformitate cu articolul 63 sau măsurile de reechilibrare adoptate în conformitate cu articolul 64, în termen de șase luni de la data inițierii procedurii, fiecare parte poate prezenta disputa spre arbitraj în temeiul procedurii prevăzute la articolul 62. Decizia arbitrală este obligatorie pentru părțile la litigiu.

Articolul 62

(1) Dacă un litigiu este supus unui arbitraj, se desemnează trei arbitri.

(2) Cele două părți la litigiu desemnează fiecare un arbitru în termen de 30 de zile.

(3) Cei doi arbitri desemnați numesc de comun acord un supraarbitru, care nu este un resortisant al uneia dintre cele două părți. Dacă arbitrii nu se pot pune de acord în termen de două luni de la desemnarea lor, aceștia aleg supraarbitrul de pe o listă de șapte persoane stabilită de Consiliul de asociere. Consiliul de asociere stabilește și revizuieste această listă în conformitate cu regulamentul său de procedură.

(4) Tribunalul de arbitraj are sediul la Bruxelles. Cu excepția cazului în care părțile contractante adoptă o decizie contrară, tribunalul arbitral stabilește propriile reguli de procedură. Acesta adoptă deciziile prin regula majorității.

SECȚIUNEA IV

Măsuri de salvagardare

Articolul 63

Părțile confirmă că mecanismul și modalitățile de punere în aplicare a măsurilor de salvagardare prevăzute la articolul 60 din protocolul adițional rămân valabile.

Articolul 64

(1) În cazul în care o măsură de salvagardare sau de protecție creează un dezechilibru între drepturile și obligațiile în temeiul prezentei decizii, cealaltă parte poate adopta măsuri de reechilibrare în relațiile cu cealaltă parte. Se acordă prioritate măsurilor care perturbă cel mai puțin funcționarea uniunii vamale.

(2) Se aplică procedurile prevăzute la articolul 63.

CAPITOLUL VI

DISPOZIȚII GENERALE ȘI FINALE

Intrarea în vigoare

Articolul 65

(1) Prezenta decizie intră în vigoare la 31 decembrie 1995.

(2) Pe parcursul anului 1995, Comitetul de asociere examinează în mod regulat progresele înregistrate în punerea în aplicare a prezentei decizii și prezintă Consiliului de asociere un raport în acest sens.

(3) Înainte de sfârșitul lunii octombrie 1995, cele două părți analizează, în cadrul Consiliului de asociere, dacă dispozițiile prezentei decizii privind buna funcționare a uniunii vamale au fost îndeplinite.

(4) În cazul în care Turcia, pe de o parte, sau Comunitatea și statele sale membre, pe de altă parte, consideră, pe baza raportului (rapoartelor) Comitetului de asociere că dispozițiile menționate la alineatul (3) nu au fost îndeplinite, această parte poate informa Consiliul de asociere că decide să solicite amânarea datei menționate la alineatul (1). În acest caz, termenul este amânat până la data de 1 iulie 1996.

(5) În acest caz, alineatele (2) și (4) se aplică *mutatis mutandis*.

(6) Consiliul de asociere poate adopta alte decizii pe care le consideră necesare.

Interpretare

Articolul 66

În măsura în care sunt identice pe fond cu dispozițiile relevante din Tratatul de instituire a Comunității Europene și din Tratatul privind Uniunea Europeană, dispozițiile prezentei decizii se interpretează în sensul punerii în aplicare în cazul produselor care fac obiectul uniunii vamale, în conformitate cu deciziile relevante ale Curții de Justiție a Comunităților Europene.

Adoptată la Bruxelles, 22 decembrie 1995.

Pentru Consiliul de asociere CE-Turcia

L. ATIENZA SERNA

Declarații

Declarația Turciei privind articolul 3 alineatul (4):

Turcia se va asigura că taxele vamale sau impunerile cu efect echivalent aplicate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) al doilea paragraf nu sunt alocate într-un anumit scop și sunt integrate în bugetul național în aceleași condiții ca alte venituri din taxe vamale.

Declarația Comunității privind articolul 3 alineatul (3):

„Comunitatea dorește să reamintească statutul special acordat Muntelui Athos, în conformitate cu declarația comună anexată Actului de aderare a Republicii Elene la Comunitățile Europene.”

Declarația Turciei privind articolul 5:

„Fără a aduce atingere articolului 5 din prezenta decizie, Turcia intenționează să mențină dispozițiile din decretul privind regimul de import al autovehiculelor uzate (Jurnalul Oficial al Turciei nr. 22158bis, 31.12.1994), conform cărora importul acestor produse face obiectul unei aprobări prealabile, pentru o anumită perioadă de timp după intrarea în vigoare a prezentei decizii.”

Declarația Comunității privind articolul 6 (produse textile și de confecții):

- „1. Acordurile comerciale privind produsele textile și de confecții vor expira imediat ce se stabilește că Turcia a pus în aplicare în mod efectiv măsurile în materie de proprietate intelectuală, industrială și comercială (articolele 2, 3, 4 și 5 din anexa 8), concurență, inclusiv măsurile privind ajutorul de stat [capitolul IV secțiunea II articolul 39 alineatul (1) și alineatul (2) literele (a), (b) și (c)] a căror adoptare este cerută de prezenta decizie și că, în conformitate cu normele multilaterale în prezent în vigoare, Turcia a aplicat măsurile necesare de aliniere a politicii sale comerciale în sectorul textil la cea a Comunității, în special programele și acordurile menționate în secțiunea III articolul 12 alineatul (2).
2. Comunitatea aplică măsurile de salvagardare prevăzute la articolul 60 din protocolul adițional în cazul în care, chiar dacă Turcia nu îndeplinește condițiile menționate la punctul 1, acordurile comerciale actuale în sectorul produselor textile și de confecții nu sunt reinnoite.
3. Comunitatea insistă asupra asigurării unei reciprocități efective a accesului pe piață în acest sector.”

Declarația Turciei privind articolul 6 (produse textile și de confecții):

- „1. Dacă, în pofida îndeplinirii de către Turcia a măsurilor menționate la primul paragraf al declarației Comunității privind expirarea acordurilor comerciale în materie de produse textile și de confecții, respectivele acorduri nu încetează, Turcia adoptă măsuri adecvate de reechilibrare.
2. În privința punctului 1 din declarația Comunității privind produsele textile și de confecții de la articolul 6, Turcia înțelege că măsurile legate de încheierea de către Turcia a programelor și acordurilor cu țări terțe în sectorul produselor textile înseamnă că Turcia a luat măsurile necesare menționate la articolul 12 alineatul (2) pentru încheierea respectivelor programe și acorduri și că, în acest timp, măsurile menționate la articolul 12 alineatul (3) rămân aplicabile.
3. Turcia insistă asupra asigurării unui acces integral pe piață în acest sector.”

Declarația Turciei privind articolul 6:

„Turcia consideră necesar să participe la lucrările Comitetului pentru textile.”

Declarația Turciei privind articolul 8:

„Turcia consideră necesar să participe la lucrările Comitetului pentru standarde și reglementări tehnice, în vederea asigurării unui nivel de cooperare proporțional cu obiectivul armonizării.”

Declarația Turciei privind articolul 8:

„Turcia dorește să sublinieze importanța unei evaluări cât mai cuprinzătoare, cât mai rapide și cât mai puțin împovărătoare a instrumentelor, procedurilor și infrastructurilor care îi permit să îndeplinească cerințele prevăzute de instrumentele incluse în lista de la articolul 8 alineatul (2).

Turcia amintește, de asemenea, nevoia inițierii de către Comunitate a măsurilor de adaptare tehnică necesare în vederea îndeplinirii de către Turcia a cerințelor menționate anterior.”

Declarație comună privind articolul 11:

„Părțile convin să se angajeze fără întârziere în discuții la nivel de experți privind transpunerea de către Turcia a acquis-ului comunitar referitor la desființarea barierelor tehnice din calea comerțului.”

Declarația Turciei privind articolul 16:

„Turcia poate solicita consultări cu Consiliul de asociere privind obligațiile care îi pot reveni în temeiul apartenenței la Organizația pentru cooperare economică (OCE).”

Declarația Turciei privind articolul 16:

„În ceea ce privește articolul 16, Turcia acordă prioritate acordurilor preferențiale cu următoarele state: Bulgaria, Ungaria, Polonia, România, Slovacia, Republica Cehă, Israel, Estonia, Letonia și Lituania, Maroc, Tunisia, Egipt.”

Declarația Comunității privind anexa 8:

„În vederea aplicării efective a dispozițiilor prezentei anexe, Comunitatea este pregătită să furnizeze asistență tehnică adecvată Turciei atât anterior, cât și ulterior intrării în vigoare a uniunii vamale.”

Declarația Turciei privind articolul 1 din anexa 8:

„Acest angajament nu aduce atingere statutului Turciei de țară în curs de dezvoltare în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului.”

Declarația Comunității privind articolul 44:

„În ceea ce privește articolul 44 alineatul (2), Comunitatea declară că, în cadrul exercitării atribuțiilor sale în materie de măsuri antidumping și de salvagardare și fără a aduce atingere poziției Consiliului Uniunii Europene, Comisia Comunităților Europene oferă informații Turciei anterior inițierii procedurilor. În acest scop se adoptă măsuri comune corespunzătoare de aplicare a articolului 49 anterior intrării în vigoare a prezentei decizii. În plus, pentru a încheia o procedură antidumping în cazul căreia se constată un prejudiciu, Comunitatea favorizează în mod clar, atunci când este necesar și de la caz la caz, angajamentele în materie de preț în detrimentul instituirii de taxe.”

Declarația Turciei privind articolul 48:

„Turcia își exprimă intenția de a iniția negocieri în vederea aderării la Acordul din GATT privind contractele de achiziții publice.”

Declarația Turciei privind articolul 60:

„Pe parcursul anului 1995 și în măsura în care își armonizează legislația cu cea comunitară, Turcia va solicita Consiliului de asociere să adopte o decizie de prelungire a participării sale la alte comitete.”

Declarație comună privind articolul 65:

1. O eventuală decizie comună a Comunității și statelor sale membre de a solicita amânarea intrării în vigoare a uniunii vamale în conformitate cu articolul 65 alineatul (4) din prezenta decizie va fi adoptată pe baza unei propuneri din partea Comisiei Comunităților Europene și prin intermediul aceleiași proceduri decizionale utilizate pentru adoptarea prezentei decizii.
 2. În plus, amânarea intrării în vigoare a prezentei decizii nu aduce atingere obligațiilor contractuale asumate de părți în temeiul protocolului adițional.”
-

ANEXE

- Anexa nr. 1* Lista mărfurilor la care se face referire la articolul 17
- Anexa nr. 2* la care se face referire la articolul 19 alineatul (2) litera (a)
- Anexa nr. 3* la care se face referire la articolul 19 alineatul (2) litera (b)
- Anexa nr. 4* la care se face referire la articolul 19 alineatul (2) litera (c)
- Anexa nr. 5* la care se face referire la articolul 19 alineatul (3)
- Anexa nr. 6* Tabelul 1 și tabelul 2 la care se face referire la articolul 21
- Anexa nr. 7* privind asistența reciprocă între autoritățile administrative în chestiuni vamale
- Anexa nr. 8* privind protejarea proprietății intelectuale, industriale și comerciale
- Anexa nr. 9* Lista comitetelor la care se face referire la articolul 60
- Anexa nr. 10* privind regimurile autonome și acordurile preferențiale menționate la articolul 16
-

ANEXA 1

Cod NC	Denumire
(1)	(2)
ex 0403	Lapte acru, lapte și smântână covășite, iaurt, chefir și alte sortimente de lapte și smântână fermentate sau acrite, chiar concentrate, sau cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori sau aromatizate sau cu adaos de fructe sau cacao
0403 10 51	– Iaurt, aromatizat sau cu adaos de fructe sau cacao
-	
0403 10 99	
0403 90 71	– Altele, aromatizate sau cu adaos de fructe sau cacao
-	
0403 90 99	
0710 40 00	Porumb dulce (nefiert sau fiert în abur sau în apă), congelat
0711 90 30	Porumb dulce, conservat provizoriu (de exemplu, cu gaz sulfuros, în saramură, în apă sulfuroasă sau în alte soluții care asigură provizoriu conservarea lui), dar impropriu consumului alimentar în această stare
ex 1517	Margarină; amestecuri sau preparate alimentare din grăsimi sau din uleiuri de origine animală sau vegetală sau din fracțiuni ale diferitelor grăsimi sau uleiuri din prezentul capitol, altele decât grăsimile și uleiurile alimentare și fracțiunile acestora de la poziția 1516;
1517 10 10	– Margarină, cu excepția margarinei lichide, cu un conținut de grăsimi din lapte peste 10 %, dar de maximum 15 % din greutate
1517 90 10	– Altele, cu un conținut de grăsimi din lapte peste 10 %, dar de maximum 15 % din greutate
1702 50 00	Fructoză chimic pură
ex 1704	Produse zaharoase fără cacao (inclusiv ciocolata albă); cu excepția extractelor de lemn dulce care conțin zaharoză peste 10 % din greutate, fără adaos de alte substanțe, încadrate la codul NC 1704 90 10
1806	Ciocolată și alte preparate alimentare care conțin cacao
1901	Extracte de malț; preparate alimentare din făină, crupe, griș, amidon, fecule sau extracte de malț, care nu conțin cacao sau care conțin cacao într-o proporție de sub 50 % din greutate, nedenumite și necuprinse în altă parte; preparate alimentare din produsele de la pozițiile 0401-0404, care nu conțin cacao sau care conțin cacao într-o proporție de sub 10 % din greutate, nedenumite și necuprinse în altă parte
ex 1902	Paste alimentare, cu excepția pastelor alimentare umplute corespunzătoare codurilor NC 1902 20 10 și 1902 20 30; cușcuș, chiar preparat
1903	Tapioca și înlocuitorii săi preparați din fecule, sub formă de fulgi, granule, boabe mici, criblură sau alte forme similare
1904	Produse pe bază de cereale obținute prin expandare sau prăjire (de exemplu, fulgii de porumb); cereale (altele decât porumbul), sub formă de boabe, prefierate sau altfel preparate
1905	Produse de brutărie, de patiserie și biscuiți, chiar cu adaos de cacao; ostii, cașete goale de tipul celor utilizate pentru medicamente, vafe cu capac, hârtie de orez și produse similare
2001 90 30	Porumb dulce (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), preparat sau conservat în oțet sau acid acetic
2001 90 40	Igname, batate și alte părți comestibile de plante, cu conținut de amidon sau de fecule de minimum 5 % din greutate, preparate sau conservate în oțet sau acid acetic
2004 10 91	Cartofi sub formă de făină, griș sau fulgi, preparați sau conservați altfel decât în oțet sau acid acetic, congelați
2004 90 10	Porumb dulce (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), preparat sau conservat altfel decât în oțet sau acid acetic, congelat

(1)	(2)
2005 20 10	Cartofi sub formă de făină, griș sau fulgi preparați sau conservați altfel decât în oțet sau acid acetic, necongelați
2005 80 00	Porumb dulce (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), preparat sau conservat altfel decât în oțet sau acid acetic, necongelat
2008 92 45	Preparatele de tip müsli pe bază de fulgi de cereale neprăjiți
2008 99 85	Porumb, altul decât porumbul dulce (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), altfel preparat sau conservat fără adaos de zahăr și alcool
2008 99 91	Igname, batate și părți similare comestibile de plante, cu conținut de amidon sau de feculă egal sau mai mare de 5 %, altfel preparate sau conservate fără adaos de zahăr și alcool
2101 10 99	Preparate pe bază de extracte, esențe și concentrate de cafea sau pe bază de cafea, cu excepția produselor de la codul NC 2101 10 91
2101 20 90	Extracte, esențe și concentrate de ceai sau maté și preparate pe baza acestor extracte sau pe bază de ceai sau maté, cu excepția preparatelor de la codul NC 2101 20 10
2101 30 19	Înlocuitori prăjiți de cafea, cu excepția cicorii prăjite
2101 30 99	Extracte, esențe și concentrate de înlocuitori prăjiți de cafea, cu excepția celor de cicoare prăjită
2102 10 31	Drojii pentru panificație
2102 10 39	
2105	Înghețate și alte produse similare sub formă de înghețată, comestibile, cu sau fără cacao
ex 2106	Preparate alimentare nedenumite și necuprinse în altă parte, altele decât cele reluate încadrate la codurile NC 2106 10 10 și 2106 90 91 și altele decât siropurile de zahăr, aromatizate sau cu adaos de coloranți
2202 90 91	Băuturi nealcoolice, cu excepția sucurilor de fructe sau de legume de la codul NC 2009, care conțin produsele de la codurile NC 0401-0404 sau grăsimi obținute din produsele de la codurile NC 0401-0404
2202 90 95	
2202 90 99	
2905 43 00	Manitol
2905 44	D-Glucitol (sorbitol)
ex 3501	Cazeină, cazeinat și alte derivate din cazeină
ex 3505 10	Dextrine și alte tipuri de amidon și fecule modificate, cu excepția amidonului și feculelor esterificate sau eterificate de la codul NC 3505 10 50
3505 20	Cleiuri pe bază de amidon sau feculă, de dextrină sau alte tipuri de amidon sau fecule modificate
3809 10	Agenți de apretare sau finisare, acceleratori de vopsire sau de fixare a substanțelor colorante și alte produse și preparate (de exemplu, produse pentru scrobit și preparate pentru mordansare), de tipul celor utilizate în industria hârtiei, industria pielăriei sau alte industrii asemănătoare pe bază de materiale pentru scrobit, nedenumite și necuprinse în altă parte
3823 60	Sorbitol, altul decât cel de la codul NC 2905 44

ANEXA 2

Lista produselor de bază

grâu comun încadrat la codul NC 1001 90 99
grâu dur încadrat la codul NC 1001 10
secară încadrată la codul NC 1002 00 00
orz încadrat la codul NC 1003 00 90
porumb încadrat la codul NC 1005 90 00
orez decorticat încadrat la codul NC 1006 20
zahăr rafinat încadrat la codul NC 1701 99 10
izoglucoză încadrată la codul NC 1702 40 10
melase încadrate la codul NC 1703
lapte praf degresat (PG2) încadrat la codul NC ex 0402 10 19
lapte praf integral (PG3) încadrat la codul NC ex 0402 21 19
unt (PG6) încadrat la codul NC ex 0405 00

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
10	-- Cu un conținut de grăsimi obținute din lapte mai mare de 10 %, dar mai mic de 15 %											15
1517 90	- Altele:											
10	-- Cu un conținut de grăsimi obținute din lapte mai mare de 10 %, dar mai mic de 15 %											15
1702 50	Fructoză chimic pură							(^b)				
1704	Produse zaharoase (inclusiv ciocolata albă), fără conținut de cacao:											
1704 10	- Gumă de mestecat, chiar glesată cu zahăr:											
	-- Cu un conținut de zaharoză mai mic de 60 % din greutate (inclusiv zahăr invertit calculat în zaharoză):											
11	--- Sub formă de bandă					30		58				
19	--- Altele					30		58				
	-- Cu un conținut de zaharoză de minimum 60 % din greutate (inclusiv zahăr invertit calculat în zaharoză):											
91	--- Sub formă de bandă					16		70				
99	--- Altele					16		70				
1704 90	- Altele:											
30	-- Ciocolată albă							45			20	
1704 90 31								70				
1704 90 71								47				
1704 90 72								47				
1704 90 73	Rahat					17		85				

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1704 90 73							10	85				5
1704 90 81								97				
	- Altele:											
51 - 99		A se vedea anexa 4										
1806	Ciocolată și alte preparate alimentare cu conținut de cacao:											
1806 10	- Pudră de cacao cu adaos de zahăr și alți îndulcitori:											
10	-- Care nu conțin sau conțin zaharoză sub 65 % din greutate (inclusiv zahăr invertit, calculat în zaharoză) și/sau izoglucoză calculată în zaharoză							60 (*)				
30	-- Cu un conținut de zaharoză de minimum 65 %, dar sub 80 % din greutate (inclusiv zahăr invertit calculat în zaharoză) și/sau izoglucoză calculată în zaharoză							75				
90	-- Cu un conținut de zaharoză de minimum 80 % din greutate (inclusiv zahăr invertit calculat în zaharoză) și/sau izoglucoză calculată în zaharoză							100				
1806 20	- Alte preparate sub formă de blocuri sau bare, în greutate de peste 2 kg, sau sub formă de lichid, de pastă, de pudră, de granule sau forme similare, ambalate în recipiente sau ambalaje directe cu un conținut de peste 2 kg:	A se vedea anexa 4										
	-- Altele, sub formă de tablete sau bare:											
1806 31	--- Umplute	A se vedea anexa 4										
ex 1806 31								44		10		

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1806 32	--- Neumplute											
10	---- Cu adaos de cereale, nuci sau alte fructe	A se vedea anexa 4										
ex 1806 32 10							10	45				
90	--- Altele:											
	---- Cu un conținut de minimum 3 %, dar sub 6 % din greutate grăsimi din lapte							50			20	
	---- Altele	A se vedea anexa 4										
1806 90	- Altele:											
1806 90 40								50		11		
11 - 90		A se vedea anexa 4										
1901	Extrakte de malț; preparate alimentare din făină, crupe, griș, amidon, fecule sau extrakte de malț, care nu conțin cacao sau care conțin cacao într-o proporție de sub 50 % din greutate, nedenumite și necuprinse în altă parte; preparate alimentare din produsele de la pozițiile 0401-0404, care nu conțin cacao sau care conțin cacao într-o proporție de sub 10 % din greutate, nedenumite și necuprinse în altă parte:											
1901 10	- Preparate pentru alimentația copiilor, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul	A se vedea anexa 4										
1901 20	- Amestecuri și alături pentru prepararea produselor de brutărie de la poziția 1905	A se vedea anexa 4										
1901 90	- Altele:											
	-- Extrakte de malț:											
11	--- Cu un conținut de extract uscat de minimum 90 % din greutate				195							
19	--- Altele				159							

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
10	-- Azimă (mazoth)	168										
20	-- Ostii, cașete goale pentru uz farmaceutic, vafe cu capac, hârtie de orez și produse similare					644						
30 to 90	-- Altele:	A se vedea anexa 4										
2001	Legume, fructe și alte părți comestibile de plante, preparate sau conservate în oțet sau acid acetic:											
2001 90	- Altele:											
30	-- Porumb dulce (<i>Zea mays var. saccharata</i>)					100 ^(e)						
40	-- Igname, batate și părți similare comestibile din plante, cu conținut de amidon sau de fecule de minimum 5 % din greutate					40 ^(e)						
2004	Alte legume, preparate sau conservate altfel decât în oțet sau acid acetic; congelate:											
2004 10	- Cartofi:											
91	-- Sub formă de făină, griș sau fulgi	A se vedea anexa 4										
2004 90	- Alte legume și amestecuri de legume											
10	-- Porumb dulce (<i>Zea mays var. saccharata</i>)					100 ^(e)						
2005	Alte legume, preparate sau conservate altfel decât în oțet sau acid acetic; necongelate:											
2005 20	- Cartofi:											
10	-- Sub formă de făină, griș sau fulgi	A se vedea anexa 4										
2005 80	-- Porumb dulce (<i>Zea mays var. saccharata</i>)					100 ^(e)						

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
10	-- Dextrine:					189						
	-- Alte tipuri de amidon:											
90	--- Altele					189						
3505 20	- Cleiuri:											
10	-- Cu un conținut de amidon sau de fecule, de dextrine sau de alte amidonuri sau fecule modificate sub 25 % din greutate					48						
30	-- Cu un conținut de amidon sau de fecule, de dextrine sau de alte amidonuri sau fecule modificate, de minimum 25 % din greutate, dar sub 55 %					95						
50	-- Cu un conținut de amidon sau de fecule, de dextrine sau de alte amidonuri sau fecule modificate, de minimum 55 % din greutate, dar sub 80 %					151						
90	-- Cu un conținut de amidon sau de fecule, de dextrine sau de alte amidonuri sau fecule modificate, de minimum 80 % din greutate					189						
3809	Agenți de apretare sau finisare, acceleratori de vopsire sau de fixare a substanțelor colorante și alte produse și preparate (de exemplu, produse pentru scorbit și preparate pentru mordansare), de felul celor folosite în industria textilă, industria hârtiei, industria pielăriei sau în alte industrii similare, nedenumite și necuprinse în altă parte:											
3809 10	- Pe bază de substanțe amidacee:											
10	-- Cu un conținut de astfel de substanțe sub 55 % din greutate					95						
30	-- Cu un conținut de astfel de substanțe de minimum 55 %, dar sub 70 % din greutate					132						
50	-- Cu un conținut de astfel de substanțe de minimum 70 %, dar sub 83 % din greutate					161						

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
90	-- Cu un conținut de astfel de substanțe de minimum 83 % din greutate					189						
3824	Lianți preparați pentru tipare sau miezuri de turnătorie; produse chimice și preparate ale industriei chimice sau ale industriilor conexe (inclusiv cele alcătuite din amestecuri de produse naturale), nedenumite și necuprinse în altă parte; produse reziduale ale industriei chimice sau ale industriilor conexe, nedenumite și necuprinse în altă parte:											
3824 60	- Sorbitol, altul decât cel de la subpoziția 2905 44: -- În soluție apoasă:											
11	--- Conținând cel mult 2 % din greutate manitol, calculat la conținutul de D-glucitol					172						
19	--- Altele -- Altele:							90				
91	--- Cu un conținut de manitol în proporție mai mică sau egală cu 2 % din greutate, calculată în raport cu conținutul său în D-glucitol					245						
99	--- Altele							128				

(^a) La 100 kg de batate uscate etc. sau porumb.

(^b) A se vedea articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1294/94.

(^c) Componenta agricolă nu se percepe la importul produselor care nu conțin zaharoză sau conțin zaharoză sub 5 % din greutate (inclusiv zahăr invertit calculat ca zaharoză) și/sau izoglucoză calculată ca zaharoză.

ANEXA 4

Conținut de grăsimi din lapte	Conținut de proteină de lapte	Amidon-fecule/glucoză (% din greutate) (*)																			
		≥ 0 < 5					≥ 5 < 25					≥ 25 < 50					≥ 50 < 75				≥ 75
		Zaharoză/zahăr invertit/izoglucoză (% din greutate) (**)																			
(greutate) % (***)		≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30 < 50	≥ 50 < 70	≥ 70	≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30 < 50	≥ 50 < 70	≥ 70	≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30 < 50	≥ 50	≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30	≥ 0 < 5	≥ 5	
≥ 0 < 1,5	≥ 0 < 2,5	0,00	8,80	16,51	23,84	34,11	2,28	11,08	18,78	26,12	36,39	4,86	13,67	21,37	28,71	7,66	16,46	24,17	10,45	19,26	
	≥ 2,5 < 6	19,73	28,53	36,23	43,57	53,84	22,00	30,81	38,51	45,85	56,12	24,59	33,39	41,10	48,43	27,39	36,19	43,89	30,18	38,98	
	≥ 6 < 18	59,18	67,98	75,68	83,02	93,29	61,46	70,26	77,96	85,30	95,57	64,04	72,85	80,55	87,88	66,84	75,64	83,34	69,63	78,43	
	≥ 18 < 30	105,68	114,48	122,18	129,52	139,79	107,95	116,76	124,46	131,79	142,06	110,54	119,34	127,05	134,38	113,33	122,14	129,84	116,13	124,93	
	≥ 30 < 60	205,71	214,52	222,22	229,56	293,83	207,99	216,79	224,50	231,83	XXX	210,58	219,38	227,08	XXX	213,37	222,18	XXX	XXX	XXX	
	≥ 60	293,07	301,88	309,58	XXX	XXX	295,35	304,15	311,86	XXX	XXX	297,94	306,74	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	
≥ 1,5 < 3	≥ 2 0 < 2,5	5,17	13,97	21,67	29,01	39,28	7,44	16,25	23,95	31,28	41,55	10,03	18,83	26,54	33,87	12,82	21,63	29,33	15,62	24,42	
	≥ 2,5 < 6	24,89	33,69	41,40	48,73	59,00	27,17	35,97	43,67	51,01	61,28	29,76	38,56	46,26	53,60	32,55	41,35	49,06	35,34	44,15	
	≥ 6 < 18	64,34	73,15	80,85	88,19	98,46	66,62	75,42	83,13	90,46	100,73	69,21	78,01	85,71	93,05	72,00	80,81	88,51	74,80	83,60	
	≥ 18 < 30	110,84	119,64	127,35	134,68	144,95	113,12	121,92	129,62	136,96	147,23	115,70	124,51	132,21	139,55	118,50	127,30	135,01	121,29	130,10	
	≥ 30 < 60	210,88	219,68	227,39	234,72	244,99	213,16	221,96	229,66	237,00	XXX	215,74	224,55	232,25	XXX	218,54	227,34	XXX	XXX	XXX	
	≥ 60	298,24	307,04	314,74	XXX	XXX	300,51	309,32	317,02	XXX	XXX	303,10	311,90	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	
≥ 3 < 6	≥ 0 < 2,5	10,33	19,13	26,84	34,17	44,44	12,61	21,41	29,11	36,45	46,72	15,19	24,00	31,70	39,04	17,99	26,79	34,50	20,78	29,59	
	≥ 2,5 < 12	45,37	54,17	61,88	69,21	79,48	47,65	56,45	64,15	71,49	81,76	50,23	59,04	66,74	74,08	53,03	61,83	69,54	55,82	64,63	
	≥ 12	110,37	119,17	126,88	134,21	144,48	112,65	121,45	129,15	136,49	146,76	115,23	124,04	131,74	139,08	118,03	126,83	XXX	120,82	XXX	
≥ 6 < 9	≥ 0 < 4	17,22	26,02	33,72	41,06	51,33	19,49	28,30	36,00	43,34	53,61	22,08	30,88	38,59	45,92	24,88	33,68	41,38	27,67	36,47	
	≥ 4 < 15	59,63	68,43	76,14	83,47	93,74	61,91	70,71	78,41	85,75	96,02	64,49	73,30	81,00	88,34	67,29	76,09	83,79	70,08	78,89	
	≥ 15	117,26	126,06	133,76	141,10	151,37	119,53	128,34	136,04	143,38	153,65	122,12	130,92	138,63	145,96	124,92	133,72	XXX	127,71	XXX	

Conținut de grăsimi din lapte	Conținut de proteină de lapte	Amidon-fecule/glucoză (% din greutate) (*)																			
		≥ 0 < 5					≥ 5 < 25					≥ 25 < 50					≥ 50 < 75			≥ 75	
		Zaharoză/zahăr invertit/izoglucoză (% din greutate) (**)																			
(greutate) (***)		≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30 < 50	≥ 50 < 70	≥ 70	≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30 < 50	≥ 50 < 70	≥ 70	≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30 < 50	≥ 50	≥ 0 < 5	≥ 5 < 30	≥ 30	≥ 0 < 5	≥ 5	
≥ 9 < 12	≥ 0 < 6	24,10	32,91	40,61	47,95	58,22	26,38	35,18	42,89	50,22	60,49	28,97	37,77	45,47	52,81	31,76	40,57	48,27	34,56	43,36	
	≥ 6 < 18	73,87	82,68	90,38	97,72	107,99	76,15	84,95	92,66	99,99	110,26	78,74	87,54	95,24	102,58	81,53	90,34	98,04	84,33	93,13	
	≥ 18	122,73	131,54	139,24	146,58	156,85	125,01	133,81	141,52	148,85	XXX	127,60	136,40	144,10	XXX	130,39	139,20	XXX	XXX	XXX	
≥ 12 < 18	≥ 0 < 6	34,43	43,24	50,94	58,28	68,55	36,71	45,51	53,22	60,55	70,82	39,30	48,10	55,80	63,14	42,09	50,90	58,60	44,89	53,69	
	≥ 6 < 18	83,14	91,94	99,64	106,98	117,25	85,41	94,22	101,92	109,26	119,53	88,00	96,80	104,51	111,84	90,80	99,60	107,30	93,59	102,39	
	≥ 18	126,02	134,82	142,53	149,86	160,13	128,30	137,10	144,80	152,14	XXX	130,88	139,69	147,39	XXX	133,68	142,48	XXX	XXX	XXX	
≥ 18 < 26	≥ 0 < 6	49,93	58,73	66,44	73,77	84,04	52,21	61,01	68,71	76,05	86,32	54,79	63,60	71,30	78,64	57,59	66,39	74,09	60,38	69,19	
	≥ 6	120,38	129,18	136,89	144,22	154,49	122,66	131,46	139,16	146,50	156,77	125,24	134,05	141,75	149,09	128,04	136,84	XXX	130,83	XXX	
≥ 26 < 40	≥ 0 < 6	77,48	86,28	93,98	101,32	111,59	79,75	88,56	96,26	103,60	XXX	82,34	91,14	98,85	XXX	85,14	93,94	XXX	XXX	XXX	
	≥ 6	131,02	139,82	147,52	154,86	XXX	133,30	142,10	149,80	157,14	XXX	135,88	144,69	152,39	XXX	138,68	147,48	XXX	XXX	XXX	
≥ 40 < 55		108,47	117,27	124,97	132,31	XXX	110,74	119,55	127,25	134,59	XXX	113,33	122,13	129,84	XXX	116,13	124,93	XXX	XXX	XXX	
≥ 55 < 70		139,46	148,26	155,96	XXX	XXX	141,73	150,54	158,24	XXX	XXX	144,32	153,13	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	
≥ 70 < 85		170,45	179,25	186,95	XXX	XXX	172,73	181,53	XXX	XXX	XXX	175,31	184,12	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	
≥ 85		201,44	210,24	XXX	XXX	XXX	203,72	212,52	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	

(*) Amidon-fecule/glucoză

Conținutul de amidon sau fecule al produselor (astfel cum sunt prezentate), al produselor acestora de degradare, însemnând toți polimerii de glucoză și glucoza, stabilite pe baza glucozei și exprimate în amidon (substanță uscată, puritate 100 %; factor de conversie a glucozei în amidon 0,9).

Cu toate acestea, atunci când se declară un amestec de glucoză și fructoză (indiferent de formă) și/sau se constată că acesta este prezent în produse, cantitatea de glucoză inclusă în calculul de mai sus este cea care depășește conținutul de fructoză al produselor.

(**) Zaharoză/zahăr invertit/izoglucoză

Conținutul de zaharoză al produselor (astfel cum sunt prezentate), care rezultă din exprimarea ca zaharoză a oricărui amestec de glucoză (suma aritmetică a cantităților celor două tipuri de zahăr înmulțită cu 0,95), care este declarat (sub orice formă) și/sau care se găsește în produsul respectiv.

(***) Proteine din lapte

Cazeinele și/sau cazeinații care intră în compoziția produsului nu sunt considerate proteine din lapte decât în cazul în care produsul nu conține alte componente de origine lactică. Grăsimea din lapte, conținută în produse, cu un procent de sub 1 % și lactoza cu un procent de sub 1 % din greutate nu sunt considerate ca fiind alte componente de origine lactică. În momentul îndeplinirii formalităților vamale, persoana în cauză trebuie să includă în declarația adecvată: „ingredient lactic unic: cazeină/cazeinat”, dacă este cazul.

ANEXA 5

Cantități de bază pentru produsele agricole de bază (ECU/100 kg) aplicabile în 1996 de Turcia la importurile provenite din țări terțe, altele decât statele CE

Produse de bază

grâu comun	7,44
grâu dur	6,39
secară	2,33
orz	2,95
porumb	2,91
zahăr alb	36,68
lapte praf degresat	140,90
lapte praf integral	142,31
melasă	15,14
unt	172,17
orez	25,41
izoglucoză	23,51

ANEXA 6

TABELUL 1

Lista mărfurilor a căror componentă agricolă țintă va fi obținută la 1 ianuarie 1999

Codul NC	Codul SA	1 ianuarie 1996	1 ianuarie 1997	1 ianuarie 1998	1 ianuarie 1999
		Comp. agricolă	Comp. agricolă	Comp. agricolă	Comp. agricolă țintă
		ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg
1704 10 11	1704 10 11	72,74	52,50	37,32	22,14
1704 10 19	1704 10 19	94,30	65,44	43,79	22,14
1704 10 91	1704 10 21	79,81	58,34	42,23	26,13
1704 10 99	1704 10 29	72,99	54,25	40,19	26,13
1704 10 99	1704 90 71	65,51	46,20	31,71	17,23
	1704 90 72	65,51	46,20	31,71	17,23
	1704 90 73 (**)	79,94	60,63	46,14	31,66
	1704 90 73 (***)	88,35	69,04	54,55	40,07
1902 20 91	1902 20 31	50,89	31,58	17,09	2,61
1902 20 99	1902 20 39	48,89	32,30	19,85	7,41
1902 30 10	1902 30 10	40,27	28,43	19,55	10,67
1902 30 90	1902 30 90	39,01	25,09	14,65	4,21
1902 40 90	1902 40 90	30,21	19,81	12,01	4,21
1903 00 00	1903 00 00	18,88	13,20	8,94	4,68
1904 10 10	1904 10 11	55,63	35,85	21,02	6,19
	1904 10 19	55,63	35,85	21,02	6,19
1904 10 90	1904 10 31	62,62	45,55	32,74	19,94
	1904 10 39	62,62	45,55	32,74	19,94
1904 90 10	1904 90 11	59,00	53,08	48,65	44,21
	1904 90 19	53,90	50,02	47,12	44,21
1904 90 90	1904 90 21	22,33	17,84	14,48	11,11
	1904 90 29	22,33	17,84	14,48	11,11

Codul NC	Codul SA	1 ianuarie 1996	1 ianuarie 1997	1 ianuarie 1998	1 ianuarie 1999
		Comp. agricolă	Comp. agricolă	Comp. agricolă	Comp. agricolă țintă
		ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg
1905 10 00	1905 10 00	37,91	24,05	13,66	3,26
1905 20 10	1905 20 10	85,45	56,62	34,99	13,37
1905 20 30	1905 20 20	79,82	55,75	37,69	19,64
1905 20 90	1905 20 30	93,89	66,69	46,29	25,89
1905 30 11	1905 30 11 (*)	61,51 (*)	46,28 (*)	34,85 (*)	23,43 (*)
1905 30 19	1905 30 19 (*)	61,51 (*)	46,28 (*)	34,85 (*)	23,43 (*)
1905 30 30	1905 30 21 (*)	61,51 (*)	46,28 (*)	34,85 (*)	23,43 (*)
1905 30 51	1905 30 31 (*)	61,51 (*)	46,28 (*)	34,85 (*)	23,43 (*)
1905 30 59	1905 30 39 (*)	61,51 (*)	46,28 (*)	34,85 (*)	23,43 (*)
1905 30 91	1905 30 41 (*)	61,51 (*)	46,28 (*)	34,85 (*)	23,43 (*)
1905 30 99	1905 30 49 (*)	61,51 (*)	46,28 (*)	34,85 (*)	23,43 (*)
1905 40 10	1905 40 10 (*)	48,34 (*)	32,28 (*)	20,23 (*)	8,18 (*)
1905 40 90	1905 40 90 (*)	48,34 (*)	32,28 (*)	20,23 (*)	8,18 (*)
1905 90 10	1905 90 10	62,17	42,30	27,39	12,49
1905 90 20	1905 90 21	49,10	36,96	27,85	18,74
	1905 90 22	49,10	36,96	27,85	18,74
	1905 90 23	49,10	36,96	27,85	18,74
	1905 90 24	49,10	36,96	27,85	18,74
	1905 90 29	49,10	36,96	27,85	18,74
1905 90 30	1905 90 31 (*)	26,54 (*)	19,37 (*)	14,00 (*)	8,62 (*)
1905 90 40	1905 90 32 (*)	63,87 (*)	41,77 (*)	25,20 (*)	8,62 (*)
1905 90 45	1905 90 33 (*)	63,87 (*)	41,77 (*)	25,20 (*)	8,62 (*)
1905 90 55	1905 90 34 (*)	55,54 (*)	36,77 (*)	22,70 (*)	8,62 (*)
1905 90 60	1905 90 41 (*)	44,15 (*)	29,94 (*)	19,28 (*)	8,62 (*)
	1905 90 42 (*)	44,15 (*)	29,94 (*)	19,28 (*)	8,62 (*)
	1905 90 43 (*)	44,15 (*)	29,94 (*)	19,28 (*)	8,62 (*)
1905 90 90	1905 90 44 (*)	44,15 (*)	29,94 (*)	19,28 (*)	8,62 (*)
	1905 90 49 (*)	44,15 (*)	29,94 (*)	19,28 (*)	8,62 (*)
	1905 90 51 (*)	41,26 (*)	28,20 (*)	18,41 (*)	8,62 (*)
	1905 90 59 (*)	41,26 (*)	28,20 (*)	18,41 (*)	8,62 (*)

Codul NC	Codul SA	1 ianuarie 1996	1 ianuarie 1997	1 ianuarie 1998	1 ianuarie 1999
		Comp. agricolă	Comp. agricolă	Comp. agricolă	Comp. agricolă țintă
		ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg
2001 90 30	2001 90 30	28,43	18,22	10,57	2,91
2001 90 40	2001 90 40	16,46	10,34	5,75	1,16
2004 10 91	2004 10 21 (*)	25,71 (*)	18,64 (*)	13,34 (*)	8,04 (*)
	2004 10 29 (*)	25,71 (*)	18,64 (*)	13,34 (*)	8,04 (*)
2004 90 10	2004 90 10	24,69	15,98	9,44	2,91
2005 20 10	2005 20 11 (*)	30,65 (*)	21,61 (*)	14,82 (*)	8,04 (*)
	2005 20 21 (*)	30,65 (*)	21,61 (*)	14,82 (*)	8,04 (*)
	2005 20 29 (*)	30,65 (*)	21,61 (*)	14,82 (*)	8,04 (*)
2005 80 00	2005 80 00	22,90	14,90	8,91	2,91
2008 92 45	2008 92 31 (*)	48,86 (*)	33,51 (*)	21,99 (*)	10,48 (*)
2008 99 85	2008 99 81	49,77	30,03	16,97	2,91
2008 99 91	2008 99 82	37,37	22,89	12,02	1,16
2101 30 19	2101 30 19	108,32	66,61	35,32	4,04
2101 30 99	2101 30 29	92,50	58,39	32,80	7,22
2105 00 10	2105 00 11	64,30	47,88	35,57	23,26
	2105 00 19	64,30	47,88	35,57	23,26
2105 00 91	2105 00 21	90,46	70,30	55,18	40,06
	2105 00 29	90,46	70,30	55,18	40,06
2202 90 91	2202 90 21	51,23	36,49	25,44	14,39
2202 90 95	2202 90 22	40,79	29,35	20,77	12,19
2202 90 99	2202 90 23	47,68	37,47	29,82	22,16

(*) Pentru acele mărfuri la care se face referire în anexele 3-4, componenta agricolă va fi calculată în conformitate cu dispozițiile articolului 19. Componentele agricole efective vor fi calculate în patru tabele diferite. Componenta agricolă țintă este calculată în tabelul final (anexa 4, care se va utiliza începând de la 1 ianuarie 1999). Primul tabel (utilizat de la 1 ianuarie 1996 la 31 decembrie 1996), al doilea tabel (utilizat de la 1 ianuarie 1997 la 31 decembrie 1997) și al treilea tabel (utilizat de la 1 ianuarie 1998 la 31 decembrie 1998) majorează componenta agricolă cu 17 %, 10 % și, respectiv, 5 %.

(**) Rahat turcesc în formă solidă.

(***) Rahat turcesc cu cremă.

TABELUL 2

Lista mărfurilor a căror componentă agricolă țintă va fi obținută la 1 ianuarie 1997

Codul NC	Codul SA	1 iulie 1995	1 ianuarie 1996	1 iulie 1996	1 ianuarie 1997
		Comp. agricolă	Comp. agricolă	Comp. agricolă	Comp. agricolă țintă
		ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg
1704 90 30	1704 90 20	89,67	71,79	58,38	44,96
1704 90 51	1704 90 31	73,95	54,64	40,16	25,67 (*)
1704 90 55	1704 90 32	89,96	63,44	54,55	23,66 (*)
1704 90 61	1704 90 34	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 61	1704 90 39	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 65	1704 90 41	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 65	1704 90 42	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 65	1704 90 49	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 71	1704 90 51	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 75	1704 90 52	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 81	1704 90 61	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 99	1704 90 81	83,85	64,54	50,06	35,57 (*)
1704 90 99	1704 90 82	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1704 90 99	1704 90 89	71,94	52,63	38,15	23,66 (*)
1806 10 20	1806 10 10	68,40	49,84	35,92	22,00
1806 10 30	1806 10 20	71,71	54,03	40,77	27,51
1806 10 90	1806 10 30	106,68	78,68	57,68	36,68
1806 20 10	1806 20 10	66,80	53,63	43,75	33,86 (*)
1806 20 30	1806 20 20	66,80	53,63	43,75	33,86 (*)
1806 20 50	1806 20 31	66,80	53,60	43,75	33,86 (*)
1806 20 70	1806 20 32	53,90	45,94	39,93	33,86 (*)
1806 20 80	1806 20 33	66,80	53,63	43,75	33,86 (*)
1806 20 95	1806 20 39	66,80	53,63	43,75	33,86 (*)
1806 31 00	1806 31 10	101,36	74,36	54,11	33,86 (*)

Codul NC	Codul SA	1 iulie 1995	1 ianuarie 1996	1 iulie 1996	1 ianuarie 1997
		Comp. agricolă	Comp. agricolă	Comp. agricolă	Comp. agricolă țintă
		ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg	ECU/100 kg
1806 31 00	1806 31 90	97,72	70,72	50,48	30,22 (*)
1806 32 10	1806 32 10	92,54	69,07	51,47	33,86 (*)
1806 32 90	1806 32 90	82,81	57,83	39,09	20,35 (*)
1806 90 11	1806 90 11	113,24	81,49	57,68	33,86 (*)
1806 90 19	1806 90 19	113,24	81,49	57,68	33,86
1806 90 31	1806 90 21	113,24	81,49	57,68	33,86 (*)
1806 90 39	1806 90 22	113,24	81,49	57,68	33,86 (*)
1806 90 50	1806 90 30	113,24	81,49	57,69	33,86 (*)
1806 90 60	1806 90 40	113,21	81,49	57,68	33,86 (*)
1806 90 70	1806 90 50	113,24	81,49	57,68	33,86 (*)
1806 90 90	1806 90 90	113,24	81,49	57,68	33,86 (*)
1901 10 00	1901 10 19	139,12	108,50	85,53	62,55 (*)
1901 10 00	1901 10 20	139,12	108,50	85,53	62,55 (*)
1901 10 00	1901 10 90	139,12	108,50	85,53	62,55
1901 20 00	1901 20 10	37,85	26,76	18,44	10,11 (*)
1901 20 00	1901 20 20	37,85	26,76	18,44	10,11 (*)
1901 20 00	1901 20 90	37,85	26,76	18,44	10,11 (*)
1901 90 11	1901 90 11	35,45	23,57	14,66	5,75
1901 90 19	1901 90 19	21,85	14,99	9,85	4,69
2106 90 98	2106 90 51	117,74	84,49	59,55	34,61 (*)
2106 90 98	2106 90 52	117,74	84,49	59,55	34,61 (*)
2106 90 98	2106 90 53	117,74	84,49	59,55	34,61 (*)
2106 90 98	2106 90 54	117,74	84,49	59,55	34,61 (*)
2106 90 98	2106 90 55	117,74	84,49	59,55	34,61 (*)
2106 90 98	2106 90 56	117,74	84,49	59,55	34,61 (*)
2106 90 98	2106 90 59	113,24	81,49	57,68	33,86 (*)

(*) Această componentă agricolă se bazează pe conținutul mediu al mărfurilor. În cazul acestor mărfuri, componenta agricolă se va calcula folosind anexa 4, începând de la 1 ianuarie 1997, fără procedura de aliniere.

ANEXA 7

privind asistența reciprocă între autoritățile administrative în materie vamală*Articolul 1***Definiții**

În sensul prezentei anexe:

- (a) „legislație vamală” înseamnă orice dispoziție legală adoptată de Comunitatea Europeană și de Turcia care reglementează importul, exportul, tranzitul de bunuri și plasarea acestora sub orice regim vamal, inclusiv măsuri de interdicție, restricție și control;
- (b) „taxe vamale” înseamnă toate taxele, redevențele sau diversele impuneri încasate și percepute pe teritoriul părților în aplicarea legislației din domeniul vamal, cu excepția redevențelor și a impunerilor a căror valoare se limitează la costul aproximativ al serviciilor prestate;
- (c) „autoritate solicitantă” înseamnă o autoritate administrativă competentă care a fost desemnată de o parte în acest scop și care depune o cerere de asistență în materie vamală;
- (d) „autoritate solicitată” înseamnă o autoritate administrativă competentă care a fost desemnată în acest scop de către o parte contractantă și care primește o cerere de asistență în materie vamală;
- (e) „date cu caracter personal” înseamnă toate informațiile care se referă la o persoană fizică identificată sau identificabilă.

*Articolul 2***Domeniu de aplicare**

- (1) Părțile își acordă reciproc asistență în domeniile care țin de competența lor, în conformitate cu modalitățile și condițiile stabilite în prezenta anexă, pentru a asigura aplicarea corectă a legislației vamale, în special prin prevenirea operațiunilor care contravin legislației vamale, prin depistarea și prin anchetarea acestora.
- (2) Asistența în materie vamală prevăzută de prezenta anexă se aplică oricărei autorități administrative a părților care este competentă în aplicarea prezentei anexă. Aceasta nu aduce atingere regulilor care guvernează asistența reciprocă în domeniul penal. De asemenea, aceasta nu se aplică informațiilor obținute în temeiul unor atribuții exercitate la cererea autorităților judiciare, cu excepția cazurilor în care comunicarea acestor informații este autorizată de autoritățile respective.

*Articolul 3***Asistența la cerere**

- (1) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată îi furnizează toate informațiile relevante care îi pot permite să asigure conformitatea cu legislația vamală, inclusiv informațiile referitoare la activitățile constatate sau planificate care reprezintă sau ar putea reprezenta încălcări ale acestei legislații.
- (2) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată o informează pe aceasta dacă mărfurile exportate de pe teritoriul uneia dintre părți au fost importate legal pe teritoriul celeilalte părți, specificând, după caz, regimul vamal aplicat mărfurilor.
- (3) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată o informează pe aceasta dacă mărfurile importate pe teritoriul uneia dintre părți au fost exportate legal de pe teritoriul celeilalte părți, specificând, după caz, regimul vamal aplicat mărfurilor.
- (4) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată ia măsurile necesare pentru a asigura supravegherea specială a:
 - (a) persoanelor fizice sau juridice pentru care există motive întemeiate de a suspecta că încalcă sau au încălcat legislația vamală;
 - (b) locurilor unde mărfurile sunt depozitate în condiții care generează suspiciuni că ar fi destinate alimentării operațiunilor care contravin legislației vamale;
 - (c) circulației mărfurilor semnalate ca oferind posibilitatea unor operațiuni care contravin legislației vamale;
 - (d) mijloacelor de transport despre care există motive întemeiate să se considere că au fost utilizate, sunt utilizate sau pot fi utilizate pentru operațiuni care contravin legislației vamale.

*Articolul 4***Asistența spontană**

Din proprie inițiativă și cu respectarea actelor cu putere de lege și a celorlalte instrumente juridice naționale, părțile își acordă reciproc asistență în cazul în care consideră că acest lucru este necesar pentru aplicarea corectă a legislației vamale, în special atunci când obțin informații privind:

- operațiuni care contravin sau par să contravină legislației în cauză și care ar putea prezenta interes pentru cealaltă parte;
- metode sau mijloace noi utilizate în realizarea acestor operațiuni;
- mărfurile despre care se știe că fac obiectul unor operațiuni care contravin legislației vamale.

*Articolul 5***Comunicarea/notificarea**

La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată ia, în conformitate cu legislația acesteia, toate măsurile necesare pentru:

- a comunica toate documentele;
- a notifica toate deciziile

care intră sub incidența domeniului de aplicare a prezentei anexe, unui destinatar care are domiciliul sau este stabilit pe teritoriul acesteia. În acest caz se aplică articolul 6 alineatul (3).

*Articolul 6***Forma și conținutul cererilor de asistență**

- (1) Cererile formulate în temeiul prezentei anexe sunt prezentate în scris. Cererile sunt însoțite de documentele considerate necesare pentru a răspunde cererilor. Când este necesar din cauza urgenței situației, sunt acceptate cererile orale, dar acestea trebuie imediat confirmate în scris.
- (2) Cererile în conformitate cu alineatul (1) includ următoarele informații:
 - (a) autoritatea solicitantă care prezintă cererea;
 - (b) măsura solicitată;
 - (c) obiectul și motivul solicitării;
 - (d) legile, regulile și alte elemente legale implicate;
 - (e) indicații cât mai precise și complete privind persoanele fizice sau juridice care fac obiectul anchetelor;
 - (f) un rezumat al faptelor relevante și al anchetelor deja efectuate, cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 5.
- (3) Cererile sunt întocmite într-o limbă oficială a autorității solicitate sau într-o limbă acceptată de această autoritate.
- (4) În cazul în care o cerere nu îndeplinește condițiile oficiale, este posibil să se solicite ca aceasta să fie corectată sau completată; cu toate acestea, se pot dispune măsuri asigurătorii.

*Articolul 7***Soluționarea cererilor**

- (1) Pentru a răspunde unei cereri de asistență, autoritatea solicitată sau, atunci când aceasta nu poate acționa singură, serviciul administrativ căruia îi este adresată cererea de către această autoritate procedeează, în limitele competenței și resurselor sale, ca și cum ar acționa pe cont propriu sau la cererea altor autorități ale aceleiași părți, furnizând informațiile de care dispune deja și efectuând anchetele corespunzătoare sau ordonând efectuarea acestora.
- (2) Cererile de asistență sunt soluționate în conformitate cu legislația, normele și celelalte instrumente juridice ale părții solicitate.
- (3) Funcționarii autorizați legal ai unei părți pot, cu acordul celeilalte părți în cauză și în condițiile prevăzute de aceasta, să obțină, de la birourile autorității solicitate sau ale unei alte autorități de care aceasta este responsabilă, informații referitoare la operațiunile care contravin sau pot contraveni legislației vamale, de care autoritatea solicitantă are nevoie în sensul prezentei anexe.
- (4) Funcționarii uneia dintre părți, cu acordul celeilalte părți în cauză și în conformitate cu condițiile stabilite de aceasta din urmă, pot fi prezenți la anchetele efectuate pe teritoriul acesteia din urmă.

*Articolul 8***Forma în care trebuie comunicate informațiile**

- (1) Autoritatea solicitată îi comunică autorității solicitante rezultatele anchetelor sub formă de documente, copii certificate pentru conformitate ale documentelor, rapoarte și texte similare.
- (2) Documentele prevăzute la alineatul (1) pot fi înlocuite cu informații pe suport electronic, furnizate în orice formă pentru același scop.

*Articolul 9***Excepții de la obligația de a furniza asistență**

- (1) Părțile pot refuza să acorde asistență în temeiul prezentei anexe în cazul în care o astfel de asistență:
 - (a) este susceptibilă să aducă atingere suveranității Turciei sau unui stat membru al Comunității solicitat să acorde asistență în temeiul prezentei anexe; sau
 - (b) este susceptibilă să aducă atingere ordinii publice, siguranței sau altor interese esențiale; sau
 - (c) implică o reglementare fiscală sau privind cursul de schimb diferită de reglementarea privind taxele vamale; sau
 - (d) încalcă un secret industrial, comercial sau profesional.
- (2) Dacă autoritatea solicitantă cere o asistență pe care ea însăși nu ar putea să o asigure dacă ar fi solicitată, atrage atenția asupra acestui fapt în cererea sa. Ulterior, este la latitudinea autorității solicitate să decidă cum să răspundă la această cerere.
- (3) În cazul în care asistența este amânată sau refuzată, decizia și motivele care stau la baza acesteia trebuie să fie notificate fără întârziere autorității solicitante.

*Articolul 10***Obligația de respectare a confidențialității**

- (1) Orice informație comunicată, indiferent de formă, în aplicarea prezentei anexe, are un caracter confidențial. Aceasta intră sub incidența secretului profesional și beneficiază de protecția acordată de legile care se aplică în domeniul de către partea care a primit-o, precum și a dispozițiilor corespunzătoare care se aplică autorităților comunitare.
- (2) Comunicarea datelor cu caracter personal nu se poate efectua decât în cazul în care nivelul de protecție a persoanelor prevăzut de legislațiile părților este echivalent. Părțile trebuie cel puțin să asigure un nivel de protecție care să se bazeze pe principiile Convenției nr. 108 a Consiliului Europei din 28 ianuarie 1981 pentru protecția persoanelor față de prelucrarea automată a datelor cu caracter personal.

*Articolul 11***Utilizarea informațiilor**

- (1) Informațiile obținute sunt utilizate numai în sensul prezentei anexe și nu pot fi utilizate de către o parte în alte scopuri decât cu acordul scris prealabil al autorității administrative care le-a furnizat și, în plus, sunt supuse restricțiilor impuse de această autoritate.
- (2) Alineatul (1) nu împiedică utilizarea informațiilor în orice proceduri judiciare sau administrative instituite ulterior datorită nerespectării legislației vamale.

Autoritatea competentă care a furnizat informațiile în cauză este notificată fără întârziere cu privire la utilizarea acestora.

- (3) Părțile pot utiliza ca dovezi în procesele-verbale, în rapoarte și mărturii, precum și în cursul procedurilor și al urmăririi în justiție informații obținute și documente consultate în conformitate cu dispozițiile prezentei anexe.

*Articolul 12***Experții și martorii**

Un agent al unei autorități solicitate poate fi autorizat să compare, în limitele stabilite de autorizația care i-a fost acordată, în calitate de expert sau martor în cadrul unor acțiuni judiciare sau administrative în domeniile reglementate de prezenta anexă, în jurisdicția altei părți, și să prezinte orice obiecte, documente sau copii certificate ale acestora care ar putea fi necesare procedurii. Cererea de prezentare în fața instanței trebuie să indice cu precizie în ce cauză și în temeiul cărei calități și calificări va fi interogat funcționarul.

*Articolul 13***Cheltuielile de asistență**

Părțile renunță reciproc la orice revendicare privind rambursarea cheltuielilor rezultate din aplicarea prezentei anexe, cu excepția, după caz, a costurilor experților și martorilor, precum și interpreților și traducătorilor care nu sunt angajați ai serviciilor publice.

*Articolul 14***Aplicarea**

(1) Aplicarea prezentei anexe este încredințată autorităților vamale centrale din Turcia, pe de o parte, și serviciilor competente ale Comisiei Comunităților Europene și, când este cazul, autorităților vamale ale statelor membre ale Comunității Europene, pe de altă parte.

Acestea decid cu privire la toate măsurile practice și acordurile necesare pentru punerea sa în aplicare, ținând seama de normele în domeniul protecției datelor.

(2) Părțile se consultă reciproc, iar ulterior se informează reciproc cu privire la normele de aplicare care sunt adoptate în conformitate cu dispozițiile prezentei anexe.

*Articolul 15***Complementaritatea**

(1) Prezenta anexă completează acordurile de asistență reciprocă deja încheiate sau care pot fi încheiate între unul sau mai multe state membre ale Comunității și de Turcia și nu împiedică aplicarea acestora. De asemenea, nu împiedică acordarea unei asistențe reciproce mai ample în temeiul acestor acorduri.

(2) Fără a aduce atingere articolului 11, aceste acorduri nu aduc atingere dispozițiilor comunitare care reglementează comunicarea, între serviciile competente ale Comisiei și autoritățile vamale ale statelor membre, privind orice informație obținută din domeniul vamal care poate prezenta interes pentru Comunitate.

ANEXA 8

privind protejarea proprietății intelectuale, industriale și comerciale*Articolul 1*

(1) Părțile confirmă importanța pe care o acordă obligațiilor care decurg din aplicarea acordului privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală încheiat în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay.

În această privință, Turcia se angajează să pună în aplicare acordurile TRIPS în termen de cel mult trei ani de la intrarea în vigoare a prezentei decizii.

(2) În ceea ce privește domeniul de aplicare, nivelul de protecție și protecția drepturilor de proprietate intelectuală, industrială și comercială între cele două părți, dispozițiile acordului TRIPS se aplică după intrarea în vigoare a acestuia pentru ambele părți, în măsura în care prezenta decizie nu prevede dispoziții în acest domeniu.

Articolul 2

Turcia continuă să îmbunătățească protecția efectivă a drepturilor de proprietate intelectuală, industrială și comercială în vederea garantării unui nivel de protecție echivalent celui existent în Comunitatea Europeană și adoptă măsurile necesare de asigurare a respectării acestor drepturi. În acest scop, se aplică următoarele articole.

Articolul 3

Înainte de intrarea în vigoare a prezentei decizii, Turcia aderă la următoarele convenții multilaterale privind drepturile de proprietate intelectuală, industrială și comercială:

- Actul de la Paris (1971) al Convenției de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice;
- Convenția de la Roma (1961) pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune;
- Actul de la Stockholm (1967) al Convenției de la Paris pentru protecția proprietății industriale (astfel cum a fost modificat în 1979);
- Acordul de la Nisa privind clasificarea internațională a bunurilor și serviciilor în scopul înregistrării mărcilor (Actul de la Geneva, 1977, modificat în 1979); și
- Tratatul de cooperare în domeniul brevetelor (PCT, 1970, astfel cum a fost modificat în 1979 și în 1984).

Articolul 4

Înainte de intrarea în vigoare a prezentei decizii, Turcia adoptă legi interne echivalente cu legislația adoptată în Comunitate sau în statele membre, în următoarele domenii:

1. Drepturile de autor și drepturile conexe, care prevăd:

- condițiile de protecție conforme cu dispozițiile Directivei 93/98/CEE a Consiliului (JO L 290 din 24 noiembrie 1993);
- protecția drepturilor conexe, în conformitate cu dispozițiile Directivei 92/100/CEE a Consiliului (JO L 346 din 27 noiembrie 1992);
- drepturile de închiriere sau împrumut, în conformitate cu dispozițiile Directivei 92/100/CEE a Consiliului (JO L 346 din 27 noiembrie 1992);
- protecția programelor informatice ca lucrări literare, în conformitate cu Directiva 91/250/CEE a Consiliului (JO L 122 din 17 mai 1991).

2. Legislația în domeniul brevetelor, care stabilește în principal:

- reguli de licențiere obligatorie conforme cel puțin cu standardele TRIPS;

- caracterul brevetabil al tuturor invențiilor, cu excepția produselor și proceselor farmaceutice de uz uman și veterinar, dar inclusiv produsele și procesele agrochimice ⁽¹⁾;
 - o durată de protecție a brevetului de 20 de ani de la data depunerii.
3. Legislația în domeniul mărcilor comerciale și al serviciilor, în conformitate cu Directiva 89/104/CEE a Consiliului (JO L 40 din 11 februarie 1989).
 4. Legislația privind proiectarea industrială, cuprinzând în special protecția modelelor textile ⁽²⁾.
 5. Protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine, în conformitate cu legislația CE ⁽³⁾.
 6. Legislația privind protecția la frontieră împotriva încălcării drepturilor de proprietate intelectuală (inclusiv, cel puțin, mărci înregistrate, drepturi de autor și drepturi conexe), în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (CEE) nr. 3842/86 al Consiliului (JO L 357 din 18 decembrie 1986) ⁽⁴⁾.

Articolul 5

Fără a aduce atingere articolului 1 alineatul (1) al doilea paragraf, Turcia se angajează să adopte, pentru o gestionare și aplicare eficace a drepturilor de proprietate intelectuală, toate măsurile necesare pentru îndeplinirea obligațiilor care îi revin în temeiul părții III din acordul TRIPS.

De asemenea, fără a aduce atingere articolului 1 alineatul (1) al doilea paragraf, Turcia se angajează să adopte, înainte de intrarea în vigoare a prezentei decizii, toate măsurile necesare pentru îndeplinirea obligațiilor care îi revin în temeiul părții II secțiunea 4 (articolele 25 și 26) din acordul TRIPS.

Articolul 6

Turcia se angajează ca, în termen de cel mult doi ani de la intrarea în vigoare a prezentei decizii, să adopte acte legislative sau să revizuiască legislația existentă, în vederea asigurării, până la 1 ianuarie 1999, a brevetării produselor și proceselor farmaceutice.

Articolul 7

În termen de cel mult trei ani de la intrarea în vigoare a prezentei decizii, Turcia:

1. aderă la următoarele convenții privind proprietatea intelectuală, industrială și comercială, cu condiția participării la acestea a CE sau a tuturor statelor sale membre:
 - Protocolul la Acordul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor (1989);
 - Tratatul de la Budapesta privind recunoașterea internațională a depozitării de microorganisme în scopul procedurii de brevetare (1977, modificat în 1980); și
 - Convenția internațională privind protecția noilor soiuri de plante (UPOV, Actul de la Geneva 1991);
2. adoptă legi interne în următoarele domenii, în vederea alinierii la legislația CE:
 - Drepturile de autor și drepturile conexe:
 - drepturile de autor și drepturile conexe aplicabile în cazul retransmiterii prin cablu sau satelit, în conformitate cu Directiva 93/83/CEE a Consiliului (JO L 248 din 6 octombrie 1993);
 - protecția bazelor de date ⁽⁵⁾;
 - Proprietatea industrială:
 - protecția topografiilor circuitelor integrate, în conformitate cu dispozițiile Directivei 87/54/CEE a Consiliului (JO L 24 din 27 ianuarie 1987);
 - protecția know-how-ului și a secretelor comerciale, în conformitate cu legislația statelor membre;
 - protecția soiurilor de plante ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Pentru referință: Propunere de directivă a Consiliului privind protecția invențiilor în domeniul biotehnologiei (JO C 44, 16.2.1993).

⁽²⁾ Pentru referință: Propunere de directivă a Consiliului privind desenele și modelele în Comunitate.

⁽³⁾ Comisia transmite lista regulamentelor în cauză.

⁽⁴⁾ Pentru referință: Propunere de regulament de modificare a regulamentului amintit anterior (JO C 238, 29.9.1993).

⁽⁵⁾ A se vedea Propunerea de directivă a Consiliului privind protecția juridică a bazelor de date (JO C 156, 23.6.1992).

⁽⁶⁾ A se vedea Propunerea modificată de regulament al Consiliului (CEE) privind protecția comunitară a soiurilor de plante (JO C 113, 23.4.1993).

Articolul 8

Consiliul de asociere poate decide că articolele 3-7 sunt aplicabile și altor convenții multilaterale sau domenii din legislația privind drepturile de proprietate intelectuală.

Articolul 9

Comitetul mixt al uniunii vamale monitorizează punerea în aplicare a dispozițiilor în materie de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală și îndeplinește toate sarcinile care îi sunt atribuite de către Consiliul de asociere. Comitetul adresează recomandări Consiliului de asociere, referitoare inclusiv la instituirea unui subcomitet privind drepturile de proprietate intelectuală.

Articolul 10

(1) Părțile convin că, în sensul prezentei decizii, noțiunea de „proprietate intelectuală, industrială și comercială” desemnează, în special, protecția drepturilor de autor și a drepturilor conexe, în special a drepturilor de autor pentru programe informatice, a drepturilor de brevet, a desenelor și modelelor industriale, a indicațiilor geografice, inclusiv a denumirilor de origine, a mărcilor comerciale și a mărcilor serviciilor, a topografiilor circuitelor integrate, precum și protecția împotriva concurenței neloiale menționate la articolul 10a din Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale și protecția informațiilor ne divulgate cu privire la know-how.

(2) Prezenta decizie nu implică încetarea drepturilor de proprietate intelectuală, industrială și comercială aplicate în cadrul relațiilor comerciale între cele două părți în temeiul prezentei decizii.

ANEXA 9

Lista comitetelor prevăzute la articolul 60

Comitetul pentru nomenclatură

Comitetul Codului vamal

Comitetul privind statistica de comerț exterior

ANEXA 10

privind regimurile autonome și acordurile preferențiale menționate la articolul 16

1. Regimurile autonome menționate la articolul 16 sunt:

- Sistemul generalizat de preferințe;
- Regimul mărfurilor provenite din teritoriile ocupate;
- Regimul mărfurilor provenite din Ceuta sau Melilla;
- Regimul mărfurilor provenite din republicile Bosnia-Herțegovina, Croația și Slovenia și de pe teritoriul fostei Republici iugoslave a Macedoniei.

2. Acordurile preferențiale menționate la articolul 16 sunt:

- Acordurile europene cu Bulgaria, Ungaria, Polonia, România, Slovacia și Republica Cehă;
 - Acordul de liberă asociere cu Insulele Feroe;
 - Acordurile de asociere cu Cipru și Malta;
 - Acordurile de liberă asociere cu Estonia, Letonia și Lituania;
 - Acordul cu Israel;
 - Acordurile cu Algeria, Maroc și Tunisia;
 - Acordurile cu Egipt, Iordania, Liban și Siria;
 - Convenția cu statele ACP;
 - Acordul de liber schimb cu Elveția și Liechtenstein;
 - Acordul privind Spațiul Economic European.
-

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) oferă acces direct și gratuit la dreptul Uniunii Europene. Acest site permite consultarea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, inclusiv a tratatelor, a legislației, a jurisprudenței și a actelor pregătitoare ale legislației.

Pentru mai multe informații despre Uniunea Europeană, consultați: <http://europa.eu>

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO